

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

**MENTALNI POREMEĆAJI
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAGREB, 2025.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

**MENTALNI POREMEĆAJI
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAGREB, 2025.

Izdavač: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7, 10 000 Zagreb
www.hzjz.hr

Ravnatelj: izv.prof.dr.sc. Krunoslav Capak, prim.dr.med.spec.

Urednik: prim. Ivana Brkić Biloš, dr.med., spec. epidemiologije

---

Stručni urednik: Maja Silobrčić Radić, dr.med., spec. epidemiologije

---

Autori: Maja Silobrčić Radić, dr.med., spec. epidemiologije
Ivana Švigir, bacc.san.ing.

Suradnici: Prim. Sandra Mihel, dr.med., spec. javnozdravstvene med.
Doc.dr.sc. Marijan Erceg, dr.med., spec. epidemiologije
Željka Draušnik, dr.med., spec. javnozdravstvene med.
Mario Trošelj, dr.med., spec. epidemiologije
Doc.dr.sc. Tomislav Benjak, dr.med., spec. javnozdravstvene med.
Ana Trajanoski, mag.med.techn.
Alojz Radman, bacc.med.lab.diag.

ISBN 978-953-8362-55-2

Molimo da se prilikom korištenja podataka obavezno navede izvor

SADRŽAJ

UVOD.....	5
VELIČINA PROBLEMA MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ	6
BOLNIČKI POBOL ZBOG MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ	30
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (MKB šifre F00-F99)	30
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (MKB šifra F10)	33
Shizofrenija (MKB šifra F20).....	35
Depresivni poremećaji (MKB šifra F32-F33).....	36
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (MKB šifra F43).....	39
Demencije.....	41
Alzheimerova bolest (MKB šifra G30) i delirij koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihoaktivnim tvarima (MKB šifra F05).....	41
Vaskularna demencija (MKB šifra F01) i nespecificirana demencija (MKB šifra F03)	41
REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE	44
Zdravstveni pokazatelji za shizofreniju i shizoafektivne poremećaje	44
ODABRANI POKAZATELJI RADA PSIHIJATRIJSKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U HRVATSKOJ.....	51
REGISTAR SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE	54
Samoubojstva u Hrvatskoj.....	54

UVOD

Problemi i poremećaji mentalnog zdravlja, zbog relativno visoke prevalencije, čestog početka u mlađoj odrasloj dobi, mogućeg kroničnog tijeka, narušavanja kvalitete života oboljelih i njihovih obitelji te značajnog udjela u korištenju zdravstvene zaštite, predstavljaju jedan od prioritetnih javnozdravstvenih izazova u svijetu pa tako i u Hrvatskoj.

Osobe s narušenim mentalnim zdravljem imaju povećan morbiditet i mortalitet od tjelesnih bolesti. Broj izvršenih samoubojstava, koja su pokazatelj ugroženosti mentalnog zdravlja, u mnogim je zemljama veći od broja poginulih u prometnim nesrećama. Mentalni poremećaji stigmatiziraju, izazivaju veliku subjektivnu patnju i uvelike smanjuju kvalitetu života oboljelih, kao i njihove okoline. Njihovo zbrinjavanje dovodi do direktnog ekonomskog opterećenja društva, ali i indirektnog, zbog smanjene produktivnosti, bolovanja i invalidnosti oboljelih.

Mentalni poremećaji okarakterizirani su psihološkom, biološkom i socijalnom disfunkcijom pojedinca, a uključuju čitav niz simptoma i smetnji. Definiraju se prema postojanju skupova simptoma, a kriteriji za dijagnozu ispunjeni su kada su skupovi simptoma relativno teški, dugotrajni i popraćeni smanjenjem funkcionalne sposobnosti ili invaliditetom. Simptomi mogu postojati i bez ispunjavanja kriterija za kliničke poremećaje kao subklinička stanja.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10), Svjetske zdravstvene organizacije, deseta revizija, 2. hrvatsko izdanje 2012., u skupinu Mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja (šifre F00-F99) spadaju sljedeće podskupine:

- Organski mentalni poremećaji uključujući simptomatske poremećaje (šifre F00-F09)
- Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (šifre F10-F19)
- Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (šifre F20-F29)
- Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji) (šifre F30-F39)
- Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (šifre F40-F48)
- Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (šifre F50-F59)
- Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (šifre F60-F69)
- Mentalna retardacija (šifre F70-F79)
- Poremećaji psihološkog razvoja (šifre F80-F89)
- Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (šifre F90-F98)
- Nespecificiran mentalni poremećaj (šifre F99)

Samoubojstva, prema MKB-10, prikazuju se šiframa X60-X84, Y87.0 u okviru podskupine Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta.

U Publikaciji su prikazani mentalni poremećaji, samoubojstva te pokazatelji rada psihijatrijske zdravstvene zaštite u Hrvatskoj. Epidemiološka analiza učinjena je na temelju podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Baze hospitalizacija, Baze utvrđenih bolesti i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Registra za psihozе, Registra samoubojstava, Registra osoba s invaliditetom, Nacionalnog registra pružatelja zdravstvene zaštite, Godišnjeg izvješća o radu stacionarnih zdravstvenih ustanova), Mortalitetne baze Državnog zavoda za statistiku, te baze podataka Svjetske zdravstvene organizacije «Zdravlje za sve» (WHO/Europe, HFA Database).

VELIČINA PROBLEMA MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ

Prema procjenama za 2021. godinu (*IHME, Global Burden of Disease, 2024*) mentalni poremećaji na globalnoj razini čine 5,4% globalnog opterećenja bolestima (pokazatelj DALYs). Prema istom izvoru procjene za Hrvatsku su slične; za 2019. godinu mentalni poremećaji i ovisnosti čine 4,85% ukupnog opterećenja bolestima u Hrvatskoj.

U prikazivanju pobola od mentalnih poremećaja na razini Hrvatske koriste se podatci korištenja zdravstvenih službi koji se sistematski prikupljaju u bazama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Bolnički pobil

Mentalni poremećaji (šifra F00-F99) posljednjih godina sudjeluju s oko 6% u ukupnom bolničkom pobolu u Hrvatskoj. Najveći broj hospitalizacija u dobi je 20-59 godina što ih svrstava među vodeće uzroke bolničkog pobola u radno aktivnoj dobi. Osim toga, skoro petina ukupnih bolno-opskrbnih dana registrira se za hospitalizacije osoba s dijagnozama mentalnih poremećaja te su prema korištenju dana bolničkog liječenja vodeća skupina bolničkog pobola. Također, psihijatrijski pregledi sudjeluju s udjelom oko 6% u broju specijalističkih pregleda na razini specijalističko-konzilijarne djelatnosti.

Godine 2023. registrirano je ukupno 32 510 hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja te se ova skupina s udjelom od 5,2% nalazila na 10. mjestu u ukupnom broju hospitalizacija u Hrvatskoj. Prema broju hospitalizacija za dob 20-59 godina nalazili su se na 4. mjestu s udjelom 9,0% (21 076 hospitalizacija) (Slika 1). Također, 933 022 dana bolničkog liječenja korišteno je za hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja te su kao vodeća skupina u ukupnom broju dana bolničkog liječenja sudjelovali s udjelom od 16,3% (Slika 2). U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti registrirano je ukupno 661 860 psihijatrijska pregleda (udio 5,9%), a 65% pregleda bilo je za osobe u dobi 20-64 godine.

Prema podskupinama najčešćalije dijagnoze mentalnih poremećaja 2023. godine bile su iz podskupina shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji, mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari i poremećaji raspoloženja (Slika 3). Prema korištenju dana bolničkog liječenja najviše su zastupljene dijagnoze iz podskupine shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (Slika 4).

Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom, shizofrenija, depresivni poremećaji, mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti te reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući posttraumatski stresni poremećaj (PTSP), kao zasebne dijagnostičke kategorije, predstavljaju skoro 60% svih uzroka hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja. Prema korištenju dana bolničkog liječenja vodeća dijagnostička kategorija je shizofrenija. U 2023. godini mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom bili su vodeća dijagnostička kategorija prema broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja, s udjelom od 18,6% (6055 hospitalizacija), dok je po broju korištenih dana bolničkog liječenja znatno prednjačila shizofrenija s udjelom 26,7% (249 169 BOD) (Slika 5, Slika 6).

Bilježe se znatne razlike u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja prema spolu. U 2023. godini muškarci su najviše bili hospitalizirani zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom, shizofrenije, depresivnih poremećaja, reakcija na teški stres, uključujući PTSP, te ostalih mentalnih poremećaja zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti. Žene su najčešće bile hospitalizirane zbog depresivnih poremećaja, shizofrenije, ostalih mentalnih poremećaja zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti, mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom te shizoafektivnih poremećaja (Tablica 1).

Znatne razlike u bolničkom pobolu vezane su i za dob, a također postoje razlike u oboljevanju prema spolu unutar određenih dobnih skupina.

U 2023. godini u dobi do 9 godina bilo je skoro tri puta više hospitalizacija dječaka nego djevojčica. Najčešći razlozi hospitalizacija bili su zbog pervazivnih razvojnih poremećaja, specifičnih poremećaja razvoja govora i jezika, ostalih poremećaja psihološkog razvoja, slijede mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja i specifični miješani razvojni poremećaji (Tablica 2).

U dobi 10-19 godina bilo je skoro dva puta više hospitalizacija djevojčica, a najčešći razlozi hospitalizacija bili su emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu, mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja, akutni i prolazni psihotični poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe te poremećaji hranjenja (Tablica 3).

U dobi 20-39 godina bilo je više hospitalizacija muškaraca, a vodeći uzroci hospitalizacija bili su mentalni poremećaji uzrokovanii alkoholom, shizofrenija, nespecificirana neorganska psihoza, akutni i prolazni psihotični poremećaji te specifični poremećaji ličnosti (Tablica 4).

U dobi 40-59 godina bilo je više hospitalizacija muškaraca i to znatno, a vodeći uzroci hospitalizacija bili su mentalni poremećaji uzrokovanii alkoholom, shizofrenija, depresivni poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP i shizoafektivni poremećaji (Tablica 5).

U dobi 60 i više godina bilo je nešto više hospitalizacija žena nego muškaraca, a najčešći razlozi hospitalizacija bili su ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti, mentalni poremećaji uzrokovanii alkoholom, depresivni poremećaji, shizofrenija te nespecificirana demencija (Tablica 6).

Analiza bolničkog pobola prema županijama prebivališta za 2023. godinu, pokazuje da su mentalni poremećaji sudjelovali u ukupnom broju hospitalizacija u županijama s udjelima od 3,3 % (Varaždinska županija) do 6,6% (Grad Zagreb).

Od ukupnog broja hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja iz županije prebivališta oboljele osobe udio gravitacija u najfrekventnije bolnice 2023. godine bio je:
Zagrebačka županija: Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“ 45,8%, Klinika za psihijatriju Vrapče 29,0%, NPB „Dr. I. Barbot“ 6,4%; **Krapinsko-zagorska županija:** Klinika za psihijatriju Vrapče 70,9%, Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“ 10,7%, KBC „Sestre milosrdnice“ 7,4%; **Sisačko-moslavačka županija:** NPB „Dr. I. Barbot“ 74,2%, Klinika za psihijatriju Vrapče 5,9%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 3,9%; **Karlovačka županija:** OB Karlovac 52,2%, SB Duga Resa 10,2%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 7,8%; **Varaždinska županija:** OB Varaždin 54,0%, Klinika za psihijatriju Vrapče 8,3%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 6,5%; **Koprivničko-križevačka županija:** OB „Dr. T. Bardek“ 63,3%, Klinika za psihijatriju Vrapče 7,2%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 6,0%; **Bjelovarsko-bilogorska županija:** OB Bjelovar 55,6%, NPB „Dr. I. Barbot“ 20,4%, Klinika za psihijatriju Vrapče 5,7%; **Primorsko-goranska županija:** KBC Rijeka 59,1%, ŽSB Insula 25,6%, PB Lopača 5,5%; **Ličko-senjska županija:** ŽSB Insula 38,1%, KBC Rijeka 17,2%, OB Zadar 7,8%; **Virovitičko-podravska županija:** OB Virovitica 59,2%, NPB „Dr. I. Barbot“ 16,2%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 4,1%; **Požeško-slavonska županija:** OŽB Požega 41,9%, NPB „Dr. I. Barbot“ 29,1%, SB „Sv. Rafael Strmac“ 9,4%; **Brodsko-posavska županija:** OB „Dr. J. Benčević“ 54,4%, SB „Sv. Rafael Strmac“ 13,2%, NPB „Dr. I. Barbot“ 9,6%; **Zadarska županija:** OB Zadar 31,0%, PB Ugljan 30,2%, Klinika za psihijatriju Vrapče 8,7%; **Osječko-baranjska županija:** KBC Osijek 55,5%, NPB „Dr. I. Barbot“ 10,1%, OB Našice 9,2%;, **Šibensko-kninska županija:** OB Šibensko-kninske županije 57,2%, PB Ugljan 18,3%, Klinika za psihijatriju Vrapče 6,3%; **Vukovarsko-srijemska županija:** OŽB Vinkovci 46,8%, NMB Vukovar 24,8%, NPB „Dr. I. Barbot“ 10,6%; **Splitsko-dalmatinska županija:** KBC Split 56,4%, ŽSB Insula 15,5%, Klinika za psihijatriju Vrapče 7,1%; **Istarska županija:** OB Pula 52,3%, ŽSB Insula 17,3%, KBC Rijeka 12,5%; **Dubrovačko-neretvanska županija:** OB Dubrovnik 62,9%,

ŽSB Insula 9,0%, Klinika za psihijatriju Vrapče 7,0%; **Međimurska županija:** ŽB Čakovec 78,8%, PB za djecu i mladež 4,5%, NPB „DR. I. Barbot“ 3,4%; **Grad Zagreb:** Klinika za psihijatriju Vrapče 39,5%, Klinika za psihijatriju „Sv. Ivan“ 34,8%, KBC „Sestre Milosrdnice“ 9,8%.

Ukupan broj hospitalizacija prema županijama u 2023. godini, stopa hospitalizacija na 100 000 te vodeći uzroci hospitalizacija iz skupine mentalnih poremećaja prikazani su na Slikama 7 i 8 te u Tablici 7.

Pobol na razini primarne zdravstvene zaštite

U ukupnom broju registriranih bolesti i stanja na razini primarne zdravstvene zaštite mentalni poremećaji sudjeluju s udjelom 4-5%. Godine 2023. ova se skupina poremećaja nalazila na 10. mjestu ukupnog pobola s udjelom 4,97%. Registrirano je ukupno 818 554 osoba s dijagnozama iz skupine mentalnih poremećaja pri čemu je osoba, bez obzira na broj eventualnih različitih dijagnoza, registrirana jednom. U dobi 20-64 godine registrirano je 385 689 osoba s dijagnozom mentalnog poremećaja što predstavlja udio od 4,7% u ukupnom pobolu te dobne skupine te udio od 47,1% u ukupnom pobolu zbog mentalnih poremećaja (Slika 9).

U rutinskom prikazu dijagnoza na razini primarne zdravstvene zaštite navode se podskupine dijagnoza te se poimenične dijagnoze ne prikazuju. Također, pobol se ne prikazuje prema spolu. Najviše registriranih dijagnoza je iz podskupine neurotičkih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (šifre F40-F48) te je ova dijagnostička podskupina vodeća s udjelom od oko 50% (Slika 10, Tablica 8).

Pobol zbog mentalnih poremećaja registriran u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite prema dobnim skupinama prikazan je u Tablici 9.

Analiza pobola na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama prebivališta za 2023. godinu, pokazuje da su mentalni poremećaji sudjelovali u ukupnom pobolu županija s udjelima od 3,6% (Istarska županija) do 5,8% (Koprivničko-križevačka županija). Ukupan broj dijagnoza mentalnih poremećaja i stopa na 10 000 prema županijama prikazani su na Slikama 11 i 12.

Invalidnost

U Registru osoba s invaliditetom (zadnji publicirani podatci, rujan 2024.) registrirano je 156 228 osoba čiji su uzroci invaliditeta ili komorbiditetne dijagnoze koje pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe iz skupine mentalnih oštećenja, 33 366 iz skupine intelektualnih oštećenja te 6125 osoba s dijagnozama iz spektra autizma. Te dijagnoze predstavljaju 30% svih uzroka invaliditeta. Dijagnoze koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu najčešće su iz skupina organski i simptomatski mentalni poremećaji (31 949 osoba) te shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (28 618 osoba).

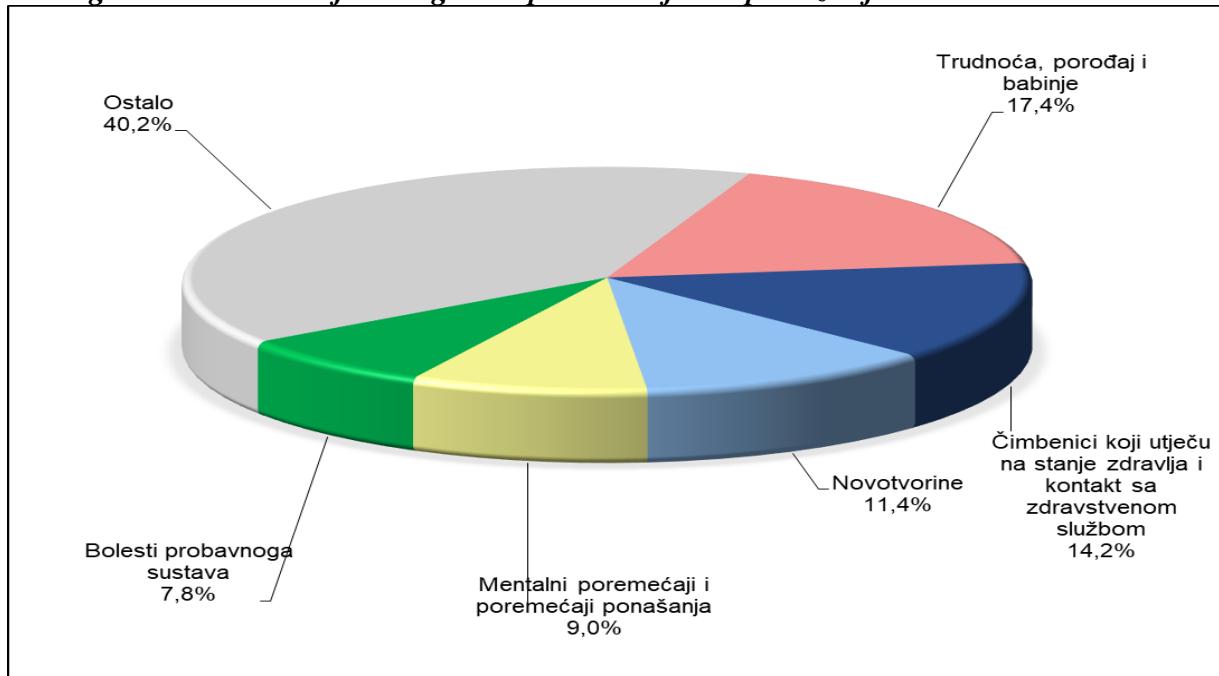
Smrtnost

Mentalni poremećaji, kao osnovni uzrok smrti, u ukupnom mortalitetu u Hrvatskoj sudjeluju s oko 3-4%. Godine 2023. registrirano je ukupno 2089 smrti zbog mentalnih poremećaja te se ova skupina s udjelom 4,1% nalazila na 7. mjestu uzroka smrti. Najčešće dijagnoze bile su nespecificirana demencija (1143 slučaja), mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (331 slučaja) te poremećaji ličnosti i ponašanja zbog bolesti, oštećenja i disfunkcije mozga (310 slučaja).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

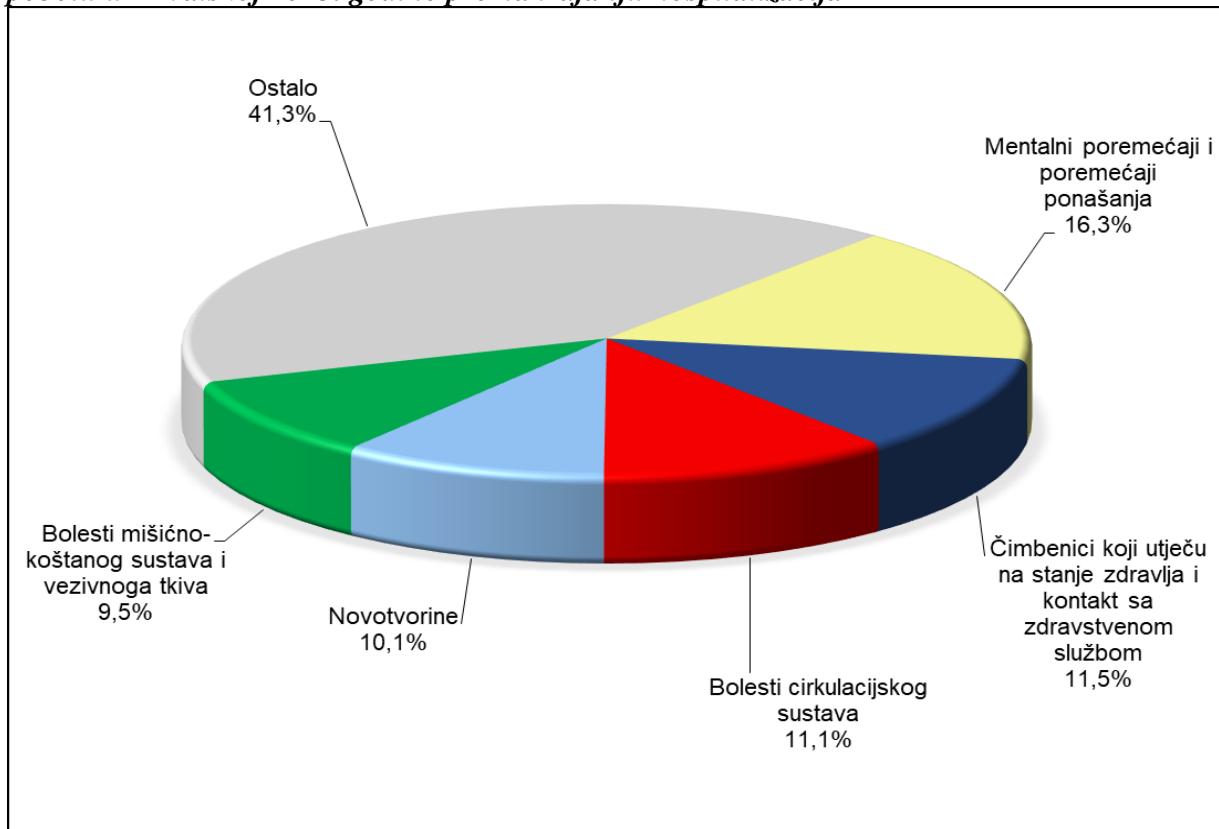
Slika 1

Vodeće skupine bolesti i srodnih zdravstvenih problema i udio u bolničkom pobolu za dob 20-59 godina u Hrvatskoj 2023. godine prema broju hospitalizacija

Slika 2

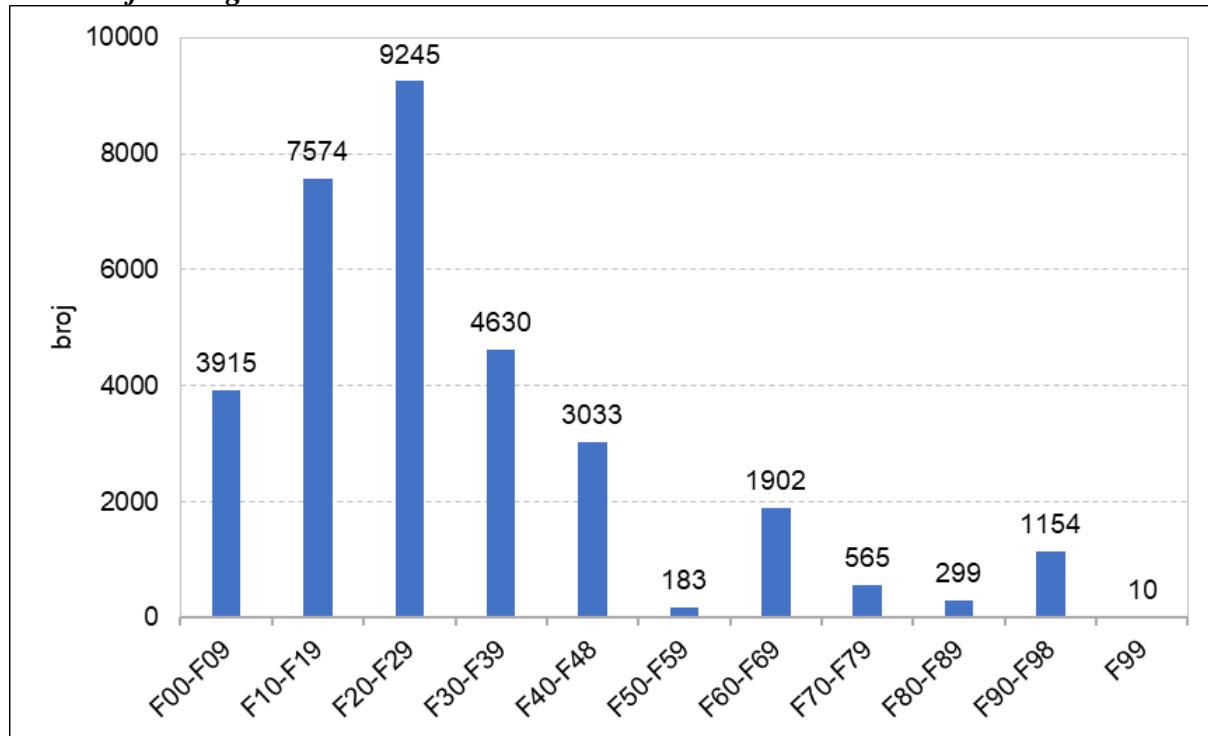
Vodeće skupine bolesti i srodnih zdravstvenih problema i udio u ukupnom bolničkom pobolu u Hrvatskoj 2023. godine prema trajanju hospitalizacija

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

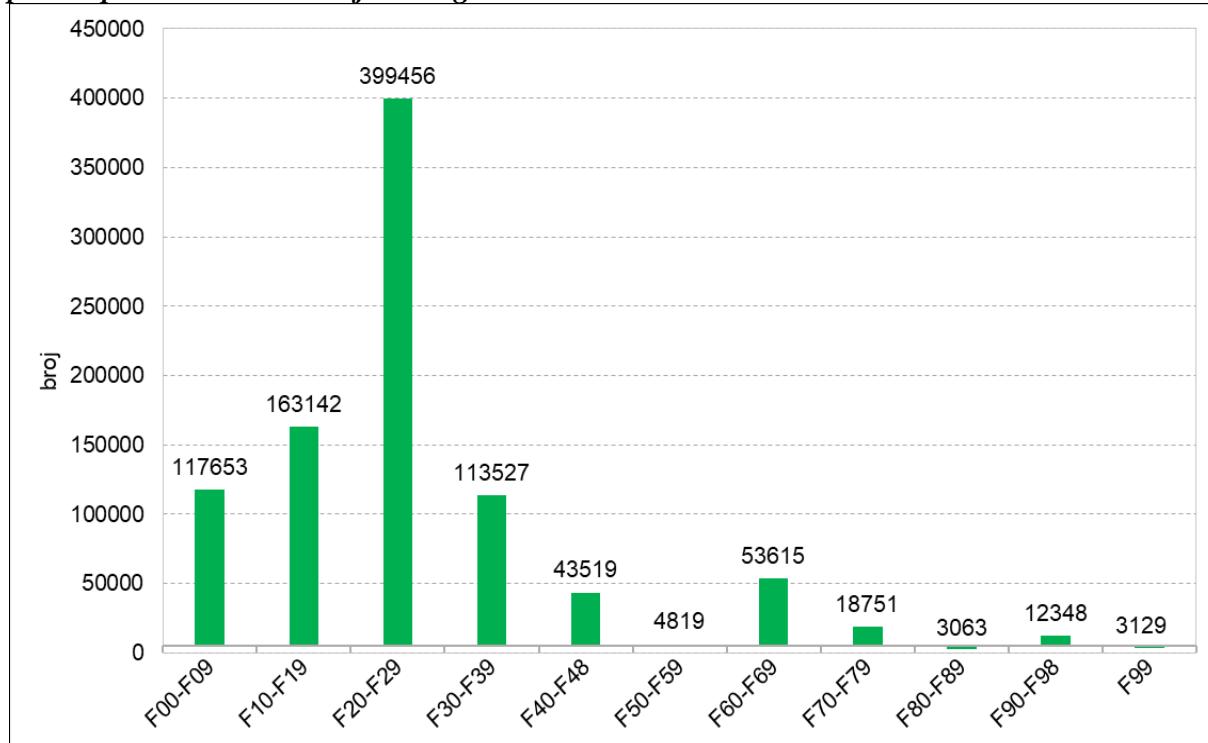
Slika 3

Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 4

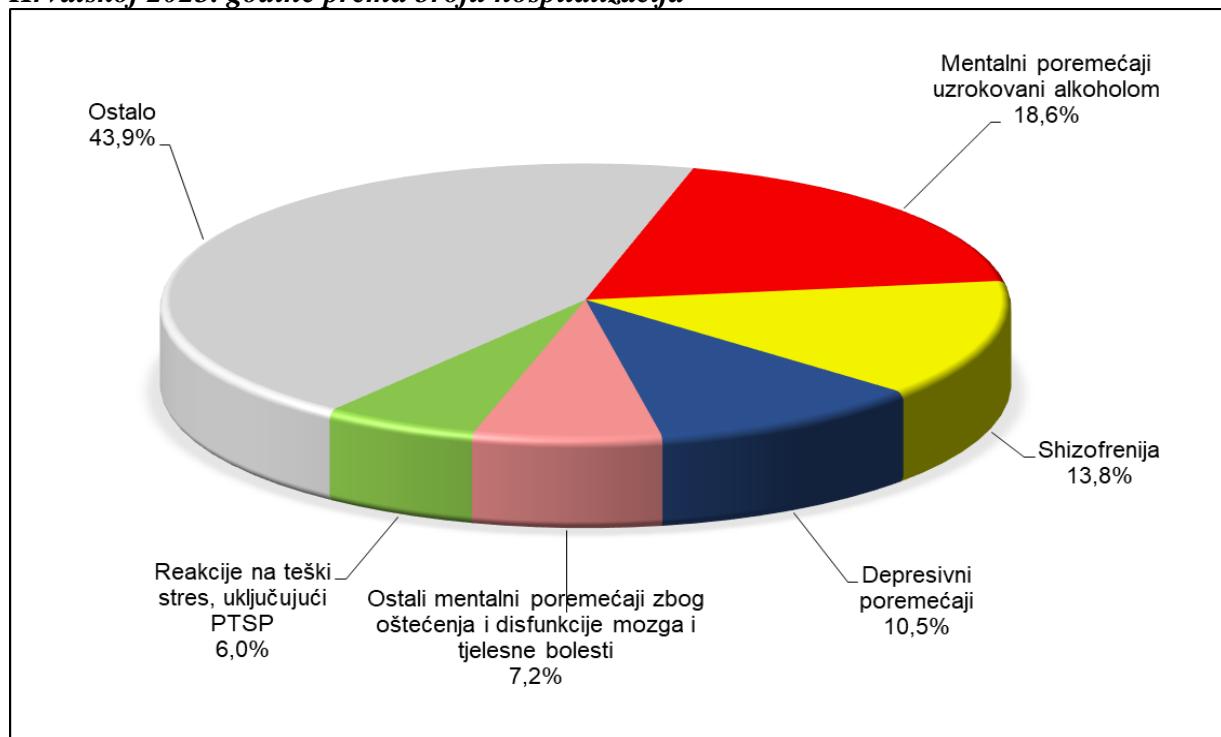
Broj bolno opskrbnih dana zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkom podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

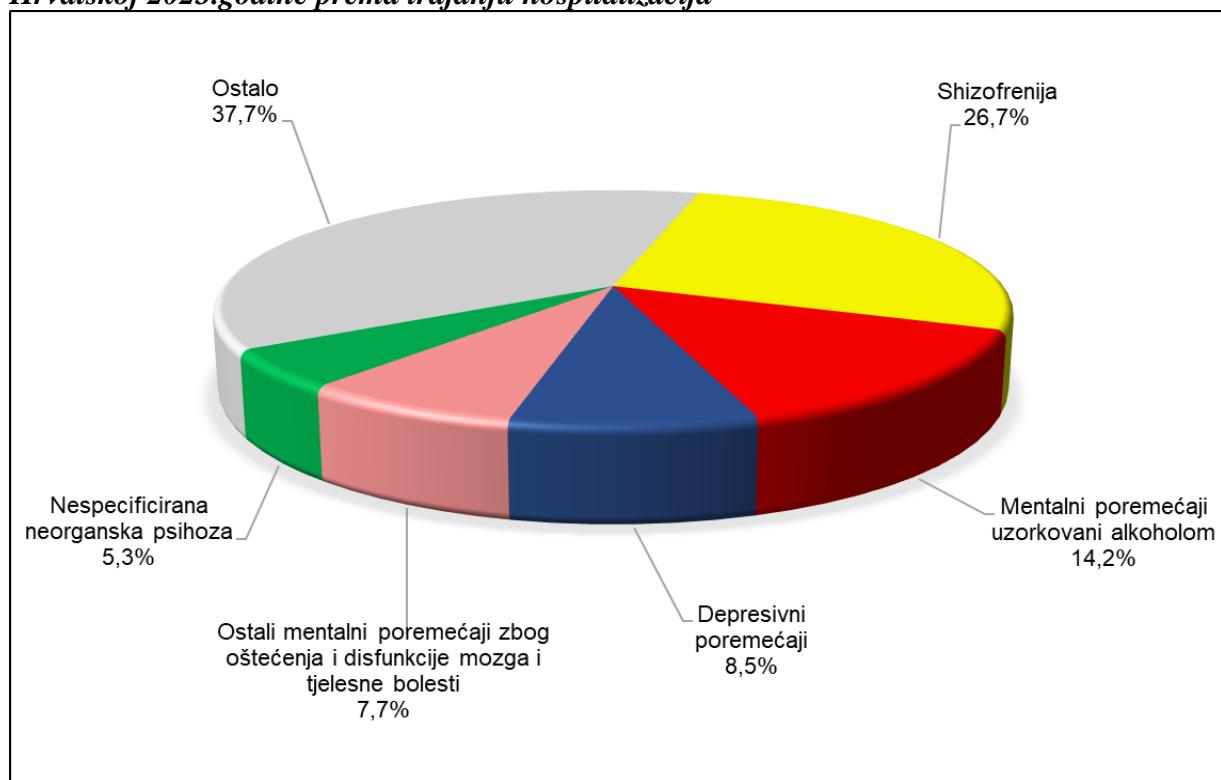
Slika 5

Vodeće dijagnostičke kategorije i udio u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine prema broju hospitalizacija

Slika 6

Vodeće dijagnostičke kategorije i udio u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine prema trajanju hospitalizacija

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 1

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za sve dobi

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	6055	18,6
Shizofrenija (F20)	4493	13,8
Depresivni poremećaji (F32-F33)	3413	10,5
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	2334	7,2
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	1937	6,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	18232	56,1
Ukupno	32 510	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	4908	26,6
Shizofrenija (F20)	2868	15,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	1225	6,6
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	1195	6,5
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	960	5,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	11156	60,4
Ukupno	18 466	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	2067	14,7
Shizofrenija (F20)	1625	11,6
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	1384	9,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	876	6,2
Shizoafektivni poremećaji (F25)	875	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	6827	48,6
Ukupno	14 044	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 2

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za dob 0-9 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	68	28,2
Specifični poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	46	19,1
Ostali poremećaji psihološkog razvoja (F88)	29	12,0
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	15	6,2
Specifični miješani razvojni poremećaji (F83)	14	5,8
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	172	71,4
Ukupno	241	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	49	27,8
Specifični poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	38	21,6
Ostali poremećaji psihološkog razvoja (F88)	25	14,2
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	11	6,3
Specifični miješani razvojni poremećaji (F83)	10	5,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	133	75,6
Ukupno	176	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	19	29,2
Specifični poremećaji razvoja govora i jezika (F80)	8	12,3
Ostali poremećaji ponašanja i osjećaja koji se obično pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F98)	8	12,3
Blaga mentalna retardacija (F70)	4	6,2
Umjerena mentalna retardacija (F71)	4	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	43	66,2
Ukupno	65	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 3

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za dob 10-19 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	759	34,9
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	267	12,3
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	139	6,4
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	138	6,4
Poremećaji hranjenja (F50)	92	4,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1395	64,2
Ukupno	2173	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	144	18,5
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	104	13,4
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	85	10,9
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	46	5,9
Blaga mentalna retardacija (F70)	44	5,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	423	54,7
Ukupno	778	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	615	44,1
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	163	11,7
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	92	6,6
Poremećaji hranjenja (F50)	86	6,2
Depresivni poremećaji (F32+F33)	59	4,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1015	69,6
Ukupno	1395	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 4

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za dob 20-39 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1336	16,6
Shizofrenija (F20)	1256	15,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	832	10,3
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	829	10,3
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	558	6,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	4811	59,8
Ukupno	8041	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1019	20,5
Shizofrenija (F20)	931	18,8
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	512	10,3
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	504	10,2
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem više droga ili uzimanjem ostalih psihоaktivnih tvari (F19)	312	6,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3278	68,3
Ukupno	4963	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	355	11,5
Shizofrenija (F20)	325	10,6
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	325	10,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	320	10,4
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	317	10,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1642	53,3
Ukupno	3078	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 5

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za dob 40-59 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	3272	25,1
Shizofrenija (F20)	2256	17,3
Depresivni poremećaji (F32+F33)	1542	11,8
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	947	7,3
Shizoafektivni poremećaji (F25)	693	5,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	8710	66,8
Ukupno	13 035	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	2666	32,7
Shizofrenija (F20)	1433	17,6
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	675	8,3
Depresivni poremećaji (F32+F33)	586	7,2
Trajne promjene ličnosti koje se ne mogu pripisati oštećenju ili bolesti mozga (F62)	573	7,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	5933	72,7
Ukupno	8162	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32+F33)	956	19,6
Shizofrenija (F20)	823	16,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	606	12,4
Shizoafektivni poremećaji (F25)	483	9,9
Bipolarni afektivni poremećaj (F31)	325	6,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3193	65,5
Ukupno	4873	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 6

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine za dob 60+ godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	1915	21,2
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1399	15,5
Depresivni poremećaji (F32+F33)	1327	14,7
Shizofrenija (F20)	973	10,8
Nespecificirana demencija (F03)	508	5,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	6122	67,9
Ukupno	9020	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1195	27,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	703	16,2
Shizofrenija (F20)	501	11,4
Depresivni poremećaji (F32+F33)	446	10,2
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	287	6,5
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3132	71,4
Ukupno	4387	100,0

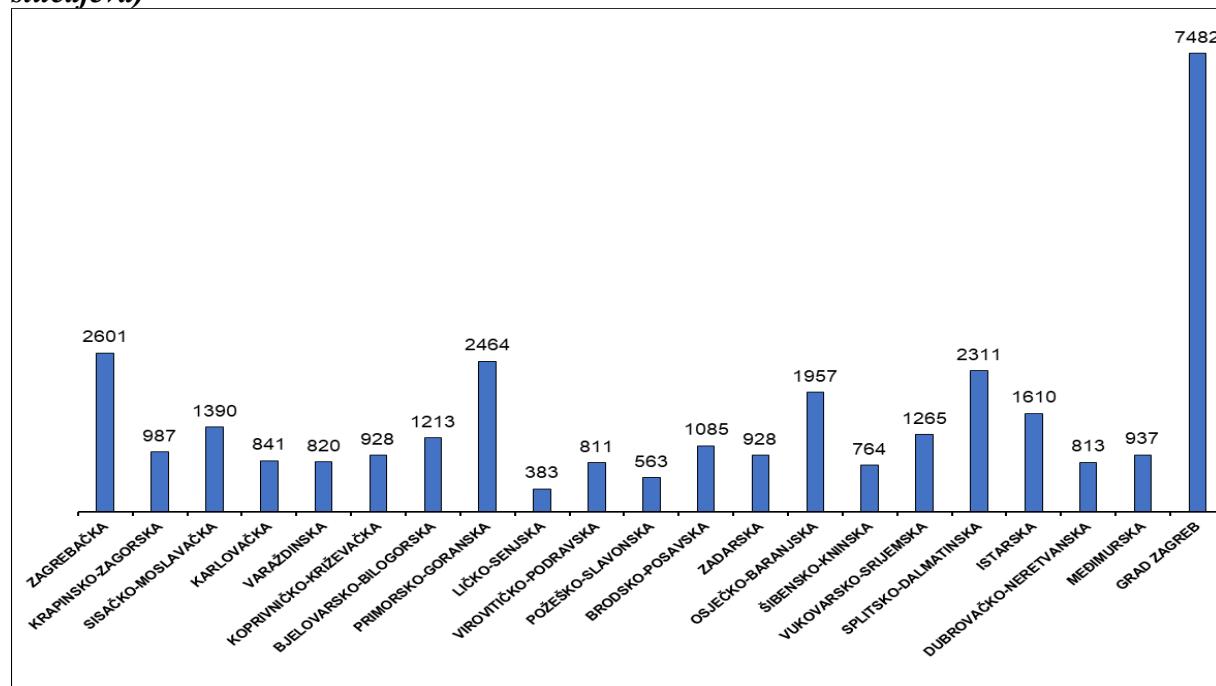
ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	1212	26,2
Depresivni poremećaji (F32+F33)	881	19,0
Shizofrenija (F20)	472	10,2
Nespecificirana demencija (F03)	331	7,1
Shizoafektivni poremećaji (F25)	260	5,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3156	68,1
Ukupno	4633	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

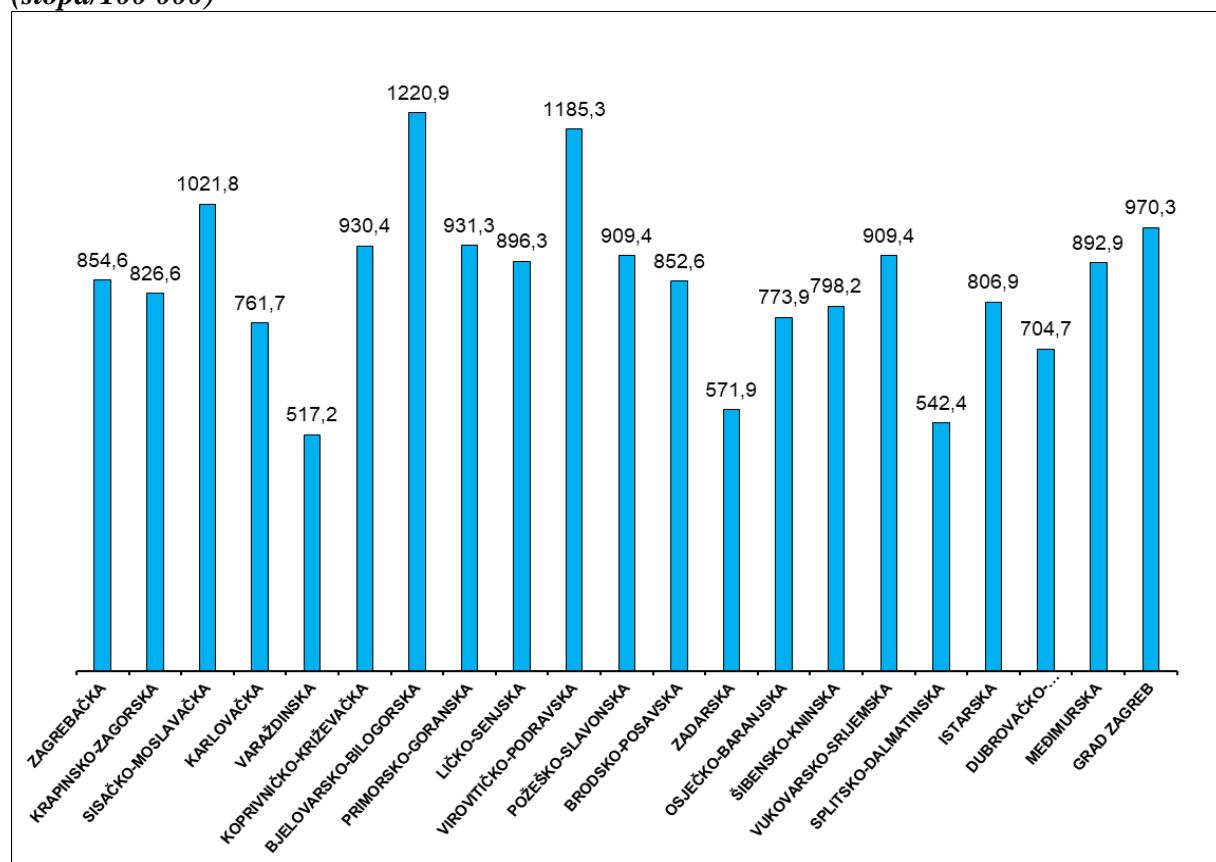
Slika 7

Hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2023. godine (broj slučajeva)

Slika 8

Hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2023. godine (stopa/100 000)

Tablica 7

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2023. godine

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	571	22,0
Shizofrenija (F20)	309	11,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	239	9,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	224	8,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	141	5,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1484	57,1
Ukupno (F00-F99)	2601	100,0

KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	225	22,8
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	159	16,1
Shizofrenija (F20)	117	11,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	104	10,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	51	5,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	656	66,5
Ukupno (F00-F99)	987	100,0

SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	316	22,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	169	12,2
Shizofrenija (F20)	137	9,9
Poremećaji ličnosti i poremećaji ponašanja zbog bolesti, oštećenja i disfunkcije mozga (F07)	72	5,2
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	71	5,1
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	765	55,0
Ukupno (F00-F99)	1390	100,0

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	188	22,4
Shizofrenija (F20)	87	10,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	82	9,8
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	81	9,6
Trajne promjene ličnosti koje se ne mogu pripisati oštećenju ili bolesti mozga (F62)	50	5,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	488	58,0
Ukupno (F00-F99)	841	100,0

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	174	21,2
Shizofrenija (F20)	126	15,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	58	7,1
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	53	6,5
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	47	5,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	458	55,9
Ukupno (F00-F99)	820	100,0

KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	158	17,0
Depresivni poremećaji (F32-F33)	130	14,0
Shizofrenija (F20)	90	9,7
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	85	9,2
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	41	4,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	504	54,3
Ukupno (F00-F99)	928	100,0

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	247	20,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	160	13,2
Shizofrenija (F20)	125	10,3
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	106	8,7
Poremećaji ličnosti i poremećaji ponašanja zbog bolesti, oštećenja i disfunkcije mozga (F07)	95	7,8
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	733	60,4
Ukupno (F00-F99)	1213	100,0

PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	567	23,0
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	307	12,5
Shizofrenija (F20)	238	9,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	184	7,5
Shizoafektivni poremećaji (F25)	154	6,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1450	58,8
Ukupno (F00-F99)	2464	100,0

LIČKO - SENJSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	73	19,1
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	51	13,3
Shizofrenija (F20)	41	10,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	35	9,1
Shizoafektivni poremećaji (F25)	34	8,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	234	61,1
Ukupno (F00-F99)	383	100,0

VIROVITIČKO – PODRAVSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	194	23,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	111	13,7
Shizofrenija (F20)	81	10,0
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja I disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	56	6,9
Shizoafektivni poremećaji (F25)	56	6,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	498	61,4
Ukupno (F00-F99)	811	100,0

POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	90	16,0
Shizofrenija (F20)	84	14,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	82	14,6
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	42	7,5
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	35	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	333	59,1
Ukupno (F00-F99)	563	100,0

BRODSKO - POSAVSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	194	17,9
Shizofrenija (F20)	157	14,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	127	11,7
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	88	8,1
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	78	7,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	644	59,4
Ukupno (F00-F99)	1085	100,0

ZADARSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	228	24,6
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	102	11,0
Depresivni poremećaji (F32-F33)	76	8,2
Shizoafektivni poremećaji (F25)	50	5,4
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	50	5,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	506	54,5
Ukupno (F00-F99)	928	100,0

OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	357	18,2
Depresivni poremećaji (F32-F33)	331	16,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	259	13,2
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	255	13,0
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	87	4,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1289	65,9
Ukupno (F00-F99)	1957	100,0

ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	168	22,0
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	119	15,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	85	11,1
Depresivni poremećaji (F32-F33)	71	9,3
Shizoafektivni poremećaji (F25)	66	8,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	509	66,6
Ukupno (F00-F99)	764	100,0

VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	243	19,2
Shizofrenija (F20)	186	14,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	120	9,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	116	9,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	92	7,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	757	59,8
Ukupno (F00-F99)	1265	100,0

SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	508	22,0
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	299	12,9
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	248	10,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	175	7,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	132	5,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1362	58,9
Ukupno (F00-F99)	2311	100,0

ISTARSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	326	20,2
Shizofrenija (F20)	185	11,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	169	10,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe uključujući PTSP (F43)	123	7,6
Bipolarni afektivni poremećaji (F31)	112	7,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	915	56,8
Ukupno (F00-F99)	1610	100,0

DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	136	16,8
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	124	15,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	103	12,7
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	71	8,8
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	60	7,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	494	60,9
Ukupno (F00-F99)	811	100,0

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	229	24,4
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	182	19,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	92	9,8
Shizofrenija (F20)	84	9,0
Shizoafektivni poremećaji (F25)	65	6,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	652	69,6
Ukupno (F00-F99)	937	100,0

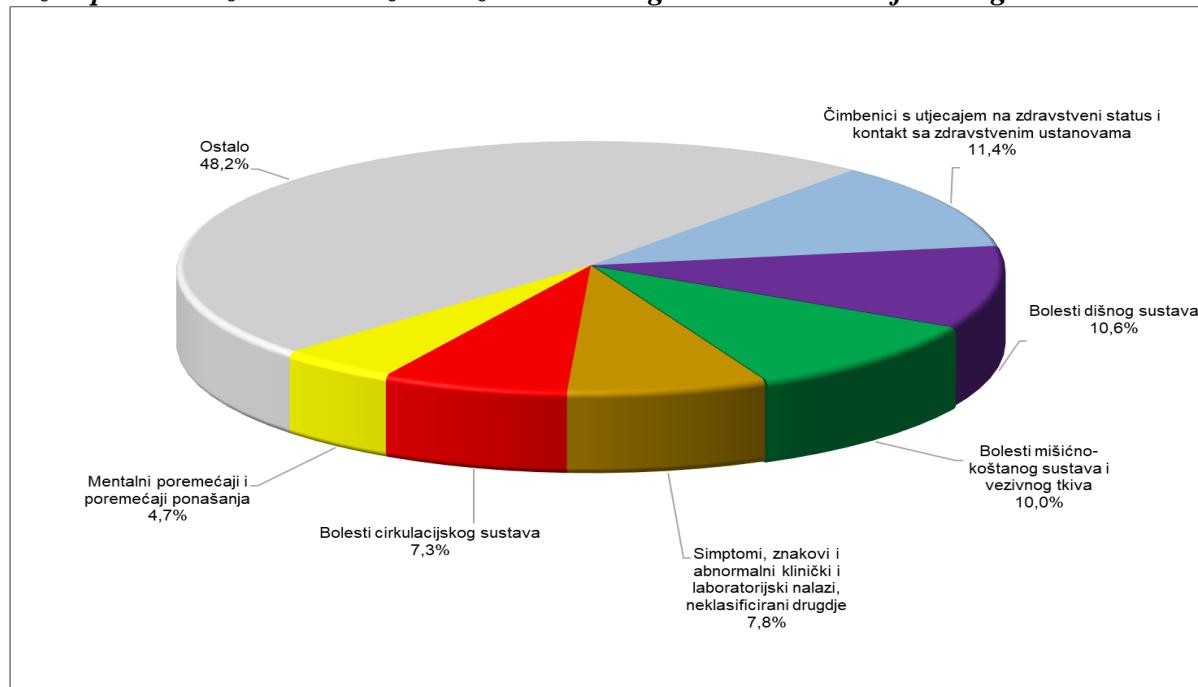
GRAD ZAGREB

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1341	17,9
Shizofrenija (F20)	1003	13,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	702	9,4
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	567	7,6
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	350	4,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3963	53,0
Ukupno (F00-F99)	7482	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

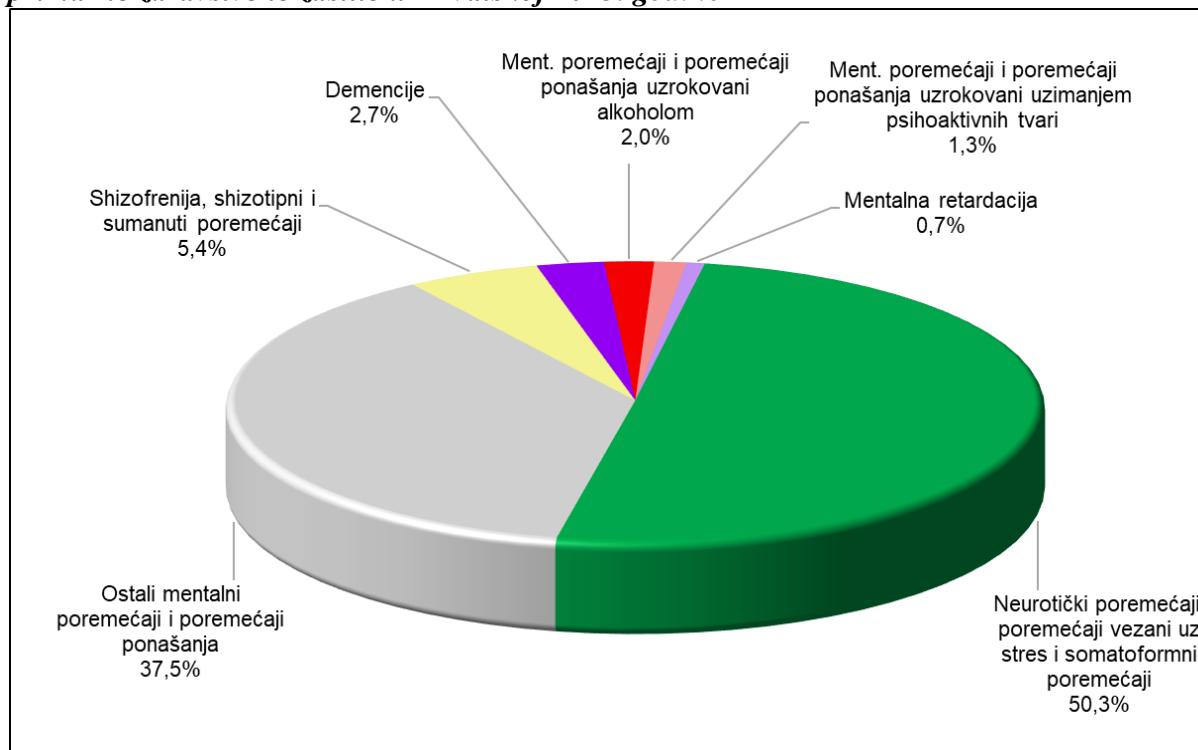
Slika 9

Udio vodećih pet skupina bolesti ili stanja te mentalnih poremećaja u ukupnom pobolu na razini primarne zdravstvene zaštite za dob 20-64 godina u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 10

Registrirane dijagnostičke podskupine i udio u pobolu zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2023. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 8

Ukupan pobol od mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2023. godine

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	503 469	50,3
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	375 143	37,5
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	53 990	5,4
Demencije (F00-F03)	27 197	2,7
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	19 997	2,0
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	12 842	1,3
Mentalna retardacija (F70-F79)	7427	0,7
Međuzbroj (F00-F99)	1 000 065	100,0

Tablica 9

Pobol od mentalnih poremećaja po dobnim skupinama i prema dijagnostičkim podskupinama na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2023. godine

ZA DOB 0-6 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	22 659	98,6
Neurotički poremećaji, poremećaji vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	160	1,0
Mentalna retardacija (F70-F79)	107	0,4
Međuzbroj (F00-F99)	22 926	100,0

ZA DOB 7-19 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	29 073	73,6
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	6571	20,4
Mentalna zaostalost (F70-F79)	1079	3,1
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	770	2,2
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	199	0,5
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	59	0,2
Međuzbroj (F00-F99)	37 751	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZA DOB 20-64 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	261 673	54,9
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	144 921	30,4
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	36 967	7,8
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	14 478	3,0
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	11 469	2,4
Mentalna zaostalost (F70-F79)	5482	1,2
Demencije (F00-F03)	1296	0,3
Međuzbroj (F00-F99)	476 286	100,0

ZA DOB 65+ GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	235 065	50,8
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	178 499	38,5
Demencije (F00-F03)	25 897	5,6
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	16 251	3,5
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	5460	1,2
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	1171	0,3
Mentalna retardacija (F70-F79)	759	0,2
Međuzbroj (F00-F99)	463 102	100,0

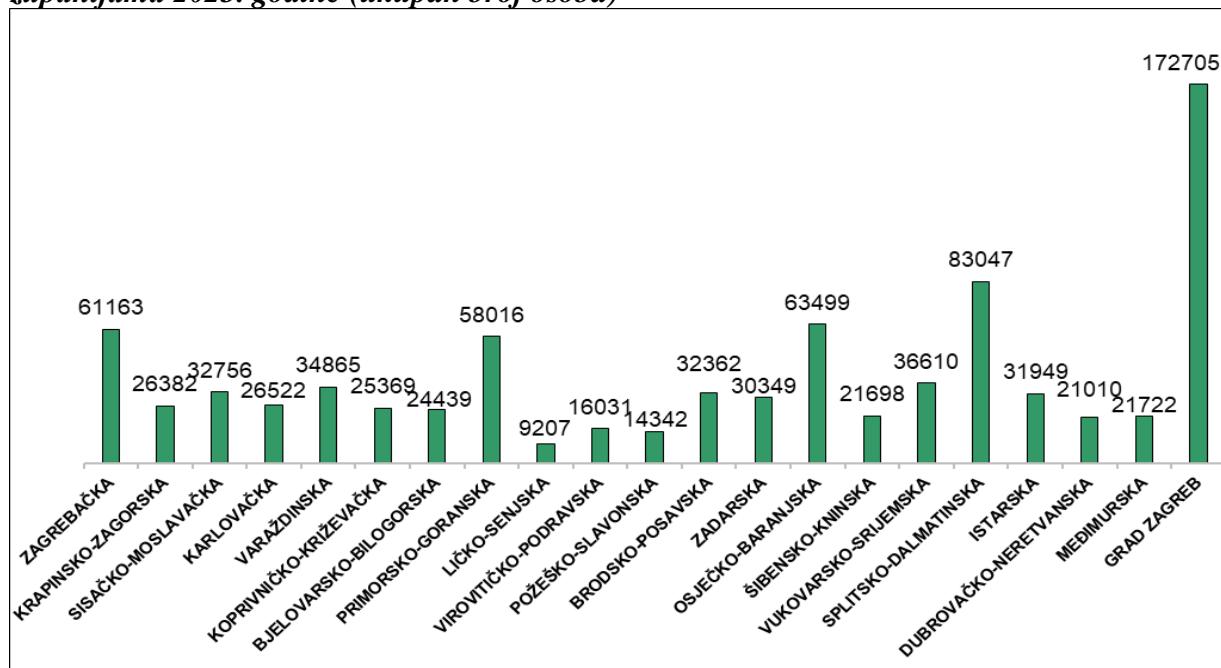
Metodološka napomena: u svakoj dijagnostičkoj podskupini osobe se broje jednom, neovisno o broju dijagnoza iz podskupine koju osoba ima. Moguće je da osoba ima dijagnoze iz više dijagnostičkih podskupina, tada se broji jednom u svakoj podskupini.

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

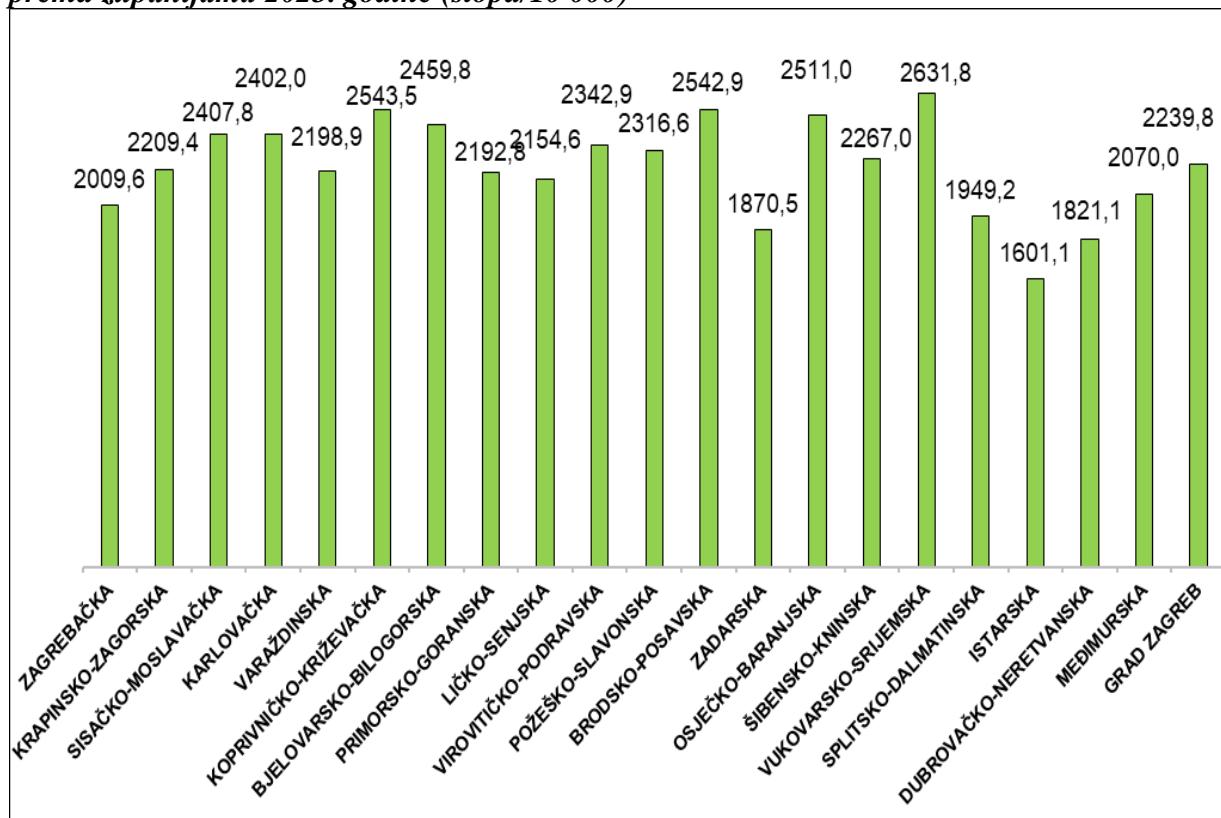
Slika 11

Registrirani pobol zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama 2023. godine (ukupan broj osoba)

Slika 12

Registrirani pobol zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama 2023. godine (stopa/10 000)

BOLNIČKI POBOL ZBOG MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ

Prikazani su podatci o trendovima hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u razdoblju 1995.-2023. godine. Posebno su prikazani i analizirani poremećaji koji predstavljaju značajne javnozdravstvene probleme. Epidemiološka analiza izvršena je na temelju podataka Baze hospitalizacija. Izvor podataka je JZ-BSO obrazac (od 2017. godine pod nazivom Prijava hospitalizacije, a prethodnih godina naziva bolesničko-statistički obrazac). U Bazu se evidentiraju, prema glavnoj otpusnoj dijagnozi, sve hospitalizacije kroz godinu otpuštenih pacijenata iz stacionarnih ustanova Hrvatske.

Metodološko pojašnjenje: *Zbog promjene u metodologiji prikupljanja podataka iz bolničkog pobola (otpust iz redovitih hospitalizacija i dnevnih bolnica), jedan dio bolničkog pobola koji se prethodno evidentirao kao redovita hospitalizacija, od 2010. godine evidentira se kao dnevna bolnica, što je moglo utjecati na broj registriranih hospitalizacija.*

Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (MKB šifre F00-F99)

Skupina mentalnih poremećaja posljednjih godina sudjeluje u bolničkom pobolu s udjelom oko 6% po broju hospitalizacija, dok je po broju dana bolničkog liječenja vodeća skupina. U razdoblju 1995.-2023. godine registriraju se oscilacije broja i stopa hospitalizacija. Ukupna stopa i stopa za muškarce raste do 2008. godine, nakon čega ima trend pada, dok stopa za žene ima kontinuirani trend rasta. Znatan pad hospitalizacija 2020. godine u Hrvatskoj bilježi se za sve dijagnostičke entitete, što je u većoj mjeri posljedica utjecaja epidemije bolesti COVID-19 na korištenje zdravstvene zaštite (Slika 13, Slika 15).

Ukupna stopa 1995. godine iznosila je 632,2/100 000 (30 244 hospitalizacija), 2000. godine bila je 826,6 (36 679 hospitalizacija), 2005. godine 978,4 (43 418 hospitalizacija), 2010. godine 927,2 (41 144 hospitalizacija), 2015. godine 952,4 (40 034 hospitalizacija), 2020. godine 746,8/100 000 (30 228 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 842,3/100 000 (32 510 hospitalizacija) (Slika 13, Slika 15).

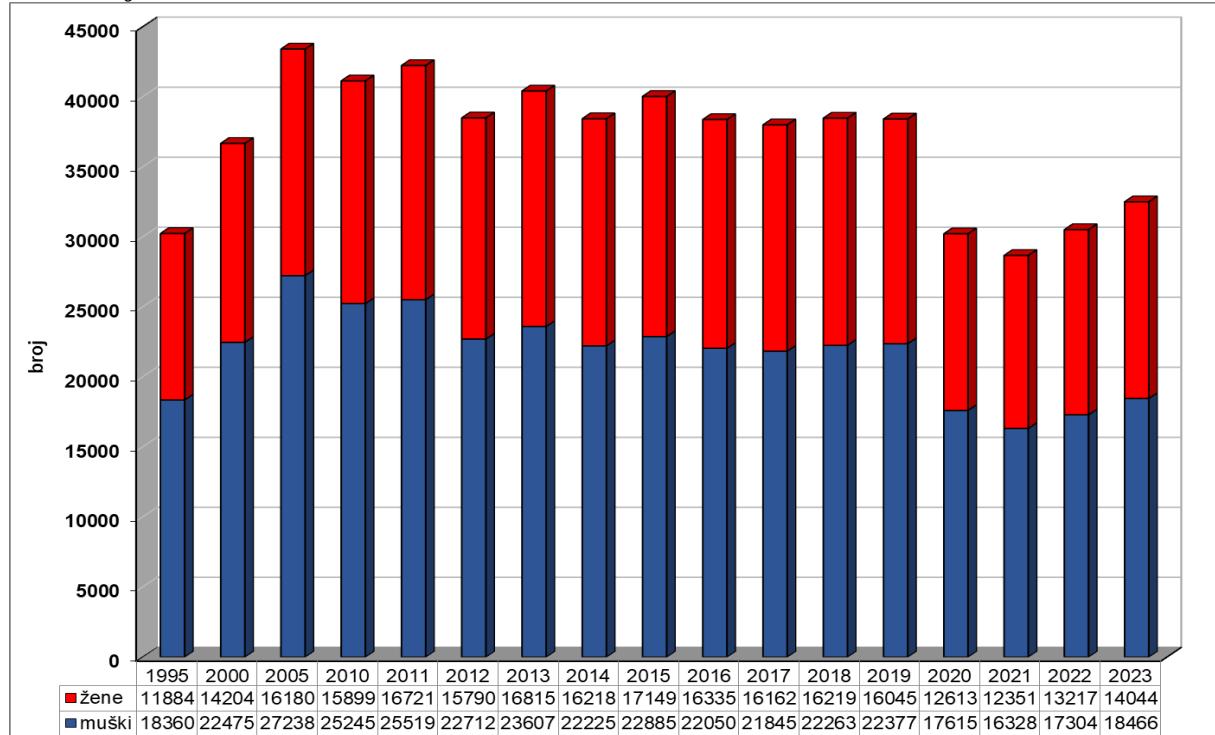
U istom razdoblju registrira se smanjenje ukupnog broja dana bolničkog liječenja te još značajnije smanjenje prosječnog trajanja liječenja po jednoj hospitalizaciji. Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 52,4 dana (ukupno 1 584 041 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 28,7 dana (ukupno 933 022 BOD) (Slika 14).

Broj hospitalizacija muškaraca bio je veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija prosječno 1,4 : 1) (Slika 13). Također, stopa hospitalizacija za muškarce, za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama veća nego za žene (2023. godine za dob 10-19 godina bilježi se veća stopa za žene) (Slika 15, Slika 16).

Prema dobi stope hospitalizacija se također znatno razlikuju. Najviša stopa hospitalizacija bilježi se u dobi 40-59 godina kodoba spola (2023. g. M 1556,7/100 000; Ž 916,8/100 000), iako se izraženiji porast stope registrira već u dobi do 19 i 20-39 godina. U dobi iznad 60 godina stopa znatno pada zbog češćih hospitalizacija zbog, primarno, somatskih oboljenja te se mentalni poremećaji, kao komorbiditetne dijagnoze, gube iz rutinskog registriranja. Godine 2023. ukupna stopa za dob 60+ iznosila je 774,6/100 000 (Slika 16).

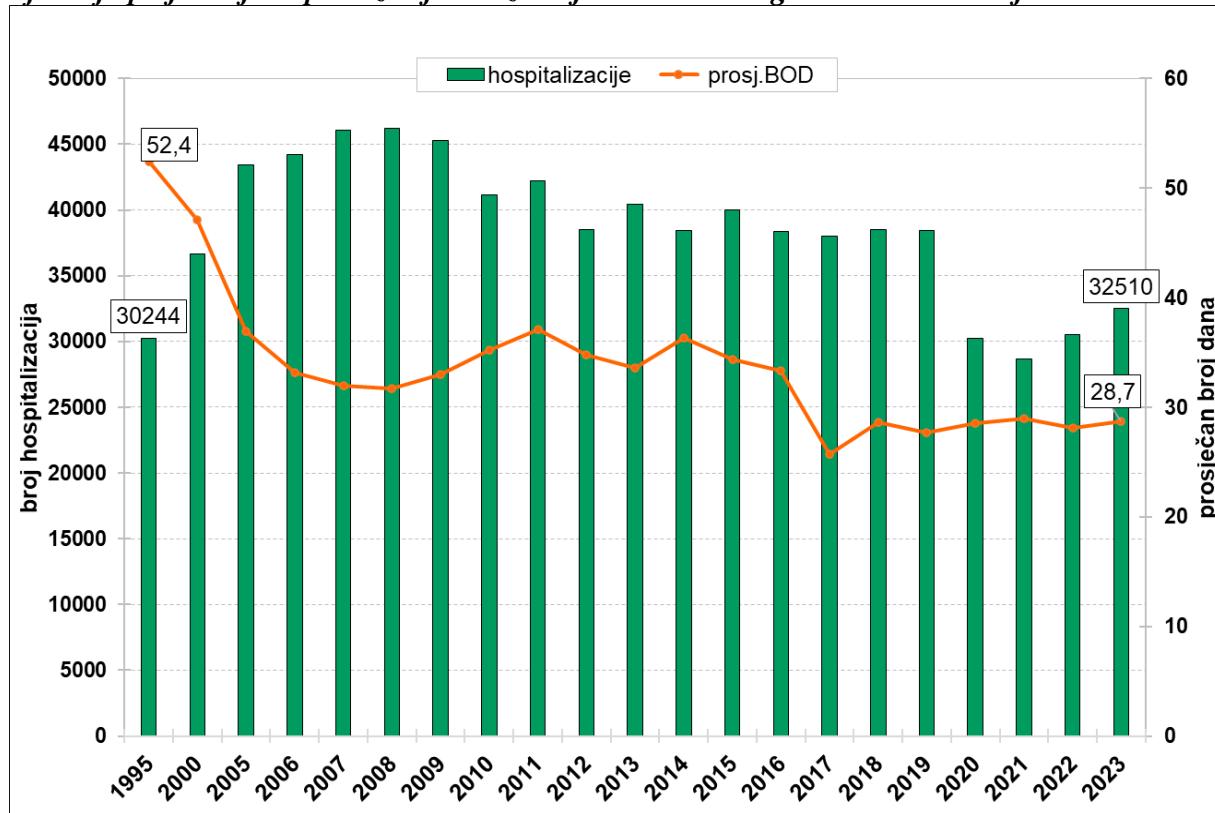
Slika 13

Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 14

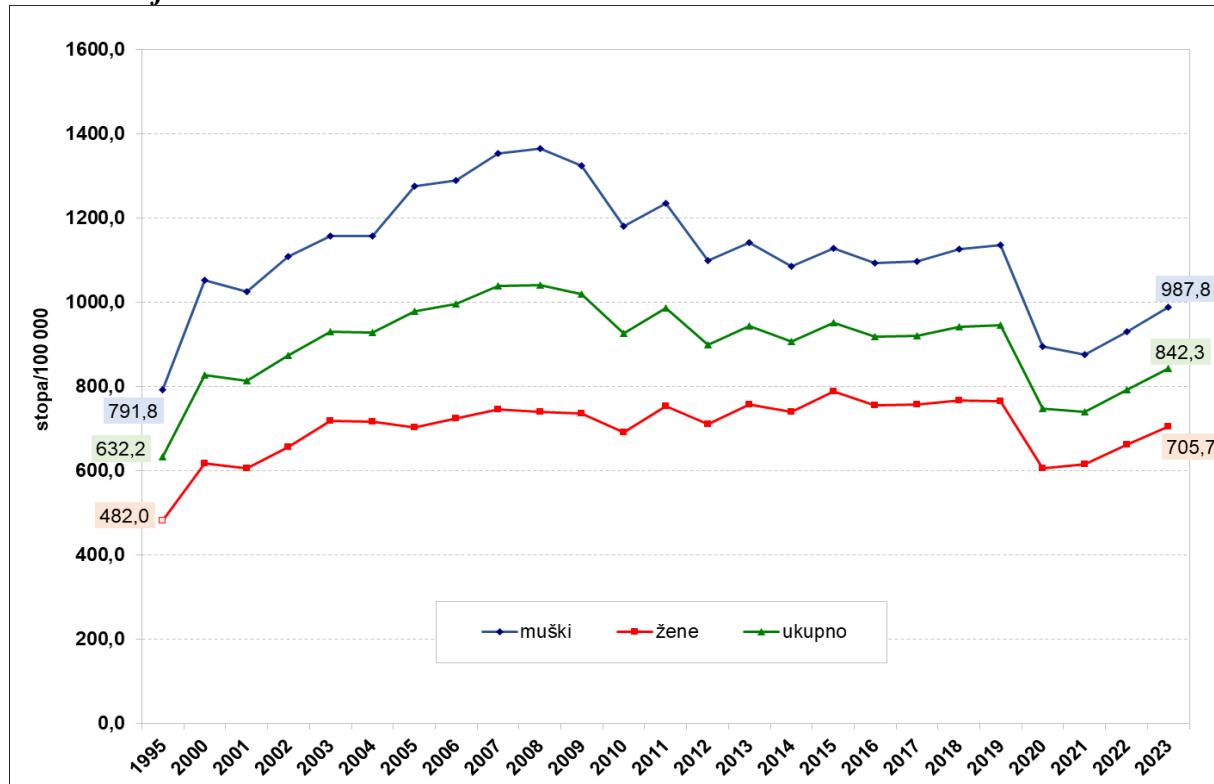
Odnos ukupnog broja hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja i prosječnog trajanja liječenja po jednoj hospitalizaciji u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

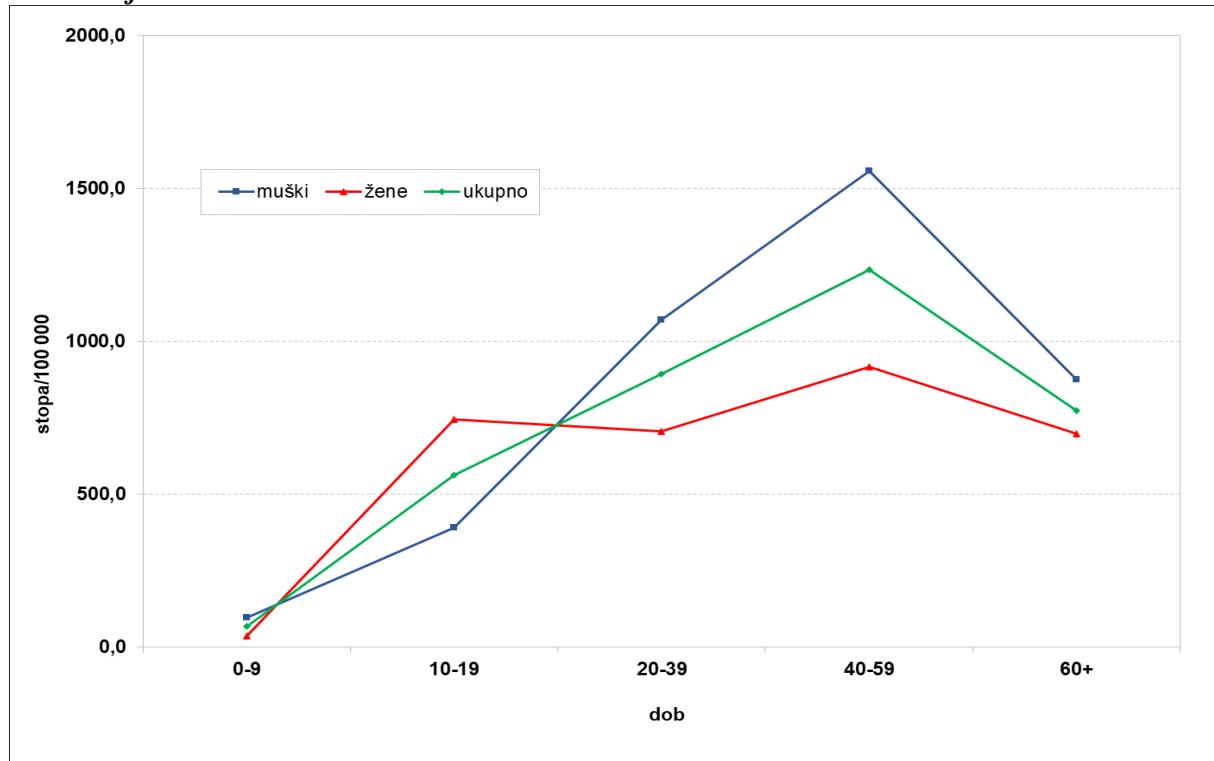
Slika 15

Stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2023. godine u Hrvatskoj

Slika 16

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu 2023. godine u Hrvatskoj

Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (MKB šifra F10)

Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom vodeća su dijagnostička kategorija u uzrocima hospitalizacija unutar skupine mentalnih poremećaja u Hrvatskoj.

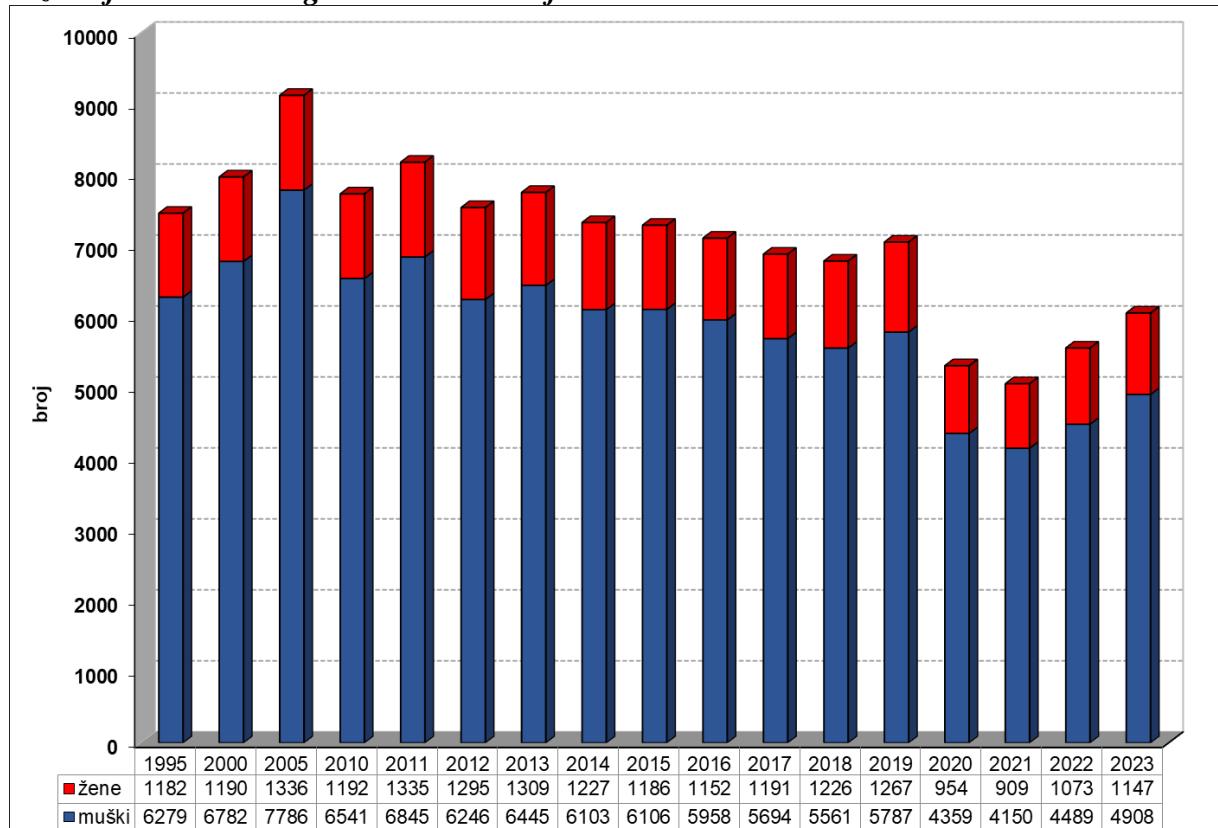
U razdoblju 1995.-2023. godine registrira se uzlazni trend broja i stopa hospitalizacija do 2008. godine, a nadalje se bilježi pad. Kod muškaraca prisutne su znatnije oscilacije u hospitalizacijama, nego kod žena. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 155,9/100 000 (7461 hospitalizacija), 2000. godine 179,7 (7972 hospitalizacije), 2005. godine 205,6 (9122 hospitalizacije), 2010. godine 174,3 (7733 hospitalizacije), 2015. godine 173,5 (7292 hospitalizacije), 2020. godine 131,3/100 000 (5313 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 156,9/100 000 (6055 hospitalizacija) (Slika 17, Slika 18).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 34,9 dana (ukupno 260 268 BOD), dok je 2022. godine iznosilo 21,9 dana (ukupno 132 353 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je znatno veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija prosječno 4,9 : 1).akođer, stopa hospitalizacija za muškarce, za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama, znatno je viša nego za žene (Slika 18, Slika 19).

Stopa hospitalizacija raste za oba spola do dobi 40-59 godina kad je najviša te je 2023. godine iznosila 309,9/100 000 (M 508,5; Ž 114,0). Za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 120,1/100 000 (Slika 19).

Slika 17

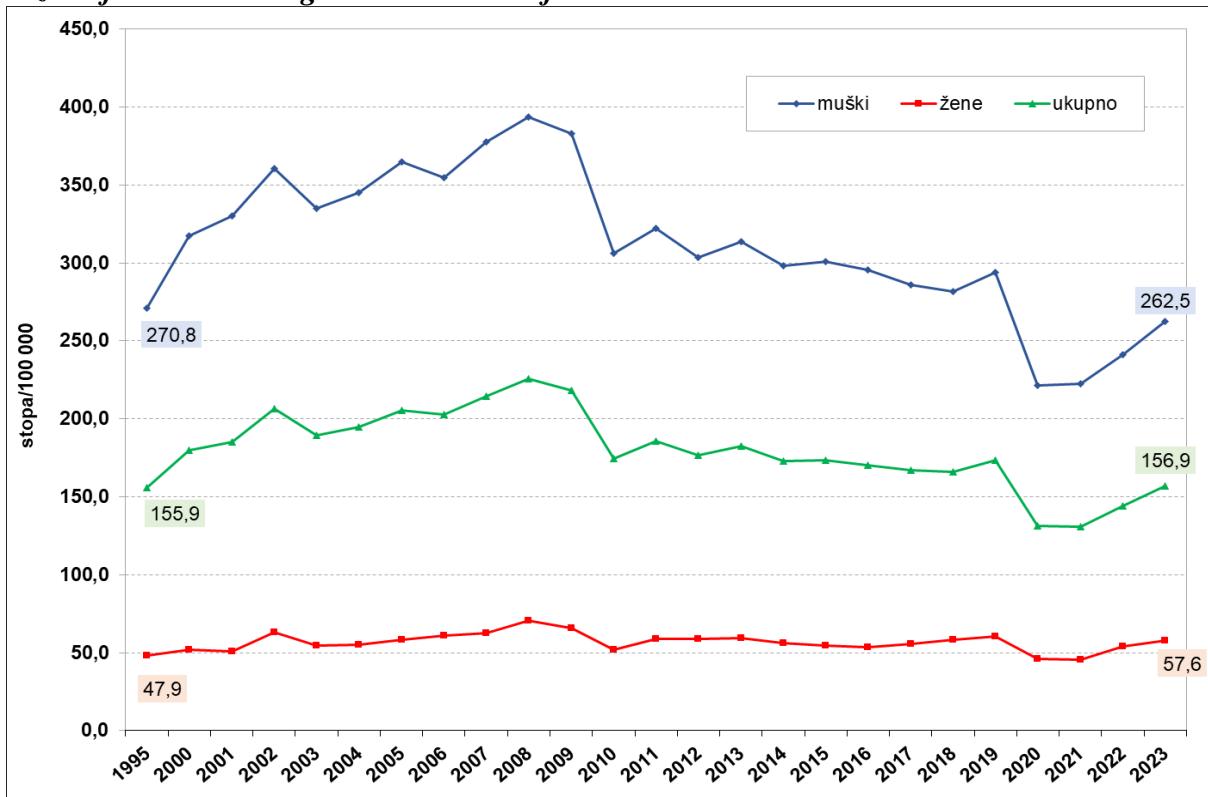
Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

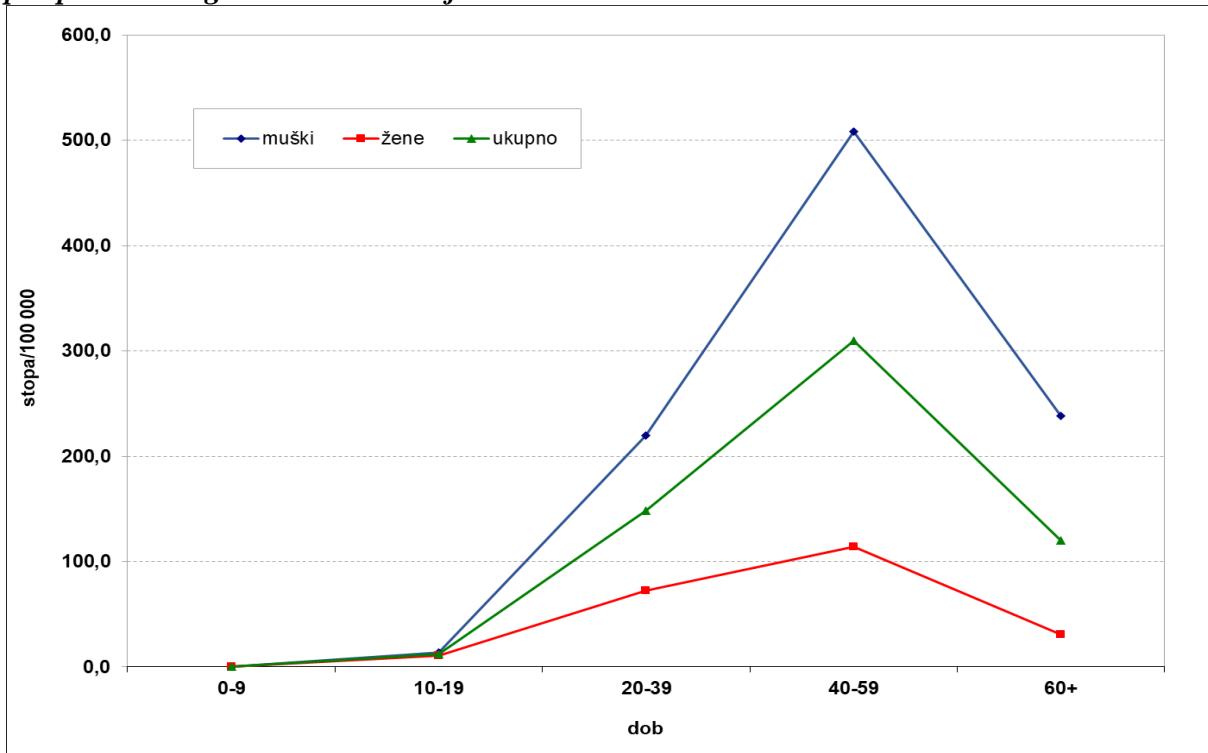
Slika 18

Stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 19

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu 2023. godine u Hrvatskoj

Shizofrenija (MKB šifra F20)

Shizofrenija je, uz mentalne poremećaje uzrokovane alkoholom, vodeća dijagnostička kategorija u ukupnom broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj. Od 2004. godine bilježi se trend pada u broju i stopi hospitalizacija ukupno i prema spolu. Prema trajanju bolničkog liječenja shizofrenija izrazito prednjači s udjelom od skoro 30% u ukupnom broju dana liječenja unutar skupine mentalnih poremećaja.

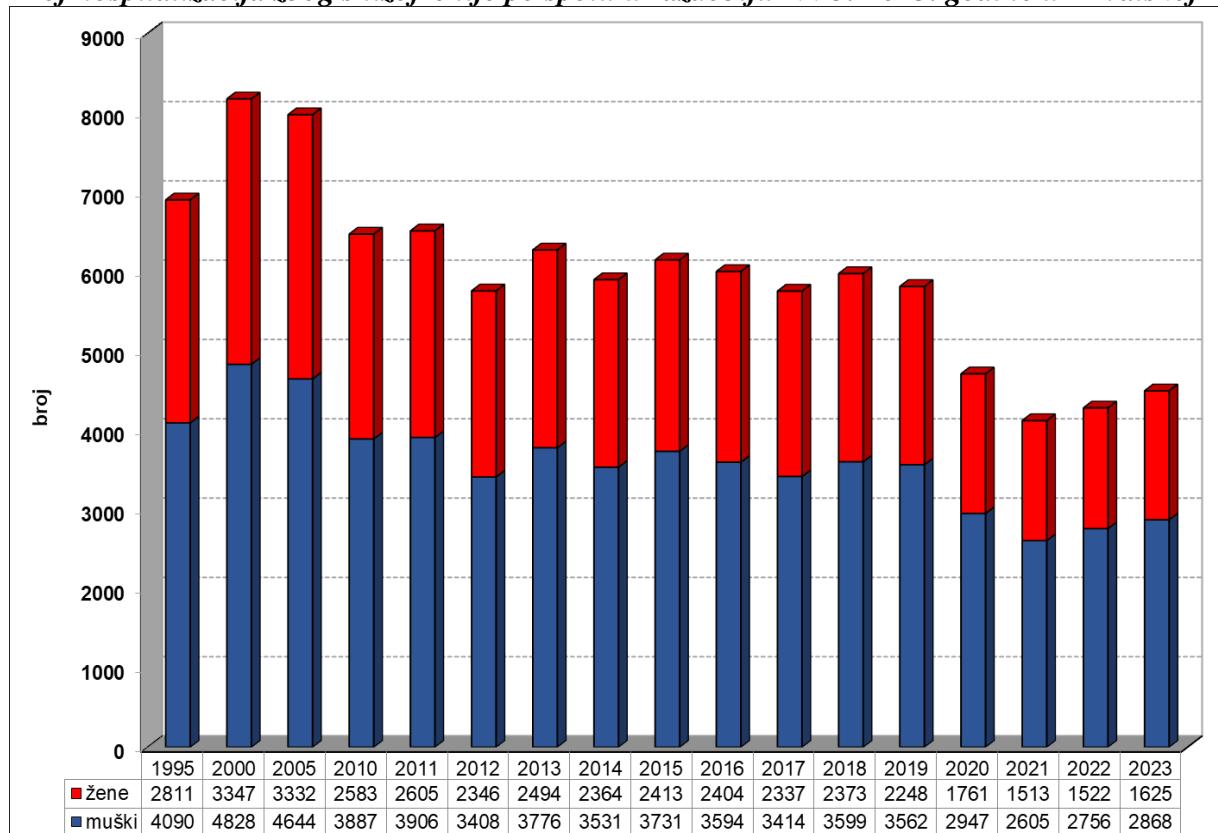
Ukupna stopa hospitalizacije zbog shizofrenije 1995. godine iznosila je 144,2/100 000 (6901 hospitalizacija), 2000. godine 184,2 (8175 hospitalizacija), 2005. godine 179,7 (7976 hospitalizacija), 2010. godine 145,8 (6470 hospitalizacija), 2015. godine 146,2 (6 144 hospitalizacije), 2020. godine 116,3/100 000 (4708 hospitalizacija), dok je 2023. iznosila 116,4/100 000 (4493 hospitalizacija). (Slika 20, Slika 21).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 96,0 dana (ukupno 662 168 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 55,5 dana (ukupno 249 169 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija M:Ž prosječno 1,6 : 1). Također, stopa hospitalizacija za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama veća je za muškarce nego za žene (Slika 21, Slika 22).

Stopa hospitalizacija izrazito raste za dob 20-39 kod oba spola, a 2023. godine iznosila je 139,5/100 000 (M 200,6; Ž 74,5). U dobi 40-59 godina stopa je bila najviša 213,7/100 000 (M 273,3; Ž 154,8). Za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 83,6/100 000 (Slika 22).

Slika 20

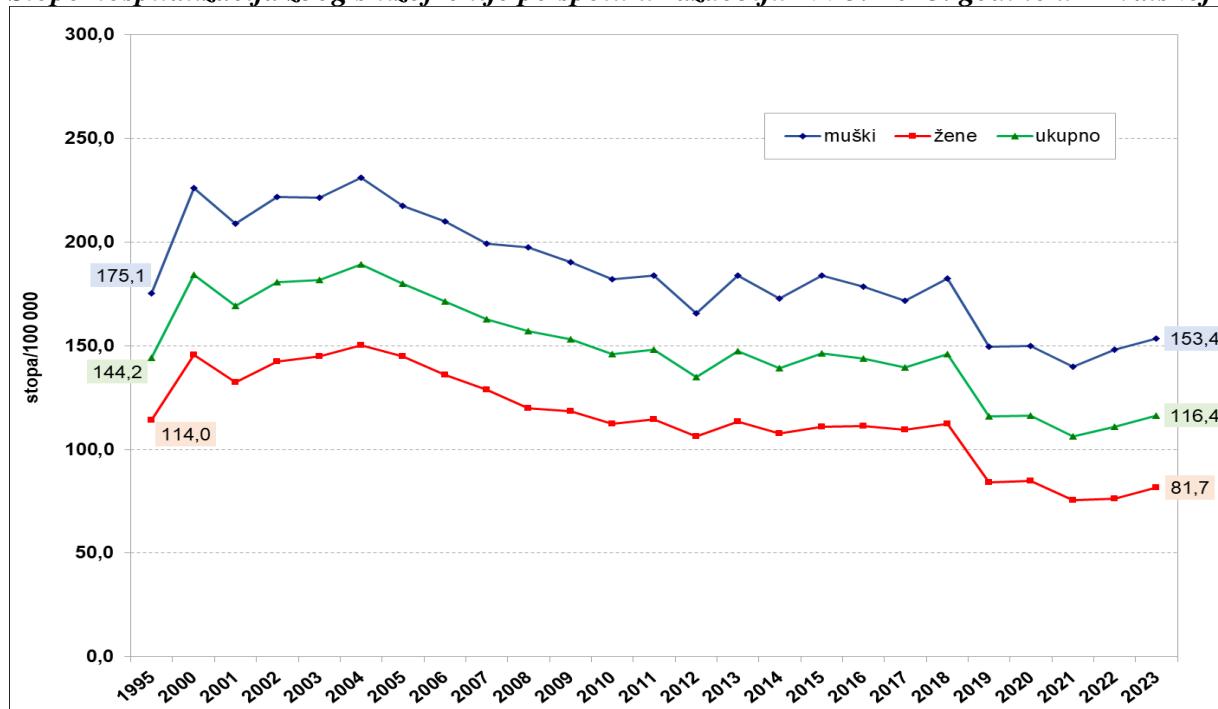
Broj hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

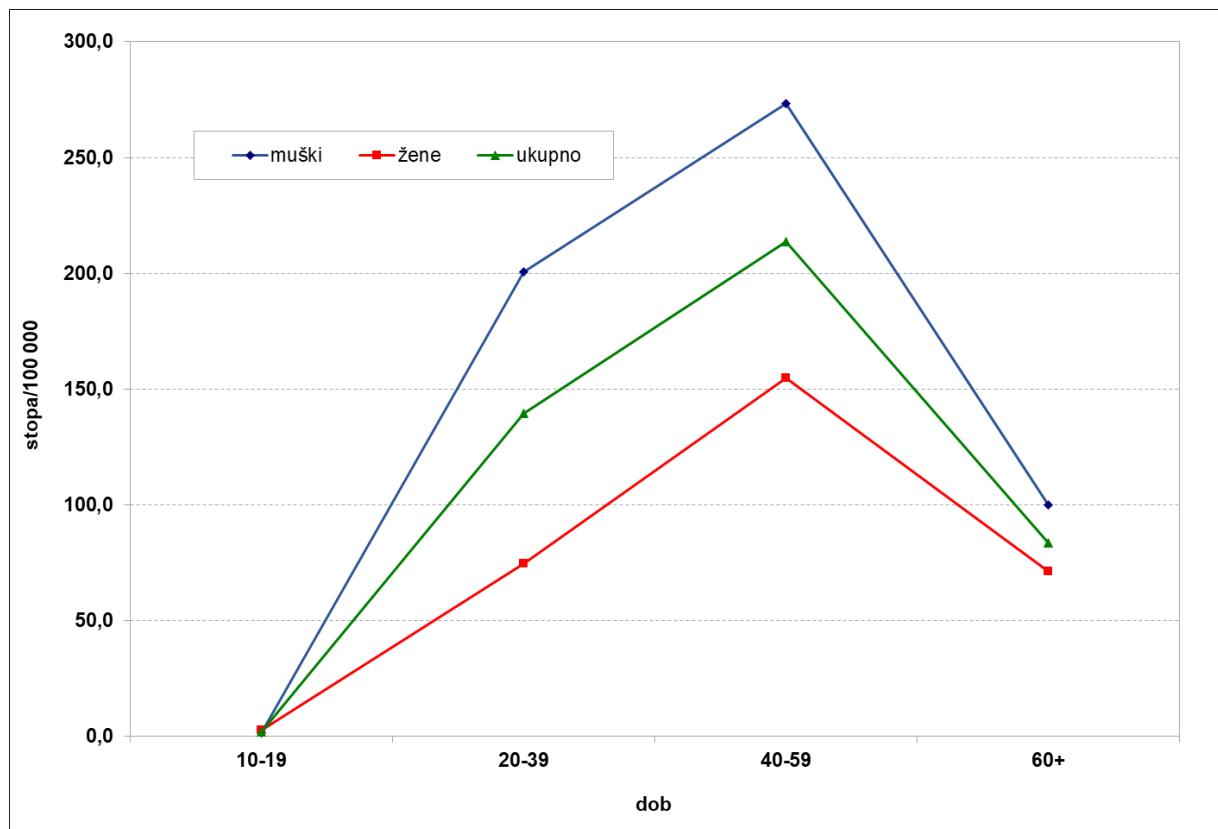
Slika 21

Stope hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 22

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu 2023. godine u Hrvatskoj

Depresivni poremećaji (MKB šifra F32-F33)

Bolnički pobol zbog depresivnih poremećaja uključuje hospitalizacije zbog depresivnih epizoda (F32) i povratnog depresivnog poremećaja (F33). U promatranom razdoblju prisutan je uzlazni trend u hospitalizacijama zbog depresivnih poremećaja do 2009. godine sa znatnim porastom broja i stope hospitalizacija, ukupno i prema spolu. Od 2010. do 2015. godine stopa oscilira, narednih godina je u padu, a 2023. godine stopa ponovo raste. Znatan broj osoba s ovim poremećajima liječi se u dnevnim bolnicama.

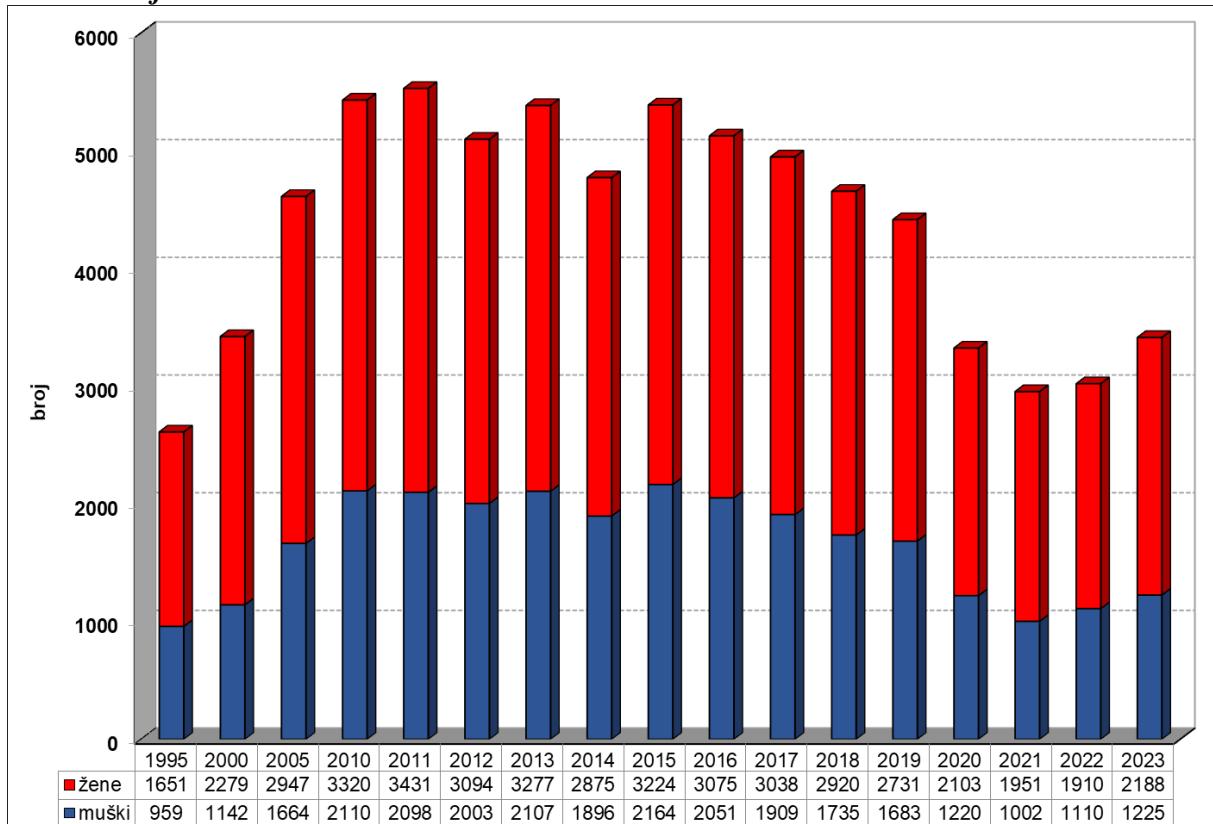
Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 54,6/100 000 (2610 hospitalizacija), 2000. godine 77,1 (3421 hospitalizacija), 2005. godine 103,9 (4611 hospitalizacija), 2010. godine 122,4 (5430 hospitalizacija), 2015. godine 128,2 (5388 hospitalizacija), 2020. godine 82,1/100.000 (3323 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 88,4/100 000 (3413 hospitalizacija). (Slika 23, Slika 24).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 32,1 dana (ukupno 83 657 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 23,3 dana (ukupno 79 354 BOD). Broj hospitalizacija žena bio je veći nego hospitalizacija muškaraca (odnos hospitalizacija Ž:M prosječno 1,7 : 1). Također, stopa hospitalizacija za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama, veća je za žene nego za muškarce (Slika 24, Slika 25).

Stopa hospitalizacija najviša je za oba spola u dobi 40-59 godina, a 2023. godine iznosila je 146,0/100 000 (M 111,8; Ž 179,9). Za dob 10-19 godina ukupna stopa je iznosila 22,2, za dob 20-39 godina 50,9, a za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 114,0/100 000 (Slika 25).

Slika 23

Broj hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2023. godine u Hrvatskoj

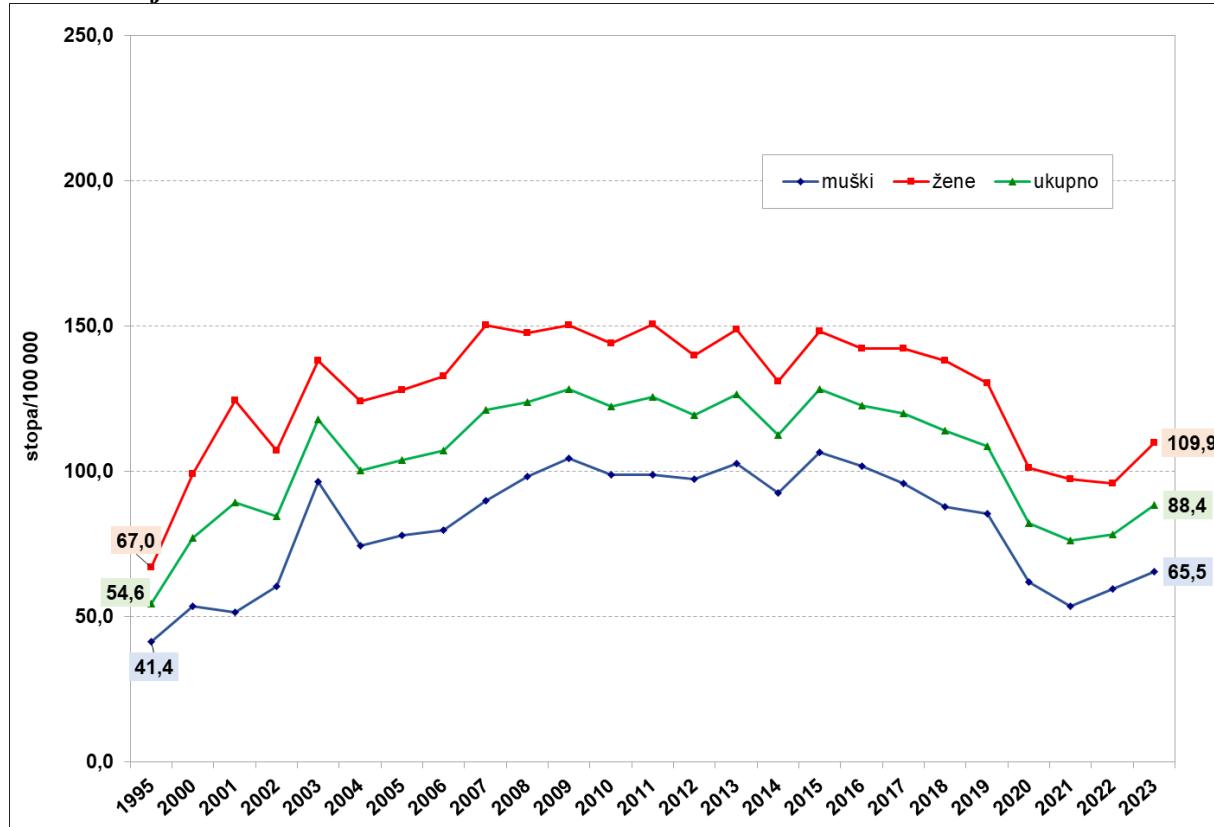

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

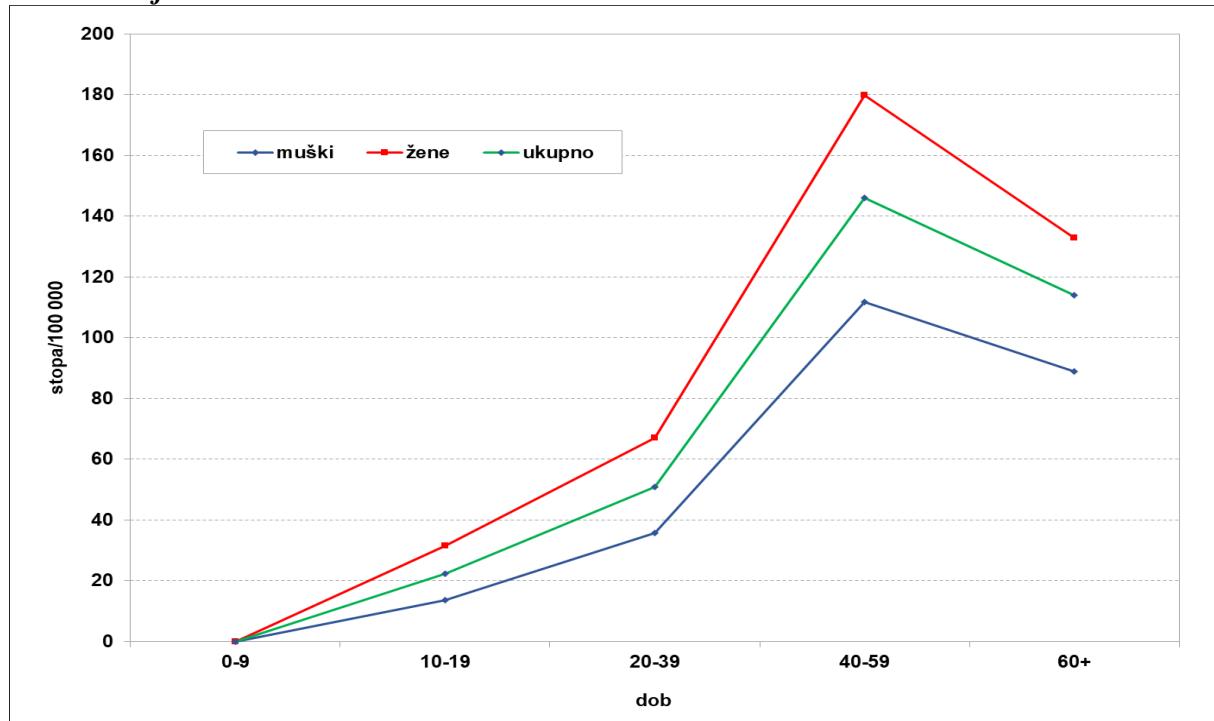
Slika 24

Stope hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2023. godine u Hrvatskoj

Slika 25

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu 2023. godine u Hrvatskoj

Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (MKB šifra F43)

Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) uvode se prema klasifikaciji MKB-10 kao nova dijagnostička kategorija 1995. godine, kada se registrira relativno mali broj hospitalizacija uz nisku stopu. Stopa raste do 1998. godine, nakon čega do 2004. godine kontinuirano pada, a od 2005. godine ponovo slijedi znatan porast stope te se 2007. godine bilježi najviša stopa. Od 2008. godine registrira se kontinuirani pad stope hospitalizacije. Znatan broj oboljelih posljednjih se godina liječi u dnevnim bolnicama.

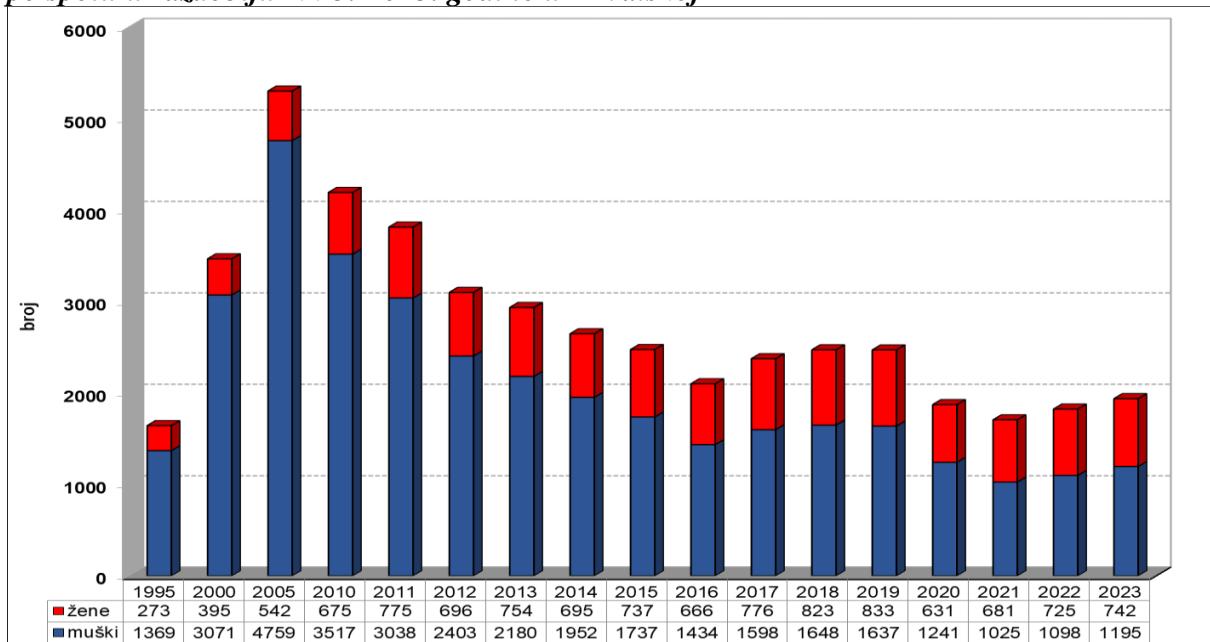
Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 34,3/100 000 (1642 hospitalizacija), 2000. godine bila je 78,1 (3466 hospitalizacija), 2005. godine 119,5 (5301 hospitalizacija), 2010. godine 94,5 (4192 hospitalizacija), 2015. godine 58,9 (2474 hospitalizacija), 2020. godine 46,2/100 000 (1872 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 50,2/100 000 (1937 hospitalizacija). Bilježe se znatne razlike u trendovima kretanja hospitalizacija prema spolu. Kod muškaraca je uz oscilacije prisutan izraziti porast stope hospitalizacije do 2007. godine, a nadalje znatan pad stope. Kod žena stopa raste do 2008. godine, nakon čega blaže oscilira (Slika 26, Slika 27).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 29,0 dana (47 633 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 9,1 dana (17 568 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je godinama znatno veći nego žena (M:Ž 2005. g. 8,8:1), kao i stope hospitalizacija. Posljednjih godina razlika u broju hospitalizacija muškaraca i žena znatno se smanjila te posljednjih pet godina odnos hospitalizacija muškaraca i žena prosječno iznosi 1,7:1 (Slika 27, Slika 28).

Godine 2023., za dob 10-19 i 20-39 godina registrirane su više stope hospitalizacija za žene (M 23,1; Ž 49,1, odnosno M 39,9; Ž 54,3). Stopa hospitalizacije za muškarce znatno raste u dobi 40-59 godina (M 128,7; Ž 51,2). U toj je dobi i ukupna stopa najviša te je i najveća razlika stope hospitalizacija za muškarce i žene. U dobi iznad 60 godina ukupna stopa iznosila je 36,8/100 000 (Slika 28).

Slika 26

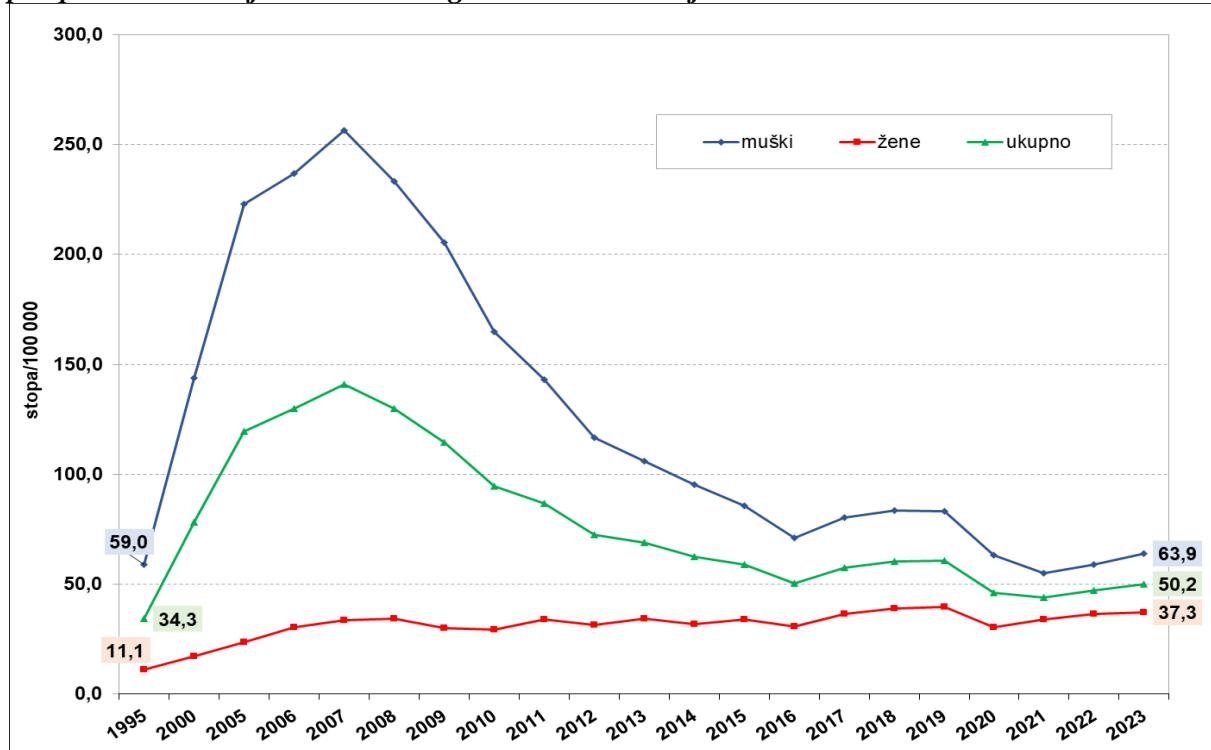
Broj hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

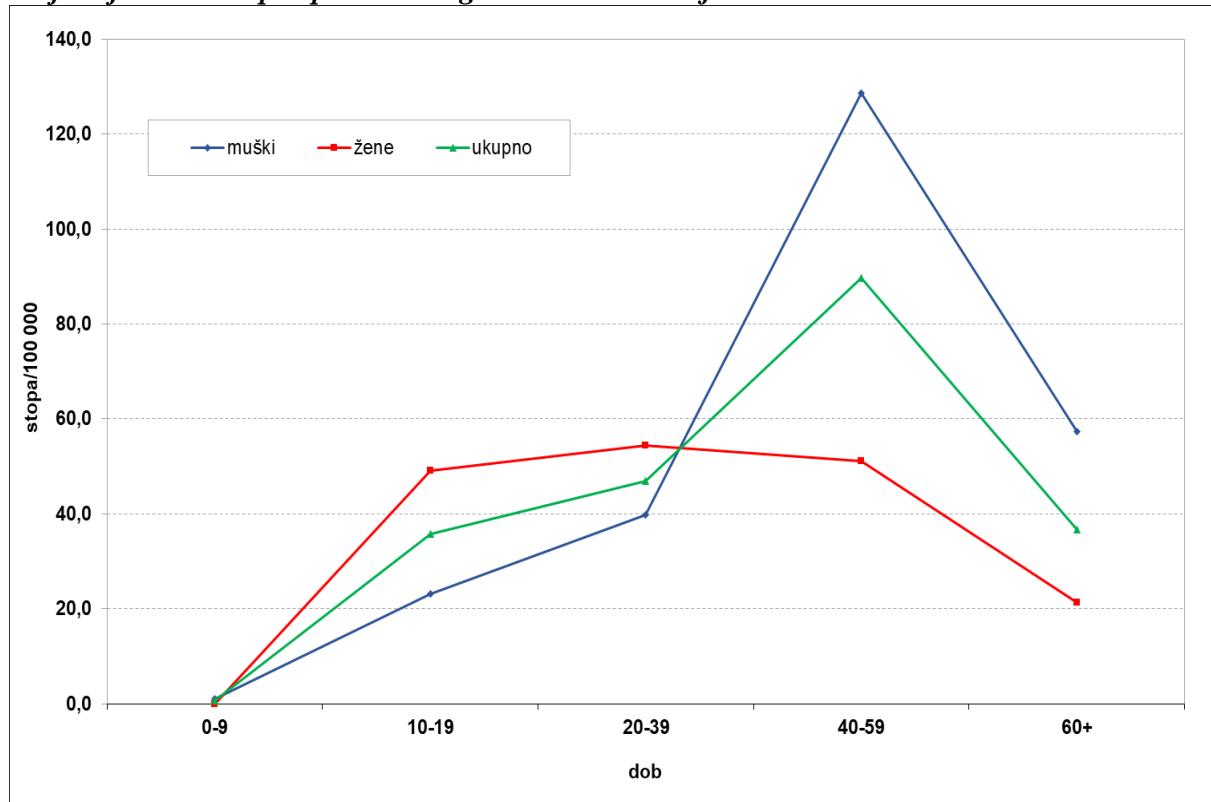
Slika 27

Stope hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 28

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu 2023. godine u Hrvatskoj

Demencije

Alzheimerova bolest (MKB šifra G30) i delirij koji nije uzrokovan alkoholom ili ostalim psihoaktivnim tvarima (MKB šifra F05)

Dijagnoze označene zvjezdicom, prema pravilima SZO, ne registriraju se kao glavne dijagnoze već umjesto njih ekvivalentne dijagnoze označene križićem. To je slučaj s dijagnozama demencija kod Alzheimerove bolesti F00.-* (koje bi se trebale označiti šifrom G30.-+), kao i demencijama kod ostalih bolesti svrstanih drugamo F02.-* (koje bi se trebale označiti šifrom bolesti kod koje je demencija posljedica). Na taj se način iz rutinskog zdravstveno-statističkog praćenja gubi određeni broj demencija kod Alzheimerove bolesti. Osim toga jedan broj demencija kod Alzheimerove bolesti prikiven je glavnom dijagnozom delirija superponiranog na demenciju (F05.1, odnosno F05), a jedan se broj dijagnosticira kao nespecificirana demencija (F03) ili psihoorganski sindromi (F06 i F07).

Alzheimerova bolest se prema MKB-10 od 1995. godine uvodi kao zasebna dijagnostička kategorija što je vjerovatno razlog izrazito malom broju registriranih hospitalizacija. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 0,8/100 000 (38 hospitalizacija), 2000. godine bila je 3,9 (174 hospitalizacije), 2005. godine 6,9 (307 hospitalizacija), 2010. godine 3,9 (174 hospitalizacija), 2015. godine 9,6 (404 hospitalizacije), 2020. godine 6,3/100 000 (256 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 7,3/100 000 (281 hospitalizacija). (Slika 29, Slika 30).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 54,0 dana (2051 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 33,5 dana (9427 BOD).

Zbog delirija superponiranog na demenciju ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 4,8/100 000 (229 hospitalizacija), 2000. godine bila je 10,3 (459 hospitalizacija), 2005. godine 11,0 (489 hospitalizacija), 2010. godine 14,4 (638 hospitalizacija), 2015. godine 12,9 (543 hospitalizacije), 2020. godine 2,8/100 000 (112 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 4,1/100 000 (160 hospitalizacija). (Slika 29, Slika 30).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 33,5 dana (7665 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 12,8 dana (2050 BOD).

Vaskularna demencija (MKB šifra F01) i nespecificirana demencija (MKB šifra F03)

U promatranom razdoblju broj i stopa hospitalizacija zbog vaskularne demencije uz oscilacije pokazuje trend pada. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 14,5/100 000 (696 hospitalizacija), 2000. godine bila je 6,0 (267 hospitalizacija), 2005. godine 9,3 (413 hospitalizacija), 2010. godine 7,8 (347 hospitalizacija), 2015. godine 9,7 (406 hospitalizacija), 2020. godine 6,9/100 000 (281 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 5,5/100 000 (213 hospitalizacija). (Slika 31, Slika 32).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 50,2 dana (34 933 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 30,0 dana (6387 BOD).

Zbog nespecificirane demencije stopa hospitalizacije iznosila je 1995. godine 12,3/100 000 (587 hospitalizacija), 2000. godine bila je 12,1 (538 hospitalizacija), 2005. godine 10,8 (481 hospitalizacija), 2010. godine 10,8 (480 hospitalizacija), 2015. godine 17,0 (715 hospitalizacija), 2020. godine 2,7/100 000 (515 hospitalizacija), dok je 2023. godine iznosila 13,5/100 000 (521 hospitalizacija). (Slika 31, Slika 32).

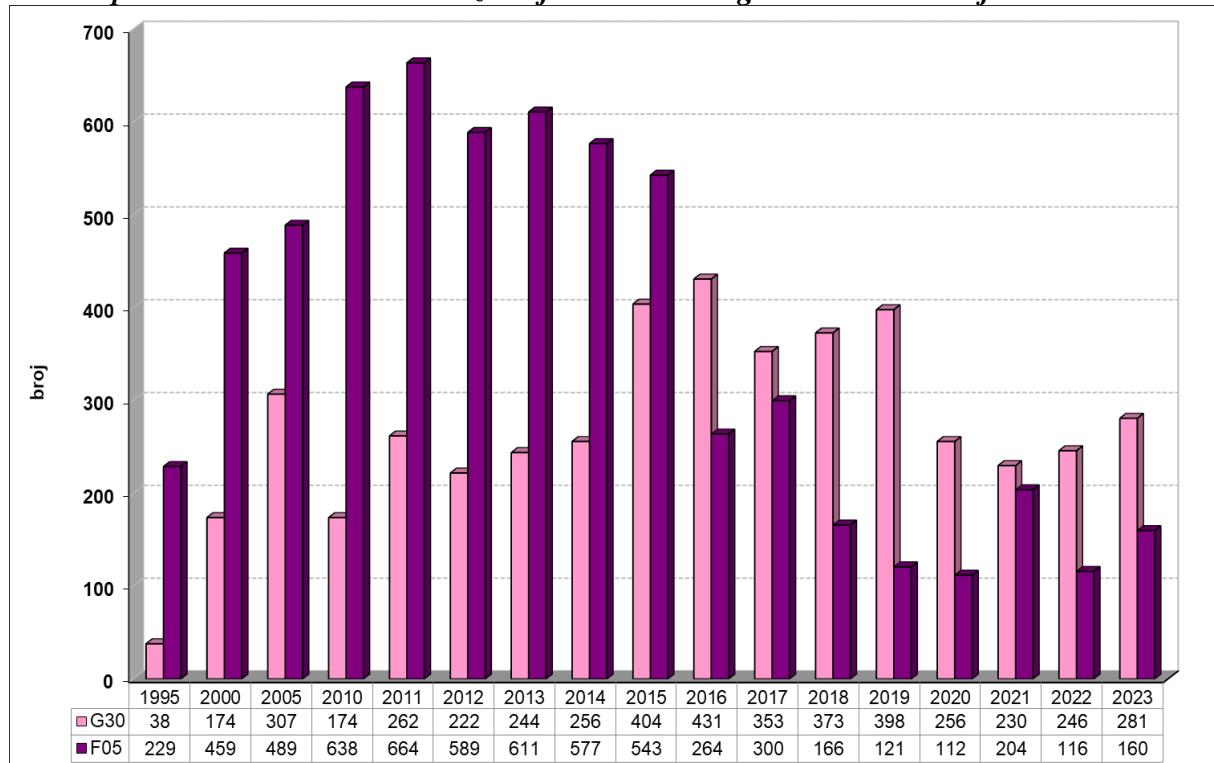
Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 43,1 dana (25 292 BOD), dok je 2023. godine iznosilo 35,0 dana (18 233 BOD).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

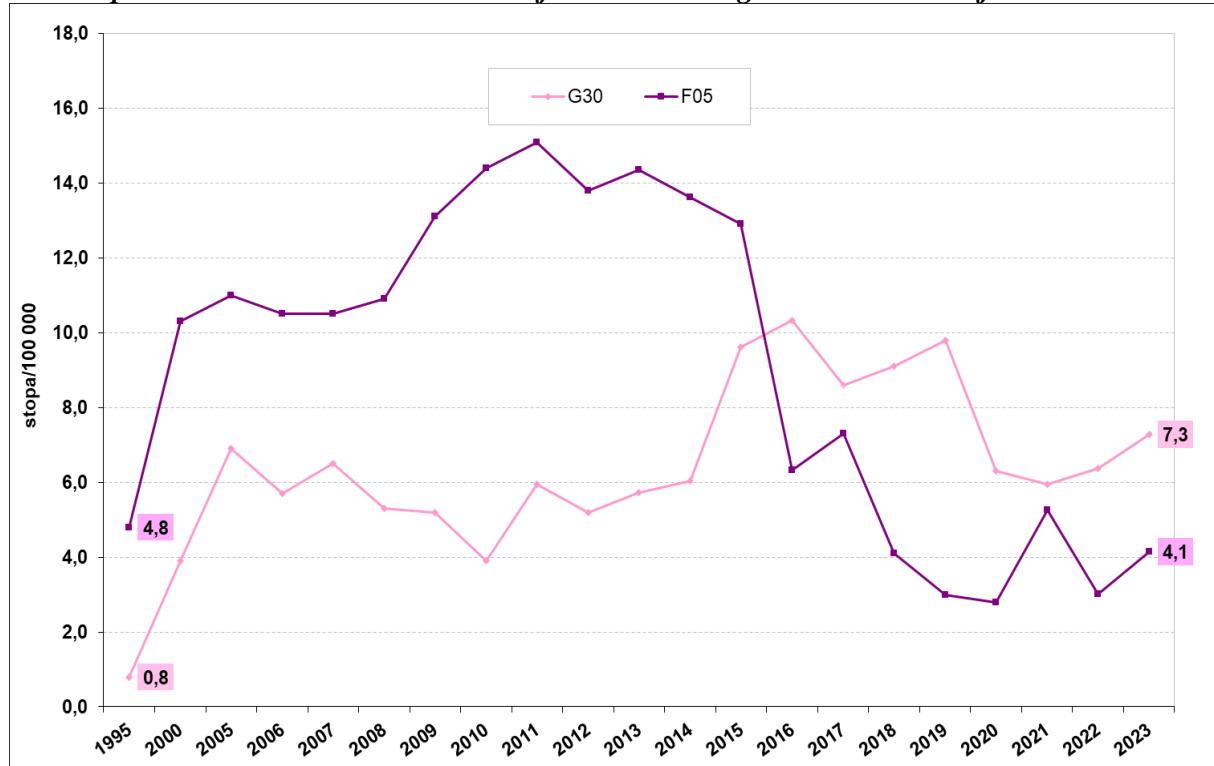
Slika 29

Broj hospitalizacija zbog Alzheimerove bolesti i delirija koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihotaktivnim tvarima u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

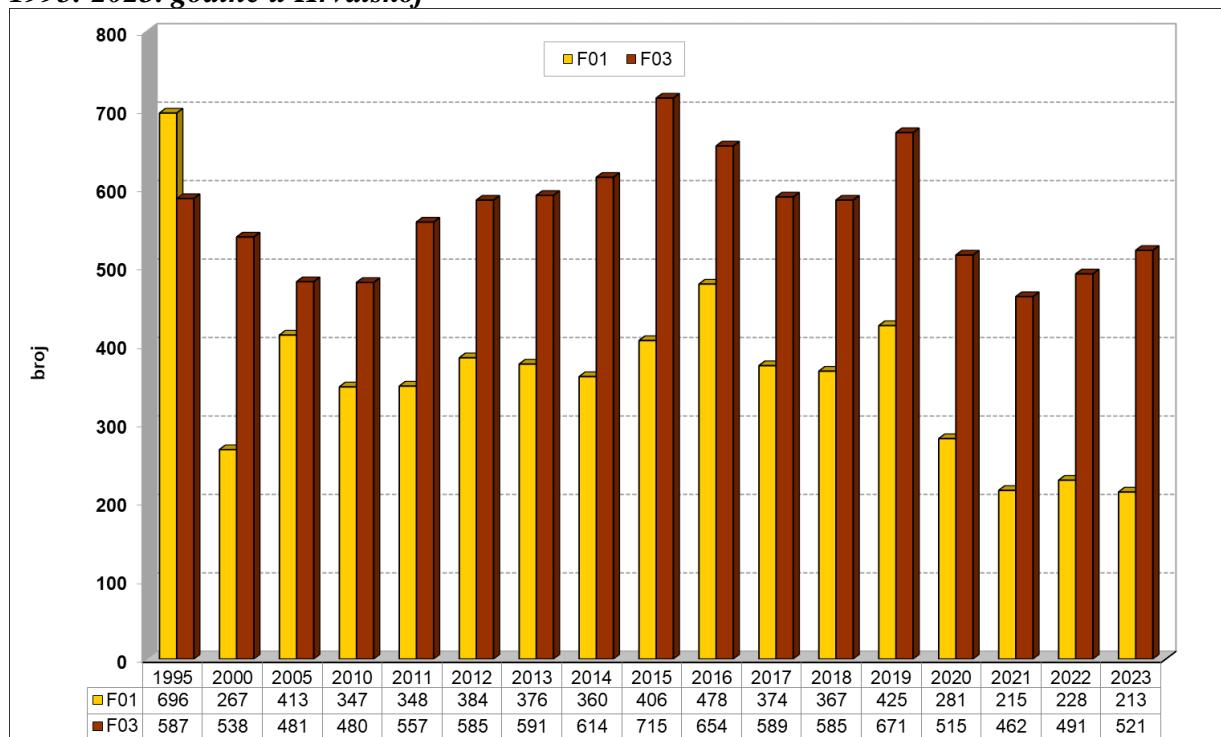
Slika 30

Stopne hospitalizacije zbog Alzheimerove bolesti i delirija koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihotaktivnim tvarima u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

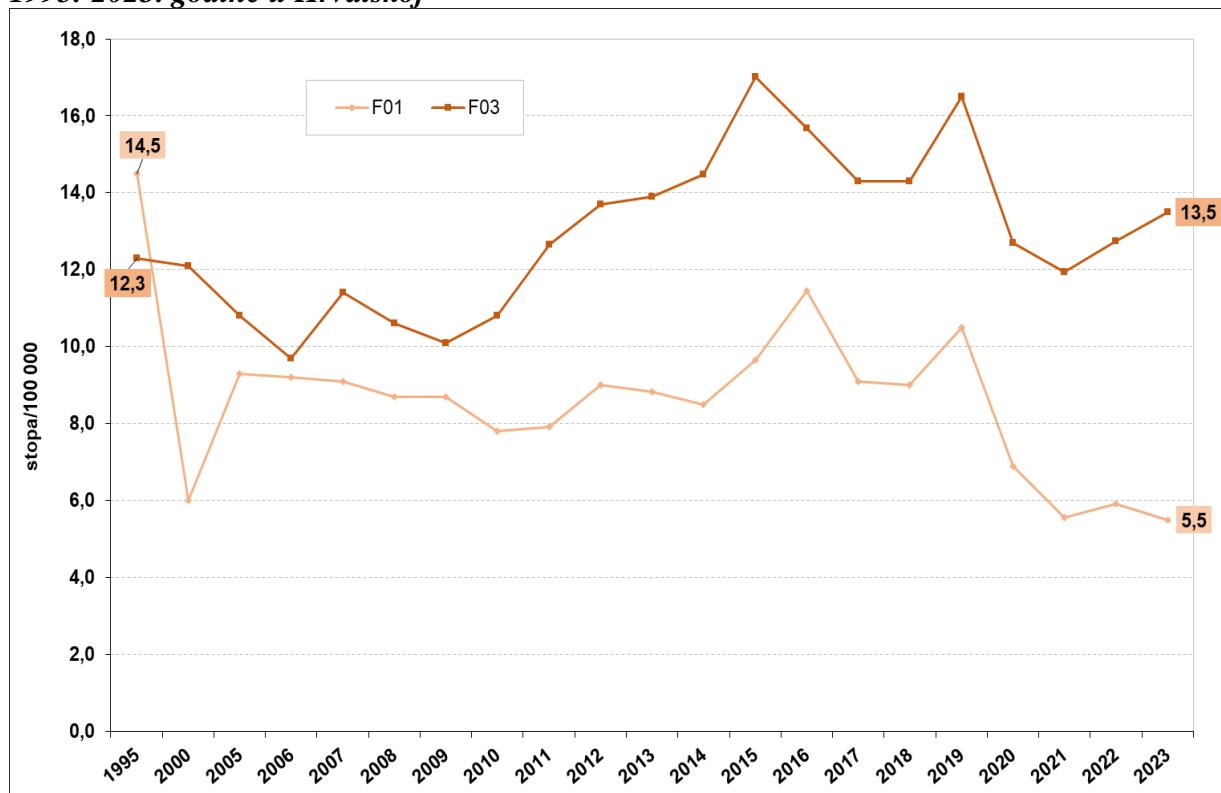
Slika 31

Broj hospitalizacija zbog vaskularne demencije i nespecificirane demencije u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 32

Stopa hospitalizacija zbog vaskularne demencije i nespecificirane demencije u razdoblju 1995.-2023. godine u Hrvatskoj

REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je, uočivši javnozdravstveno značenje mentalnih poremećaja, utemeljio Registar za psihoze Hrvatske koji je započeo radom popisom svih oboljelih osoba zatečenih 31. prosinca 1961. godine u psihijatrijskim bolnicama i psihijatrijskim odjelima u Hrvatskoj.

Registar za psihoze je državni registar, a predstavlja specijalni zdravstveno-statistički instrument za dugoročno praćenje oboljelih osoba te ima značajke populacijskog registra. Prate se podatci o osobama s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje bolju od shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja (MKB šifre F20.- i F25.-), a liječene su u stacionarnim zdravstvenim ustanovama. Izvor podataka je tzv. psihijatrijski obrazac (JZ-PSH obrazac) koji se popunjava za svaku osobu koja je bila hospitalizirana zbog mentalnog poremećaja prilikom otpusta iz bolnice (redovita prijava i dnevna bolnica) i na dan cenzusa 31. prosinca svake godine. Od 2017. godine JZ-PSH obrazac je u elektroničkoj formi i naziva se Prijava hospitalizacije zbog mentalnog poremećaja.

Za svaku pojedinu osobu može se pratiti tijek bolničkog liječenja prema ustanovi, trajanju hospitalizacije, osnovnoj i drugoj psihijatrijskoj dijagnozi, somatskoj dijagnozi te uzroku smrti u slučaju smrti za vrijeme hospitalizacije ili samoubojstva. Skupno se podatci analiziraju na razini osobe i slučaja prema odabranim obilježjima (dob, spol, županija rođenja, županija boravka, ustanova liječenja) u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata (novooboljeli/prvi put primljeni, primljeni, otpušteni, ukupno hospitalizirani i zatečeni na dan cenzusa).

Zdravstveni pokazatelji za shizofreniju i shizoafektivne poremećaje

Prikazani su podatci Registra za psihoze u razdoblju 1962.-2023. godine, koji su analizirani na razini osobe i slučaja u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata (Tablica 10, Slike 33-42).

Godine 1962. zabilježen je najveći broj po prvi put bolnički liječenih osoba s dijagnozom shizofrenije, od kojih je dio ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U dalnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja prosječno je iznosila 0,23/1 000. Posljednjih deset godina prosječno iznosi 0,18/1000 stanovnika starijih od 15 godina. Kod muškaraca bilježe se nešto više stope incidencije nego kod žena. Prve hospitalizacije osoba s dijagnozom shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja posljednjih godina se najviše registriraju u dobi 25-29 i 30-34 godina. U promatranom razdoblju (1962.-1964./2022.-2023.) bilježe se znatne promjene u dobno-standardiziranoj stopi prosječno primljenih (stopa 0,51/1,13; broj 1687/3781) i otpuštenih osoba (stopa 0,50/1,25; broj 1671/3985). Promjene su još izraženije na razini slučaja, u stopama prosječnih prijema (stopa 0,62/2,18; broj 2071/7151) i otpusta (stopa 0,60/2,30; broj 2006/7372). Znatan porast ukupno hospitaliziranih osoba, koje su učestalije i kraće hospitalizirane, vidljiv je i u porastu omjera broja prijema i otpusta prema broju primljenih i otpuštenih osoba. U razdoblju 1962.-1964. godine bolesnici s rotirajućim hospitalizacijama prosječno su godišnje proveli u bolnici 100,8 dana, a u razdoblju 2022.-2023. godine 61,1 dan. Promjene u trendovima bolničkog liječenja vidljive su i u znatnom smanjenju broja osoba liječenih tijekom cijele godine. Udio dana liječenja cjelogodišnje hospitaliziranih osoba u ukupnom broju dana liječenja smanjen je s 76,8% na 28,3%.

Posljednjih godina vidljiv je trend pada po prvi put primljenih/hospitaliziranih osoba, ukupno hospitaliziranih osoba te broja hospitalizacija. U razdoblju 2022.-2023. godine hospitalizirano je u prosjeku 4332 osoba, od kojih su prvi puta primljene prosječno (bolnička incidencija) 432 osobe, a cjelogodišnje hospitaliziranih osoba je bilo prosječno

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

---

282. Procjenjena prevalencija shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja iznosi 7,3/1000 stanovnika starijih od 15 godina.

Tablica 10

Odabrani pokazatelji bolničkog liječenja osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u Hrvatskoj po pojedinim godinama

KONTINGENTI	GODINA												
	1962	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
PRIMLJENI U BOLNICU													
▪ Broj prvi puta primljenih bolesnika	1472	893	970	1028	1008	997	893	683	579	455	491	471	393
▪ Broj ukupno primljenih bolesnika	1650	2450	3726	4794	4365	5168	5315	4568	4090	3901	3881	3806	3756
▪ Broj prijema	2022	3187	5086	7154	7205	8453	8538	7703	7133	7324	7354	7330	6972
<i>Omjer broja prijema i primljenih bolesnika</i>	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9
ZATEČENI U BOLNICI (31.12)	2305	2821	2615	2494	2115	1972	1655	1726	1123	987	975	954	707
BOLNIČKI LIJEČENI													
▪ Broj bolesnika	3698	4876	5757	6618	5396	6665	6440	5520	4822	4674	4539	4417	4246
▪ Broj hospitalizacija	4097	5589	7031	8682	7759	9347	9179	8331	8275	8478	8330	8268	7754
<i>Omjer broja bolesnika i broja hospitalizacija</i>	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,7	1,8	1,8	1,9	1,8
▪ Broj dana bolničkog liječenja u '000	836	1013	930	926	804	723	648	602	432	396	401	387	314
▪ Broj bolesnika bolnički liječenih tijekom cijele godine	1753	1910	1359	1225	810	874	609	575	361	344	337	320	243
<i>Udio dana liječenja bolesnika bolnički liječenih cijele godine</i>	76,8	68,8	53,2	48,3	36,8	44,1	34,4	34,8	30,5	31,7	30,6	30,2	28,3
OTPUŠTENI IZ BOLNICE													
▪ Broj bolesnika	1607	2491	3759	4858	4659	5305	5540	5543	4330	4055	3937	3952	4018
▪ Broj otpusta	1914	3095	4982	7117	7337	8399	8613	8133	7284	7517	7392	7486	7257
<i>Omjer broja otpusta i otpuštenih bolesnika</i>	1,2	1,2	1,3	1,5	1,6	1,6	1,5	1,5	1,7	1,9	1,9	1,9	1,8

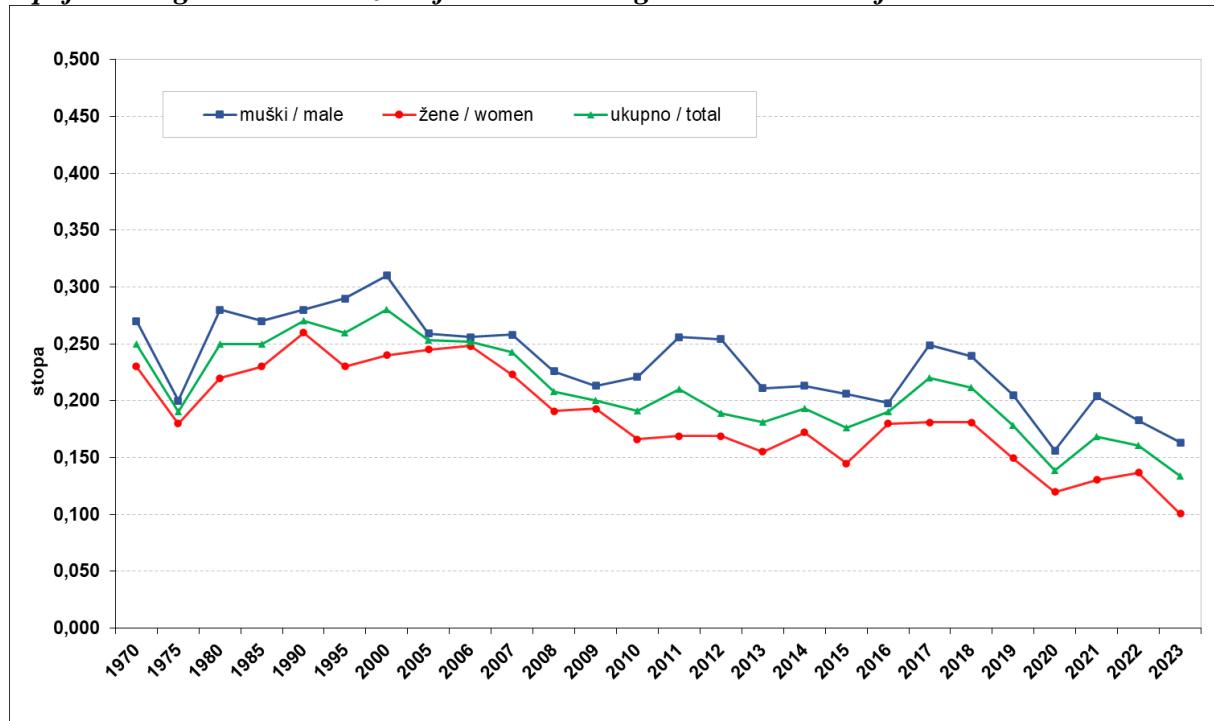
*stanje Registra na dan 03.12.2024.

Metodološka pojašnjenja:

- Za posljedne godine obrade podatci Registra uvijek su nešto manji, jer se tek naknadno registriraju osobe koje su u tijeku dijagnostičkog procesa, kao i osobe koje su primljene predhodne, a otpuštene iduće godine koja još nije obrađena.
- Zbog kontinuiteta praćenja od 1995. godine (uvođenje MKB-10) uz osobe s dijagnozom shizofrenije registriraju se i osobe s dijagnozom shizoafektivnih poremećaja (prije shizoafektivna shizofrenija).
- U broj prijema, hospitalizacija i otpusta nisu uključeni premještaji, kao niti rehospitalizacije kod kojih je od otpusta do ponovnog prijema proteklo manje od 7 dana.
- Stope su standardizirane na stanovništvo Hrvatske starije od 15 godina prema popisu 1991. godine.
- U grafičkim prikazima na slikama 35-42 prikazane su prosječne dobno-standardizirane stope po trogodišnjim razdobljima, osim za 2022.-2023. godinu

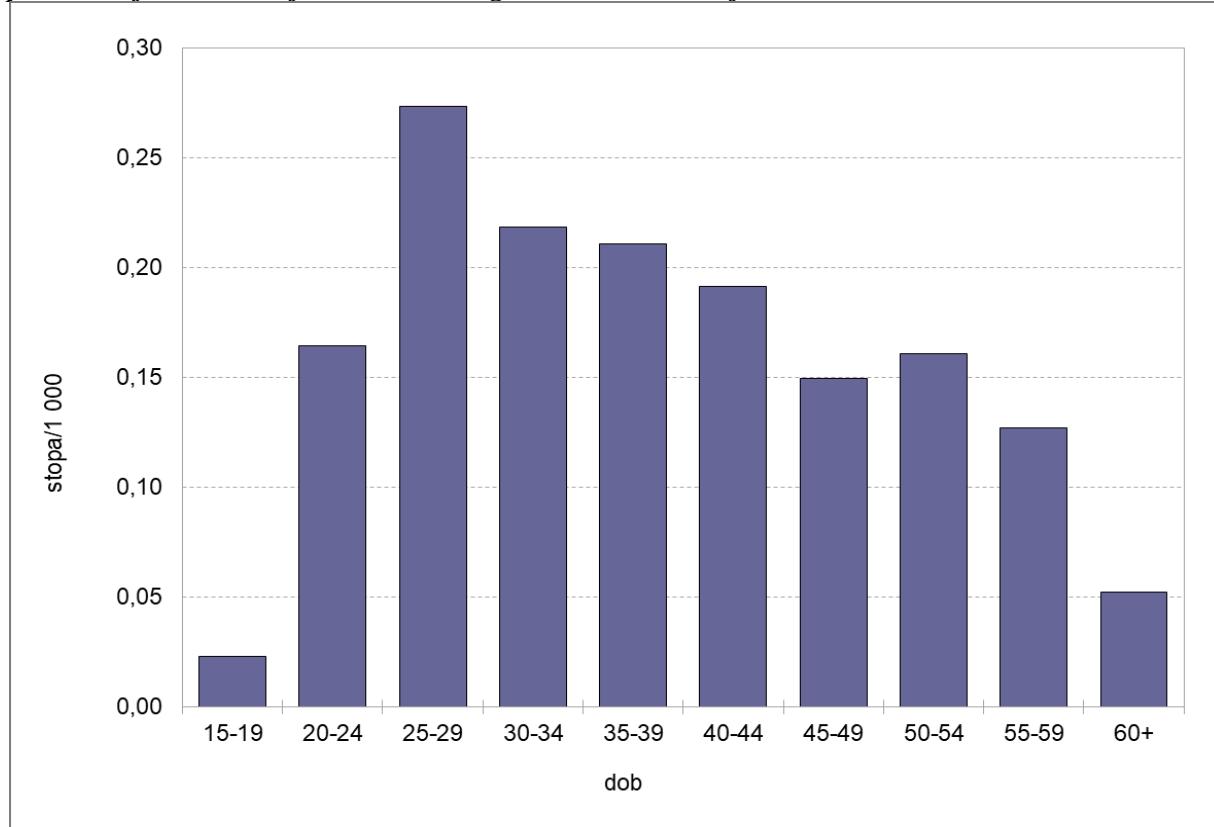
Slika 33

Dobno-standardizirane stope bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja u pojedinim godinama u razdoblju 1970.-2023. godine u Hrvatskoj

Slika 34

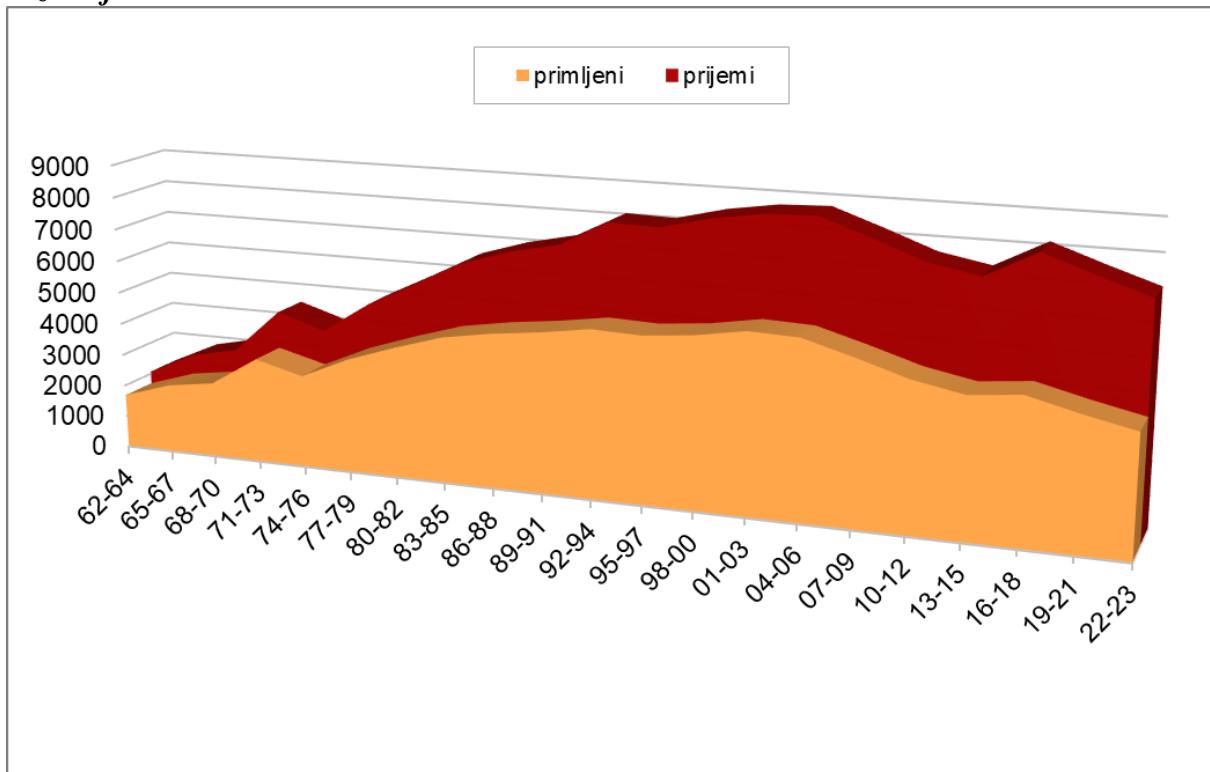
Prosječne dobno-specifične stope bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja u razdoblju 2020.-2023. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

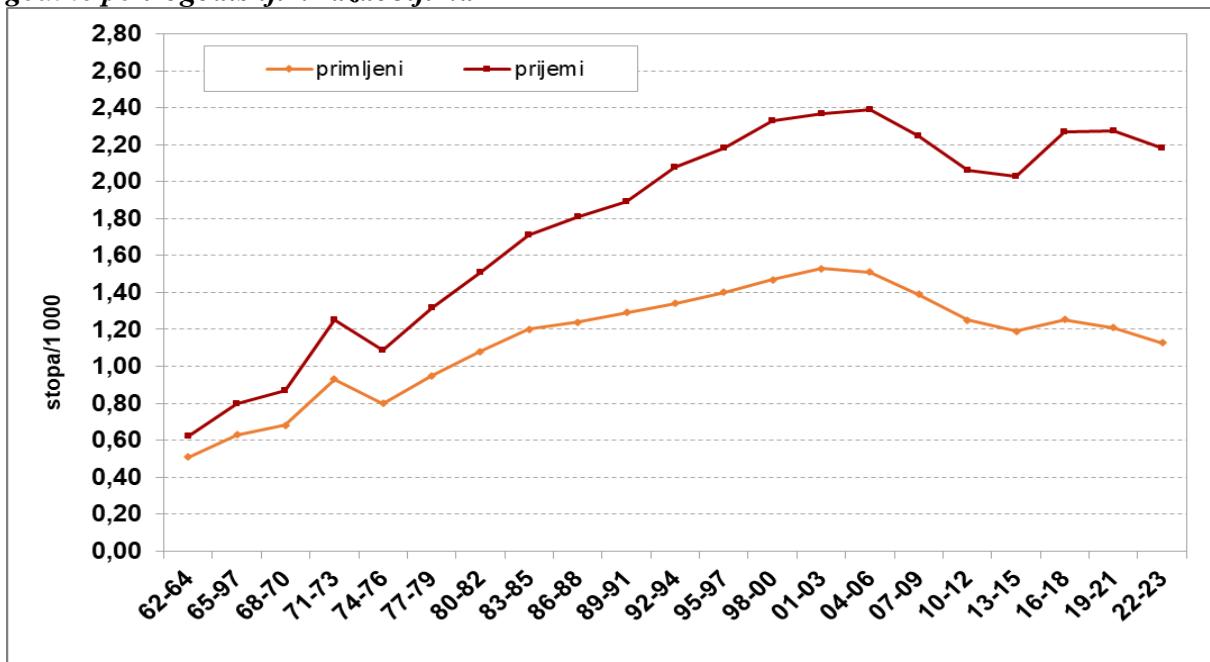
Slika 35

Prosječan broj prijema i primljenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarne ustanove Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

Slika 36

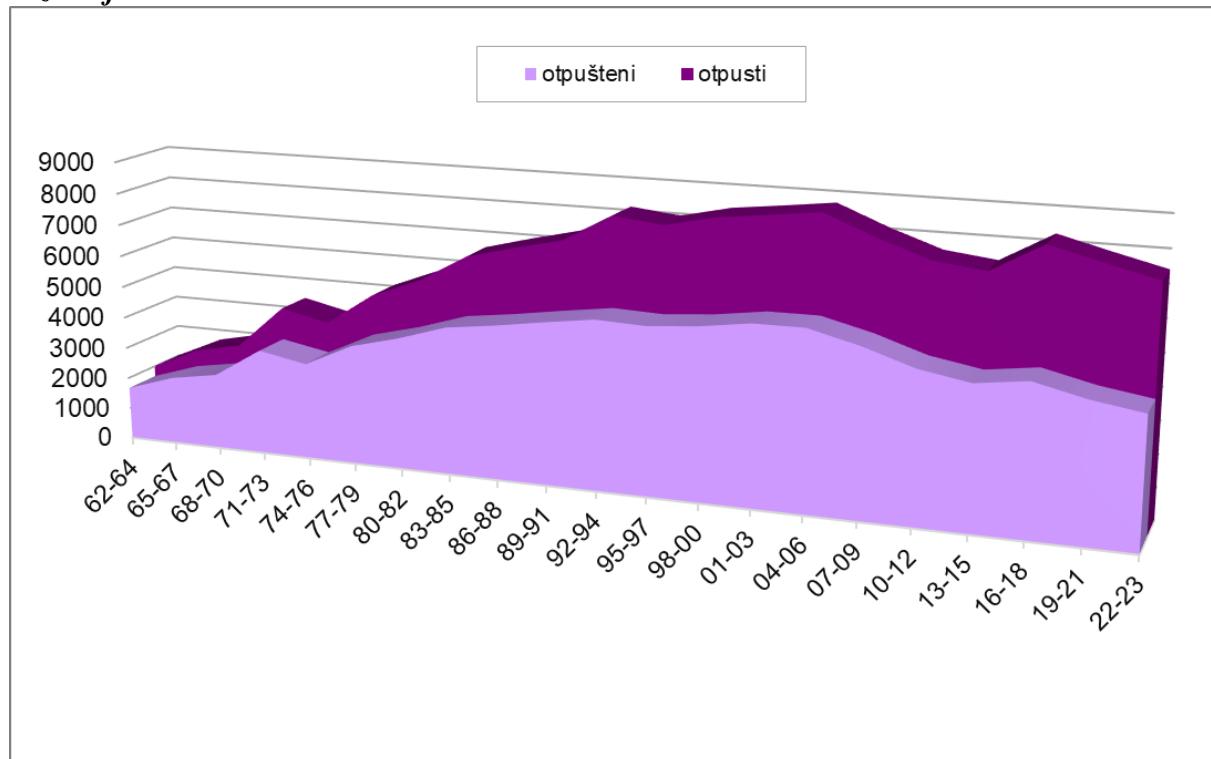
Prosječne dobno-standardizirane stope prijema i primljenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarne ustanove Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

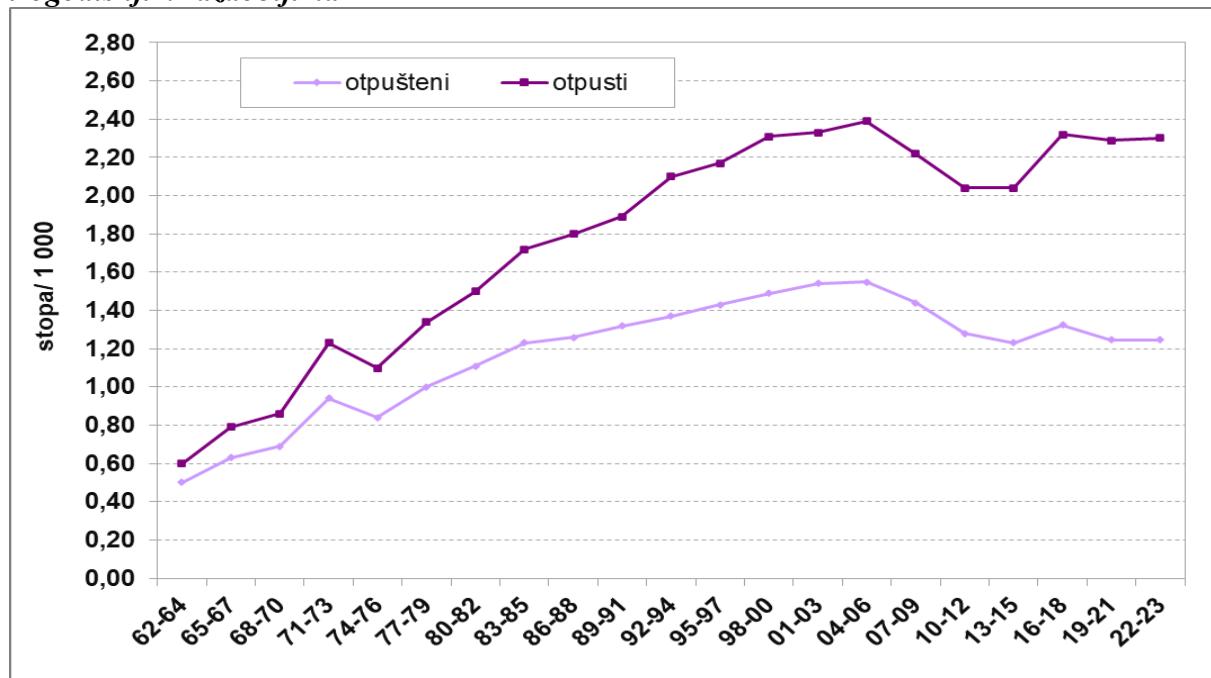
Slika 37

Prosječan broj otpusta i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja iz stacionarnih ustanova Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

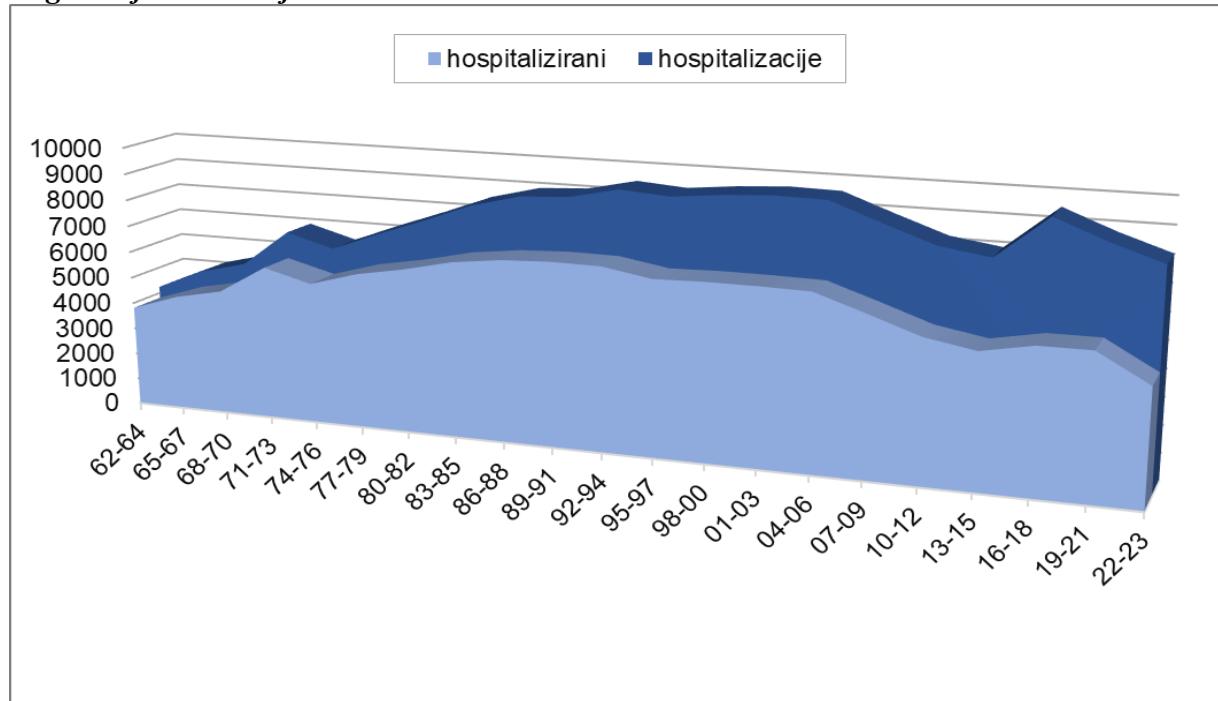
Slika 38

Prosječne dobno-standardizirane stope otpusta i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja iz stacionarnih ustanova Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

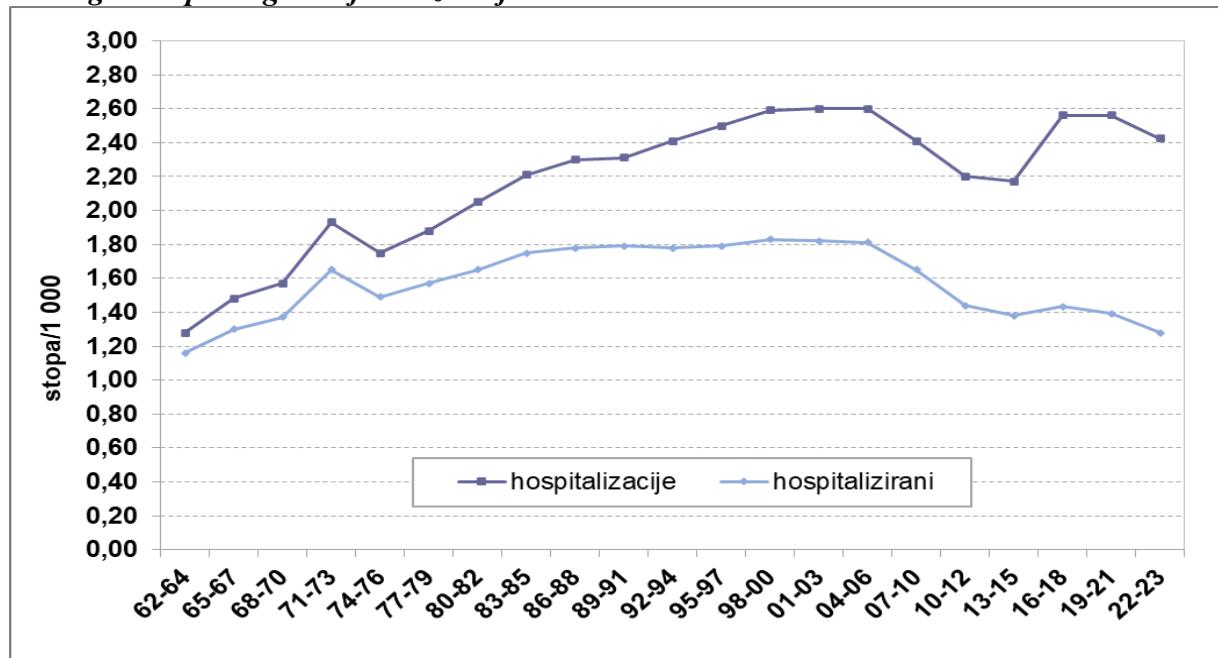
Slika 39

Prosječan broj hospitalizacija i hospitaliziranih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

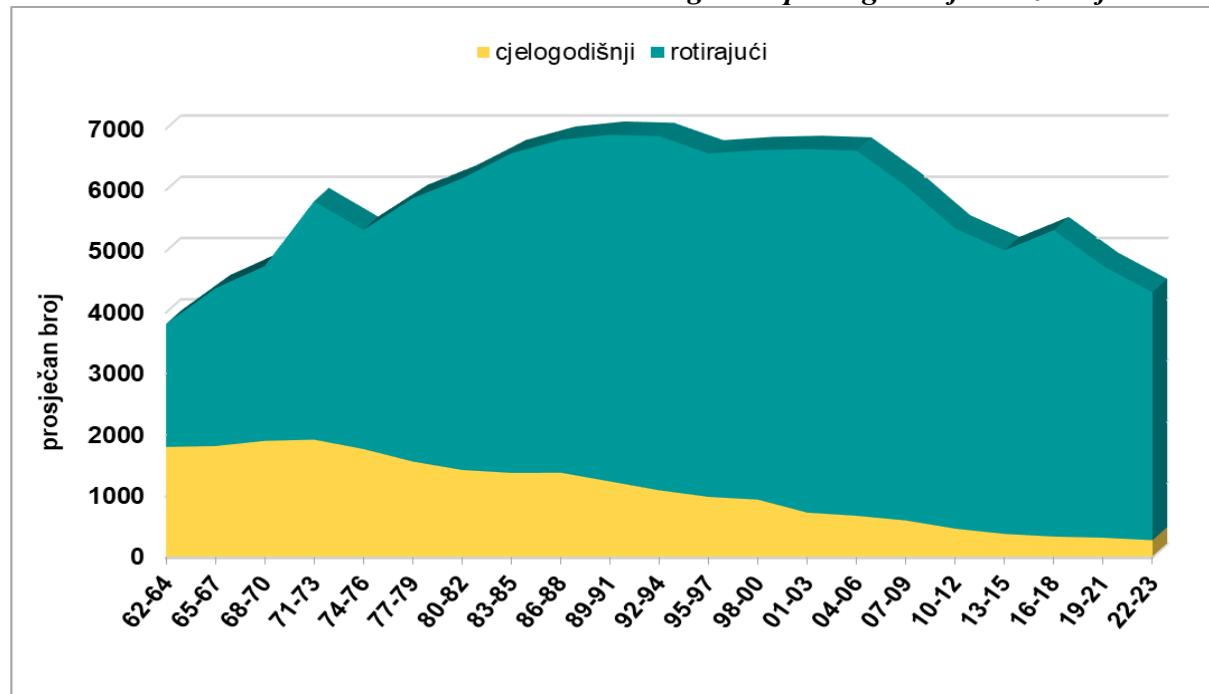
Slika 40

Prosječne dobno-standardizirane stope hospitalizacija i hospitaliziranih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

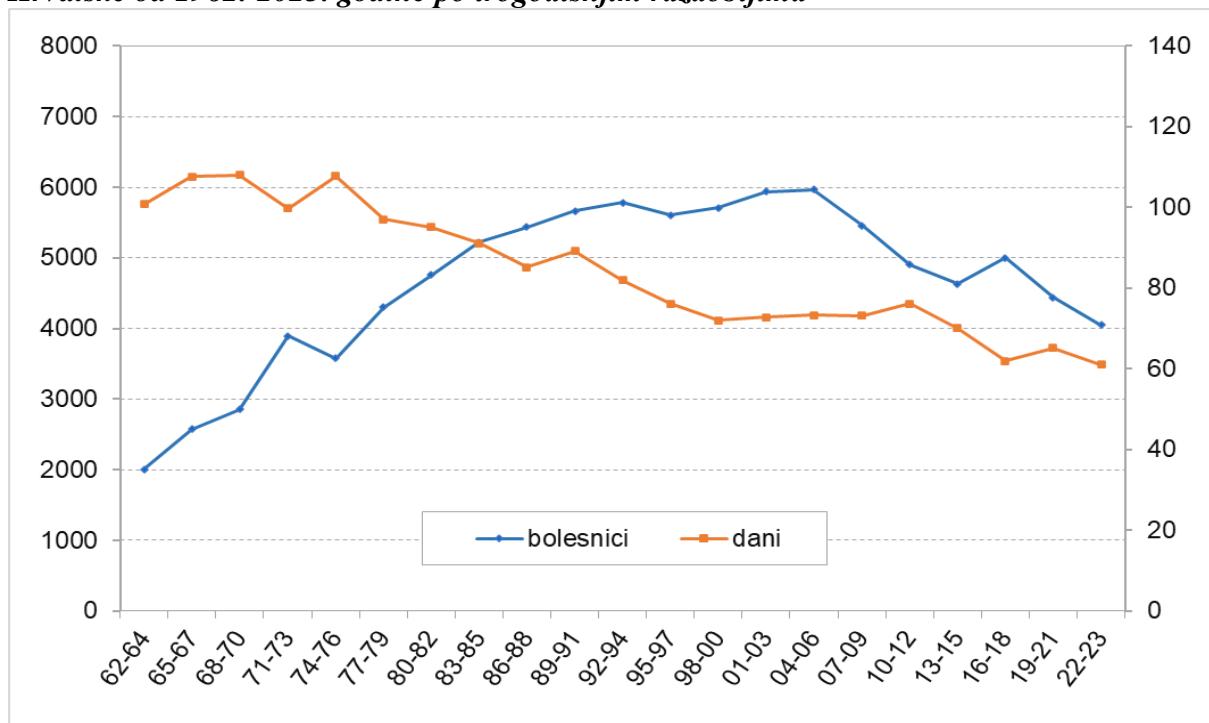
Slika 41

Prosječan broj osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja hospitaliziranih tijekom cijele godine i osoba s rotirajućim hospitalizacijama u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

Slika 42

Prosječno godišnje ukupno trajanje hospitalizacija osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja s rotirajućim hospitalizacijama u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2023. godine po trogodišnjim razdobljima

ODABRANI POKAZATELJI RADA PSIHIJATRIJSKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U HRVATSKOJ

Podatci su prikazani za razdoblje od 1997. do 2023. godine. Broj psihijatara i neuropsihijatara koji se bave psihijatrijskom djelatnošću prikazani su prema Nacionalnom registru pružatelja zdravstvene zaštite. Podatci o kapacitetima psihijatrijske stacionarne zaštite prikazani su na temelju godišnjih izvještaja o radu bolnica.

Broj specijalista psihijatrije koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti znatno je porastao od 1997. godine, kad ih je bilo 244, na 572 u 2023. godini. Ukupan broj liječnika specijalista koji se bave psihijatrijskom zaštitom nešto je i veći (574), zbog nekoliko neuropsihijatara koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti. Ukupan broj specijalista u odnosu na broj stanovnika porastao je za 106,9% (Tablica 11).

Kapaciteti psihijatrijske stacionarne zdravstvene zaštite prikazani su brojem postelja i doktora medicine koji rade na psihijatrijskim odjelima općih i kliničkih bolnica, te u psihijatrijskim bolnicama. Godine 2023. bilo je 355 psihijatrijskih postelja u općim bolnicama, 1452 u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama i 1796 u psihijatrijskim bolnicama. Ukupan broj psihijatrijskih postelja u razdoblju 1997.-2023. godine smanjio se za 23,7%, dok se broj postelja na 100 000 stanovnika smanjio za 5,4%. U psihijatrijskim bolnicama došlo je do najvećeg pada broja postelja (43,4%), kao i broja postelja na 100 000 stanovnika (29,8%) (Tablica 12).

Ukupan broj doktora medicine koji rade na psihijatrijskim odjelima i u psihijatrijskim bolnicama 1997. godine iznosio je 361, a do 2023. godine narastao je na 552. U isto vrijeme prosječni broj postelja po jednom doktoru smanjio se s 13,1 na 6,5. Broj postelja po jednom doktoru najmanji je u općim bolnicama (2,7) dok je u psihijatrijskim bolnicama najveći (18,5 postelja po doktoru 2023. godine) (Tablica 12). Na porast broja postelja, doktora i broja postelja/ 100 000 stanovnika u KBC-ima i kliničkim bolnicama u podatcima od 2015. i 2020. godine utjecala je promjena statusa PB Vrapče te od 2022. godine i PB Sveti Ivan koje su dobile status Klinika za psihijatriju. Promjene statusa ovih bolnica utjecale su i na druge pokazatelje.

U promatranom razdoblju došlo je do znatnog pada prosječnog trajanja bolničkog liječenja, a najviše je bilo izraženo u općim bolnicama (50,0%). U općim bolnicama prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji bilo je i najkraće te je 2023. godine iznosilo 8,7 dana. Godišnja zauzetost, odnosno iskorištenost psihijatrijskih bolničkih kapaciteta pokazuje pad. U 2023. godini godišnja zauzetost psihijatrijskih postelja iznosila je u općim bolnicama 224 dana po postelji, u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama 283 dana, a u specijalnim psihijatrijskim bolnicama 273 dana. Iskorištenost postelja bila je 61,4%, 77,7% i 74,7% (Tablica 13).

Tablica 11

Broj psihijatara i neuropsihijatara koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti u Hrvatskoj po pojedinim godinama u razdoblju 1997.-2023. godine

GODINA	BROJ			Broj specijalista/ 100 000 stanovnika
	PSIHIJATRI	NEUROPSIHIJATRI	UKUPNO	
1997.	244	101	345	7,2
2000.	284	93	377	8,5
2005.	380	75	455	10,3
2010.	487	37	524	11,8
2015.	529	17	546	13,0
2020.	551	5	556	13,7
2023.	572	2	574	14,9

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 12

Broj postelja i doktora medicine na psihijatrijskim odjelima i u psihijatrijskim bolnicama u Hrvatskoj u razdoblju 1997.-2023. godine po pojedinim godinama

		OPĆE BOLNICE	KBC, KLINIČKE BOLNICE, KLINIKE	SPECIJALNE BOLNICE	UKUPNO
1997	Broj postelja	627	515	3.581	4.723
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	13,1	10,8	74,8	98,7
	Broj doktora	84	134	143	361
	Broj postelja po jednom doktoru	7,5	3,8	25,0	13,1
2000	Broj postelja	501	522	3.542	4.565
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	11,3	11,8	79,8	102,9
	Broj doktora	84	129	142	355
	Broj postelja po jednom doktoru	6,0	4,1	24,9	12,9
2005	Broj postelja	422	431	3.343	4.196
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	9,5	9,7	75,3	94,6
	Broj doktora	95	130	144	369
	Broj postelja po jednom doktoru	4,4	3,3	23,2	11,4
2010	Broj postelja	432	442	3.414	4.288
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	9,7	10,0	76,9	96,6
	Broj doktora	115	136	183	434
	Broj postelja po jednom doktoru	3,8	3,3	18,7	9,9
2015	Broj postelja	362	1.166	2.431	3.959
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	8,6	27,7	57,8	94,2
	Broj doktora	124	206	146	476
	Broj postelja po jednom doktoru	2,9	5,7	16,6	8,3
2020	Broj postelja	360	987	2401	3748
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	8,9	24,4	59,3	92,6
	Broj doktora	127	271	135	533
	Broj postelja po jednom doktoru	2,8	3,6	17,8	7,0
2023	Broj postelja	355	1452	1796	3603
	Broj postelja/ 100 000 stanovnika	9,2	37,6	46,5	93,3
	Broj doktora	132	323	97	552
	Broj postelja po jednom doktoru	2,7	4,5	18,5	6,5

Tablica 13

Iskorištenost psihijatrijskih bolničkih kapaciteta u Hrvatskoj u razdoblju 1997.-2023. godine po pojedinim godinama

		OPĆE BOLNICE	KBC, KB, KLINIKE	SPECIJALNE BOLNICE
1997	Prosječna dužina liječenja	17,4	21,1	71,7
	Godišnja zauzetost postelja	359,2	456,9	374,7
	% iskorištenosti postelja	98,4	125,2	102,7
2000	Prosječna dužina liječenja	15,5	20,2	66,1
	Godišnja zauzetost postelja	357,4	370,4	320,9
	% iskorištenosti postelja	97,9	101,5	87,9
2005	Prosječna dužina liječenja	12,3	15,2	52,5
	Godišnja zauzetost postelja	356	354	333
	% iskorištenosti postelja	97,4	97,1	91,1
2010	Prosječna dužina liječenja	12,6	16,8	46,9
	Godišnja zauzetost postelja	339	332	302
	% iskorištenosti postelja	92,9	91,0	82,7
2015	Prosječna dužina liječenja	10,4	17,2	51,3
	Godišnja zauzetost postelja	327	333	320
	% iskorištenosti postelja	89,6	91,2	87,7
2020	Prosječna dužina liječenja	8,9	14,3	58,4
	Godišnja zauzetost postelja	188	246	283
	% iskorištenosti postelja	51,4	67,4	77,5
2023	Prosječna dužina liječenja	8,7	16,1	64,2
	Godišnja zauzetost postelja	224	283	273
	% iskorištenosti postelja	61,4	77,7	74,7

Metodološko pojašnjenje: PB Vrapče od 2011. godine dobiva status Klinike te se od 2015. godine prikazuje u skupini podataka za KBC, KB i Klinike. PB Sveti Ivan od 2021. godine dobiva status Klinike te se u podatcima od 2022. godine prikazuje u skupini podataka za KBC, KB i Klinike.

REGISTAR SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE

Registar samoubojstava, državni je register, osnovan 1986. godine u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Ima značajke populacijskog registra. U njemu se evidentiraju podatci o osobama s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje su izvršile samoubojstvo. Izvor podataka je Potvrda o smrti/Izvješće o uzroku smrti. Podatci se prikazuju skupno te se rutinski analiziraju prema dobi, spolu, županiji boravka, načinu izvršenja, a moguće su i specifične analize prema županiji rođenja, danu i mjesecu izvršenja, eventualnoj psihijatrijskoj ili somatskoj dijagnozi.

Metodološka pojašnjenja:

Samoubojstva se prikazuju prema MKB-10 šiframa vanjskih uzroka namjernog samoozljeđivanja i posljedica namjernog samoozljeđivanja (šifre X60-X84, Y87.0). Prikazani su trendovi smrtnosti zbog samoubojstava u razdoblju od 1985. do 2023. godine. Podatci za 1985. godinu dopunjeni su podacima rutinske mortalitetne statistike. Za prikazane zemlje Europe podatci su preuzeti iz baze podataka WHO/Europe, HFA/Database. Stope su standardizirane na staro europsko stanovništvo.

Samoubojstva u Hrvatskoj

Samoubojstva su godinama bila vodeći uzrok smrtnosti od ozljeda u Hrvatskoj s udjelom oko 30%. Posljednjih nekoliko godina samoubojstva se nalaze na 2. mjestu, iza vodećih padova, s udjelom 21,4% 2023. godine.

Broj samoubojstava kao i stopa na 100 000 stanovnika oscilirali su do 1999. godine, dok je nadalje prisutan trend pada samoubojstava. Godine 1985. počinjeno je 1050 samoubojstava (stopa 21,9). Podjednak, a ujedno i najveći broj samoubojstava zabilježen je 1987. (1153, stopa 24,1) i 1992. godine (1156, stopa 24,2). Najmanji broj samoubojstava zabilježen je 1995. godine (930, stopa 19,4) te u razdoblju 2000.-2023. godine (926, stopa 20,9 2000. godine; 546, stopa 14,1 2023. godine) (Slika 43, Slika 44).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od samoubojstava za sve dobi ukupno, kao i za dob 0-64 godina pokazuju kontinuirani pad stope, uz prisutne oscilacije. Za dob 65 i više godina dobno-standardizirana stopa ima sličan trend kretanja uz veće oscilacije (Slika 45).

Analize prema spolu, također, pokazuju trend opadanja broja i stope samoubojstava, uz veće ili manje oscilacije vezano za spol. Također, znatne su razlike u broju i stopi samoubojstava prema spolu s prosječnim udjelom muškog spola preko 70% u ukupnom broju samoubojstava i višom stopom za muški nego za ženski spol. Odnos broja samoubojstava muškaraca i žena kretao se u omjeru 2,2-3,85 : 1 (Slika 43, Slika 44, Slika 47).

Analize prema dobi pokazuju različite trendove kretanja stopa samoubojstava kroz godine. U dobi do 14 godina stopa smrtnosti od samoubojstava ne prelazi 1 slučaj na 100 000. U Hrvatskoj je, kao i u nekim drugim zemljama, u dobi 15-19 godina u pojedinim godinama bio zabilježen porast stope. Najviša stopa u toj dobi registrirana je 1999. godine (12,9), od 2000. godine (stopa 8,4) bilježi se pad stope, a 2023. godine stopa je bila 5,2/100 000. Za dob 20-49 godina stopa je do 2000. godine blaže oscilirala, od kada je u padu. Za dob 50-64 godina stopa je oscilirala do 2005. godine, od kada ima trend pada, a za dob 65 i više godina stopa do 2000. godine znatnije oscilira, a nadalje je prisutan pad stope (Slika 46).

Stope smrtnosti od samoubojstava za oba spola znatno rastu s dobi. Godine 2023. u dobi do 14 godina stopa iznosi 0,2; u dobi 15-19 godina 5,2; u dobi 20-29 godina 7,1; u dobi 30-49 godina 10,2; u dobi 50-64 godine 18,5, a u dobi 65 i više godina 28,7/100 000 (Slika 47).

Najčešći način izvršenja samoubojstava u oba spola je vješanje (58,1% 2023. godine), dok u ostalim načinima izvršenja postoje razlike prema spolu. Gotovo sva samoubojstva počinjena vatrenim oružjem i eksplozivom registrirana su kod muškog spola (51 od ukupno 51 slučaja 2023. godine), a kod ženskog spola su samootrovanje i utapanje znatnije zastupljeni (Slika 48).

U ratnim i poratnim godinama registriran je porast broja samoubojstava vatrenim oružjem i eksplozivom, posebice u muškaraca. Godine 1985. udio ovog načina izvršenja u ukupnom broju samoubojstava iznosio je 7,2 %, dok je 1992. i 1995. godine iznosio oko 26%. Posljednjih godina sve je manje registriranih samoubojstava počinjenih vatrenim oružjem i eksplozivom te je 2023. godine udio iznosio 9,3% (Slika 49).

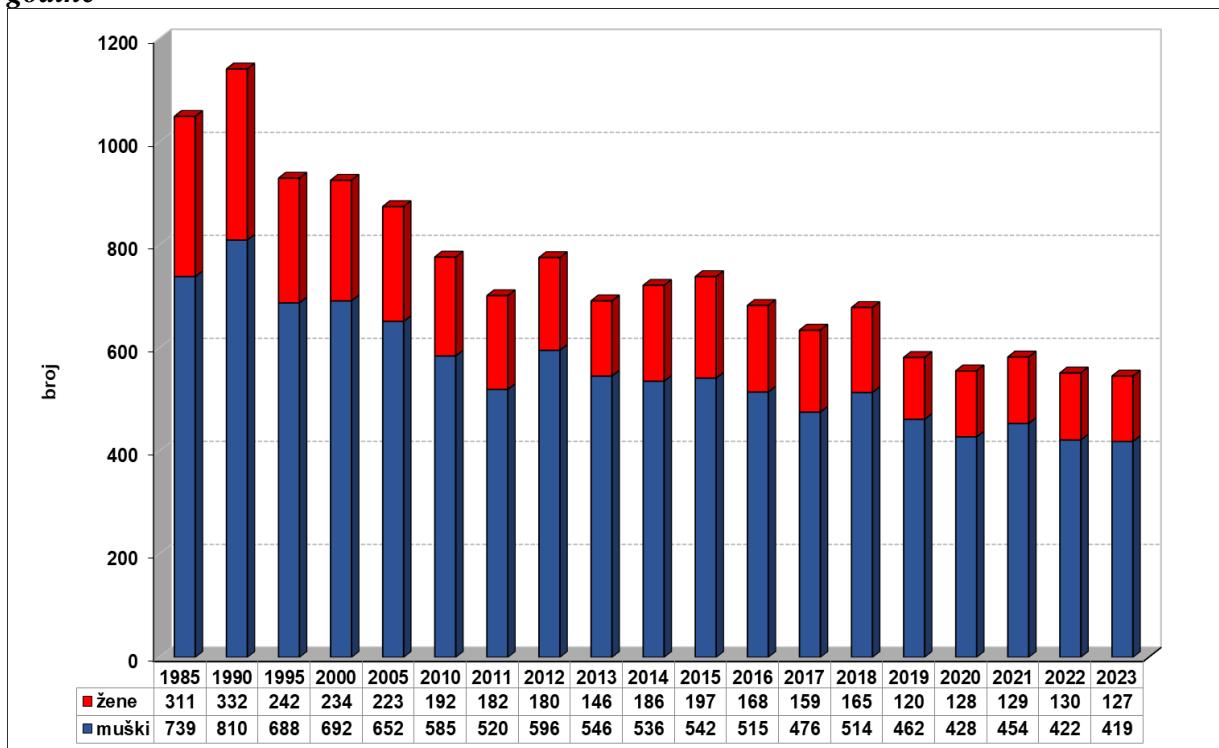
Iz analize smrtnosti od samoubojstava prema županijama prebivališta za 2023. godinu, vidljivo je da su samoubojstva sudjelovala u ukupnoj smrtnosti od ozljeda u županijama s udjelima od 13,3% (Zadarska županija) do 31,4% (Krapinsko-zagorska županija). Ukupan broj samoubojstava i stopa na 100 000 za svaku županiju prikazani su na Slikama 50 i 51.

Usporedbe smrtnosti od samoubojstava pokazuju da između županija Hrvatske postoje znatne razlike. Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za svu dob ukupno kretale su se u rasponu od 6,7 do 17,2/100 000, a za dob 0-64 u rasponu od 2,8 do 16,1/100 000. Pojedine županije priobalnog dijela bilježe znatno niže stope od pojedinih županija kontinentalnog dijela Hrvatske (Slika 52, Slika 53).

Hrvatska bilježi više stope smrtnosti od samoubojstava od prosjeka stopa za zemlje EU članice. U usporedbi sa susjednom Slovenijom i Mađarskom bilježe se niže stope, od Italije više stope, a od Austrije nešto više stope za sve dobi ukupno i dob do 64 godine te podjednaka stopa za 65 i više godina (Slika 54).

Slika 43

Broj samoubojstava po spolu u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2023. godine

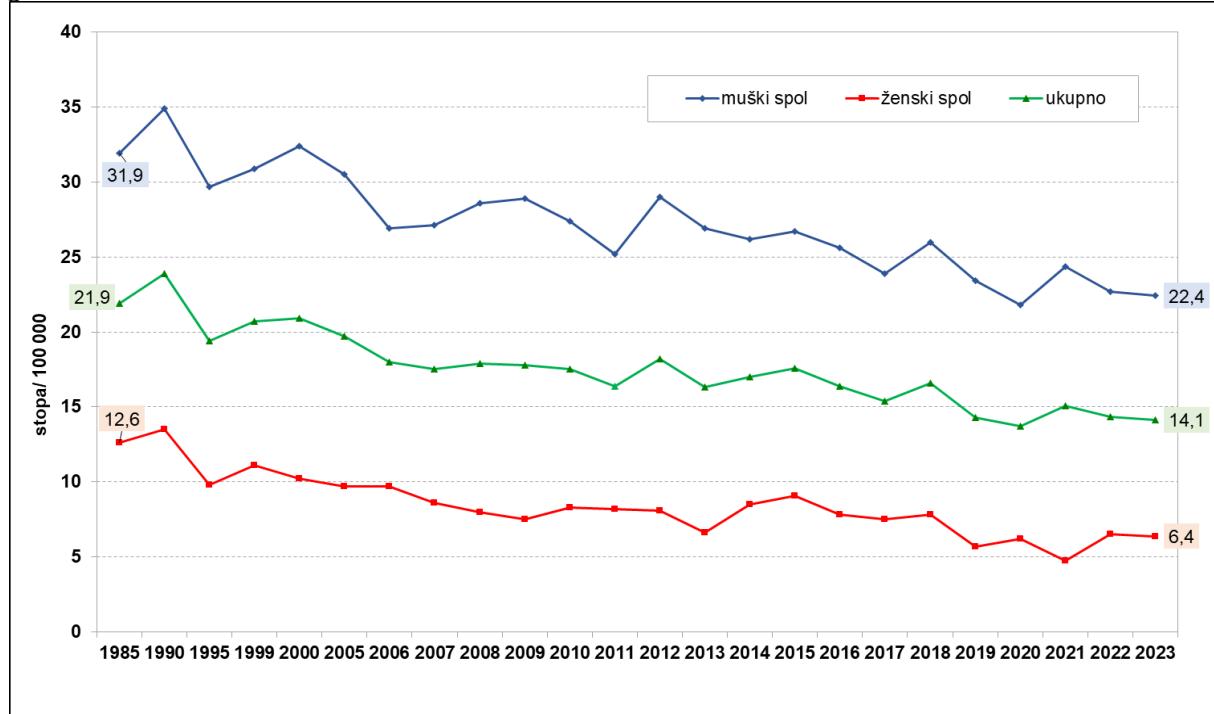

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

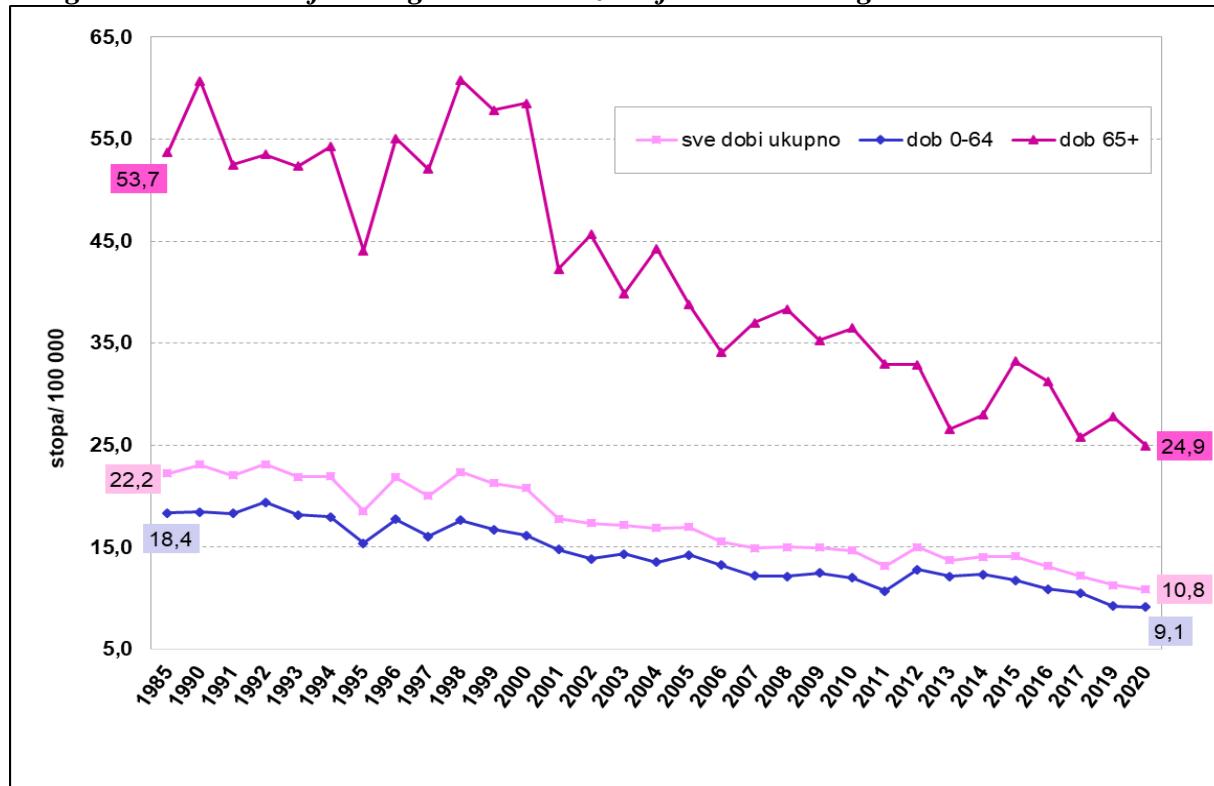
Slika 44

Stope samoubojstava po spolu u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2023. godine

Slika 45

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi, dob 0-64 te dob 65 i više godina u Hrvatskoj 1985. godine te u razdoblju 1990.-2020. godine

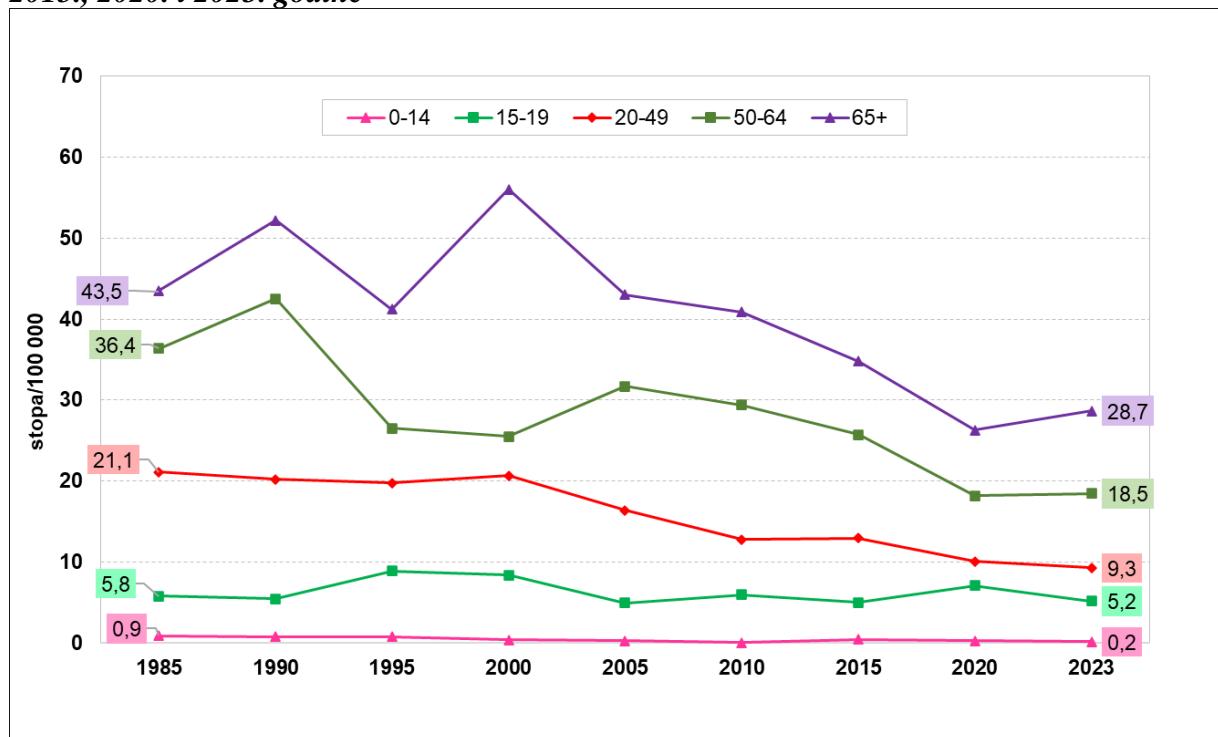

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

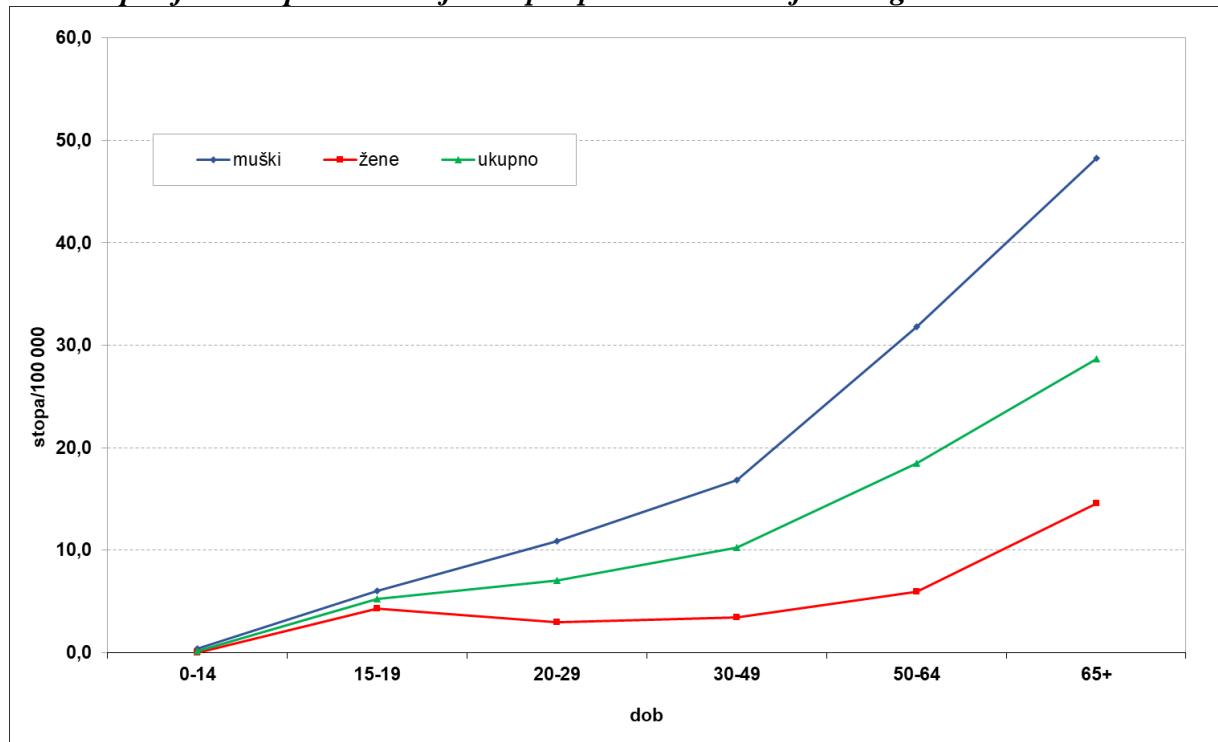
Slika 46

Dobno-specifične stope samoubojstava u Hrvatskoj 1985., 1990., 1995., 2000., 2005., 2010., 2015., 2020. i 2023. godine

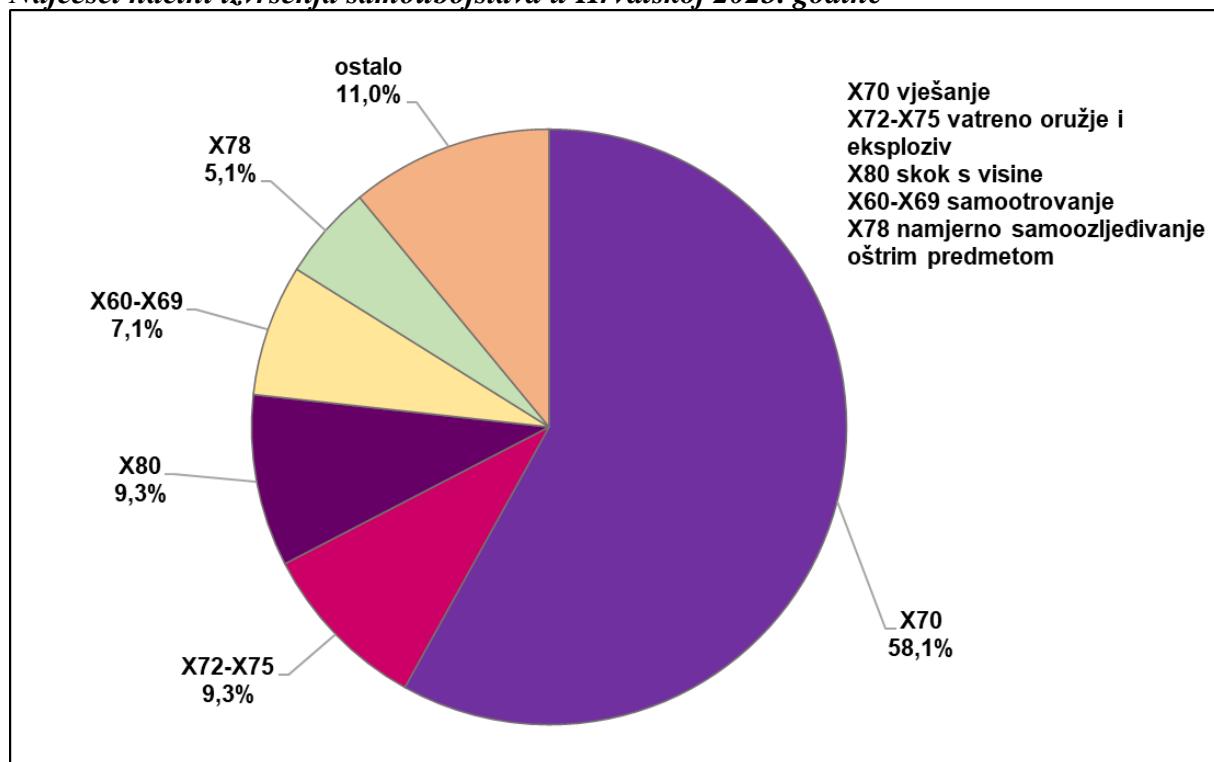
Slika 47

Dobno-specifične stope samoubojstava po spolu u Hrvatskoj 2023. godine

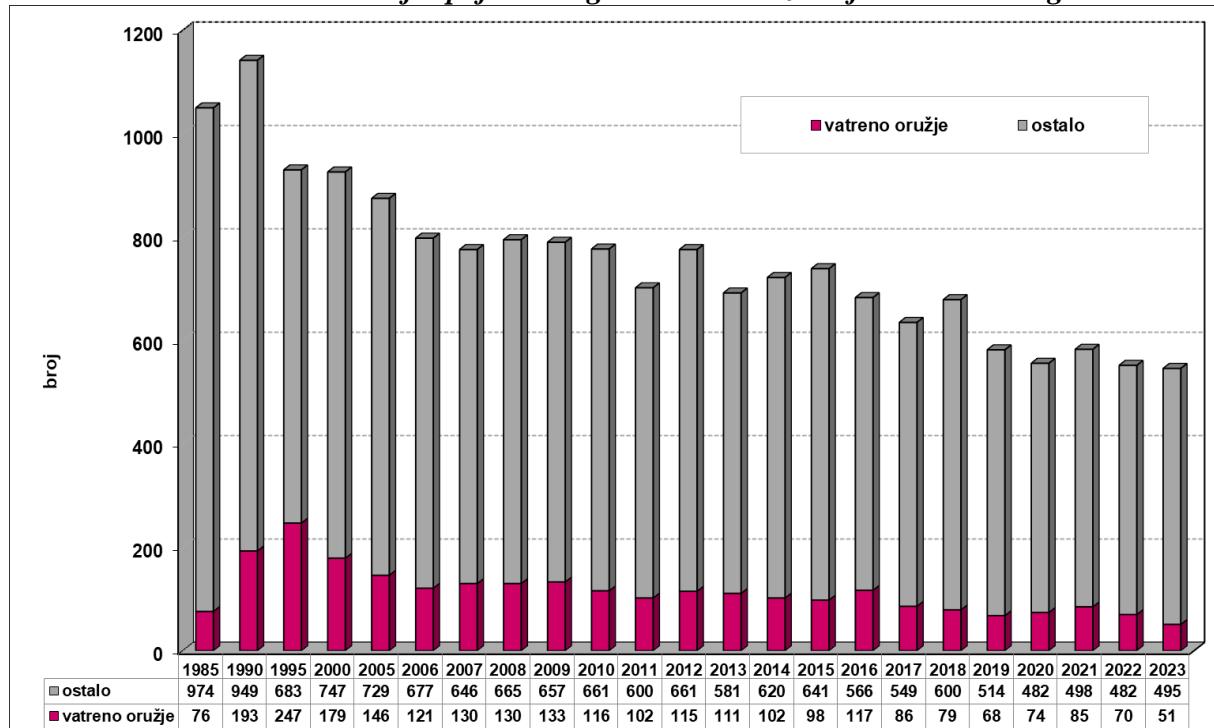
Slika 48

Najčešći načini izvršenja samoubojstava u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 49

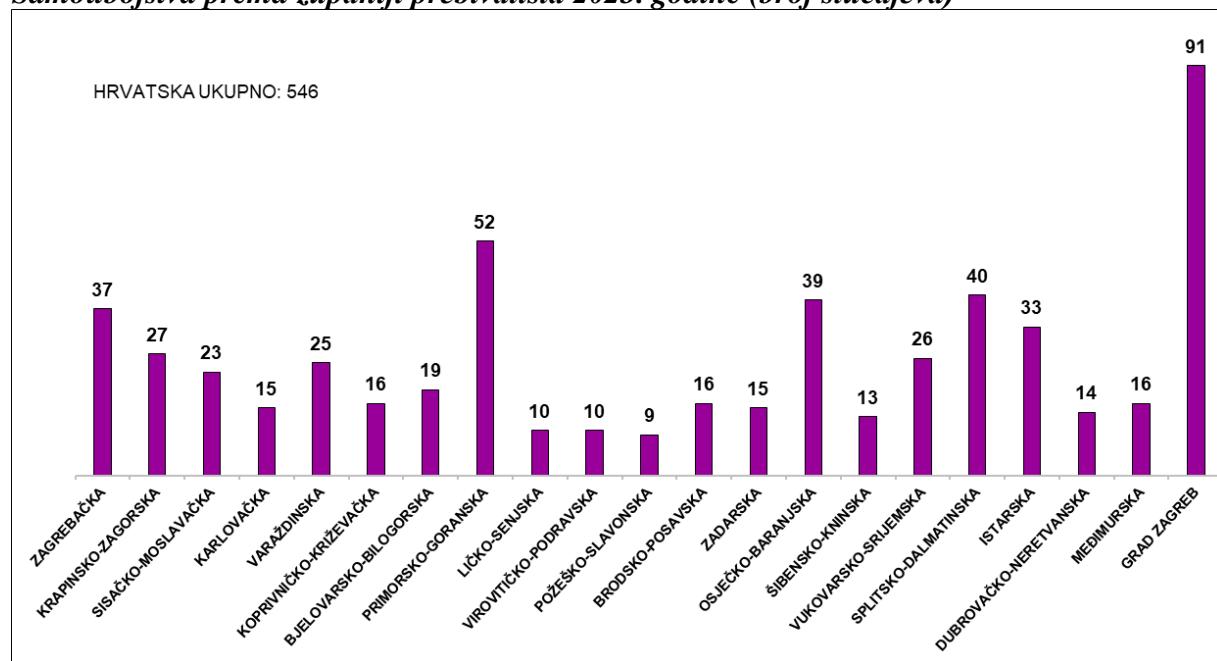
Odnos samoubojstava izvršenih vatrenim oružjem i eksplozivom i samoubojstava izvršenih ostalim metodama u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2023. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

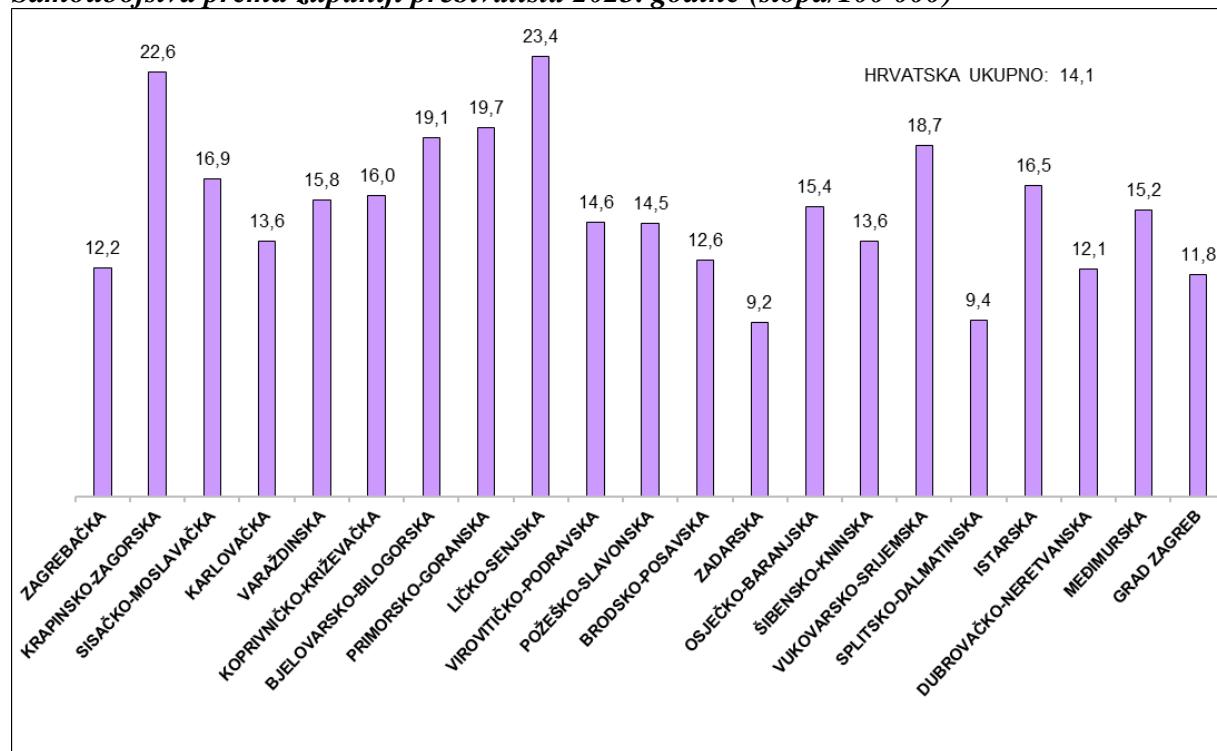
Slika 50

Samoubojstva prema županiji prebivališta 2023. godine (broj slučajeva)

Slika 51

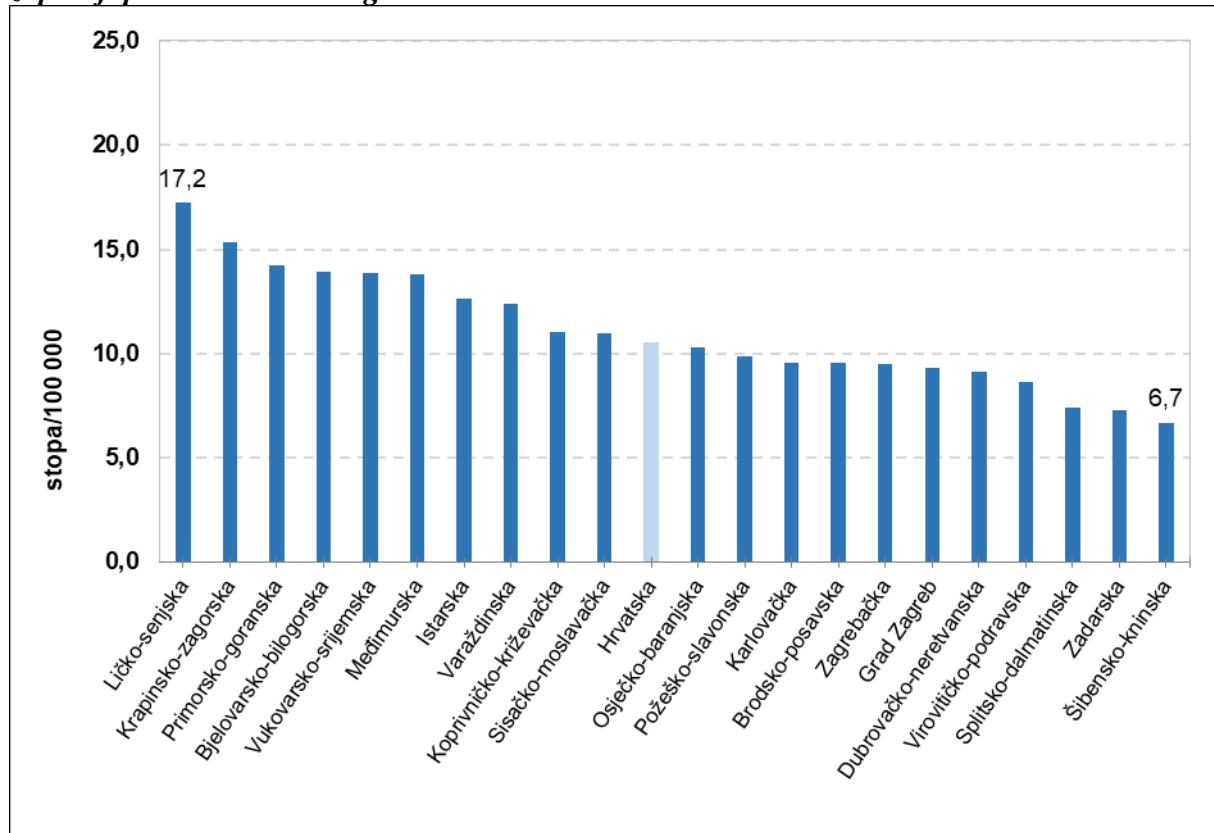
Samoubojstva prema županiji prebivališta 2023. godine (stopa/100 000)

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

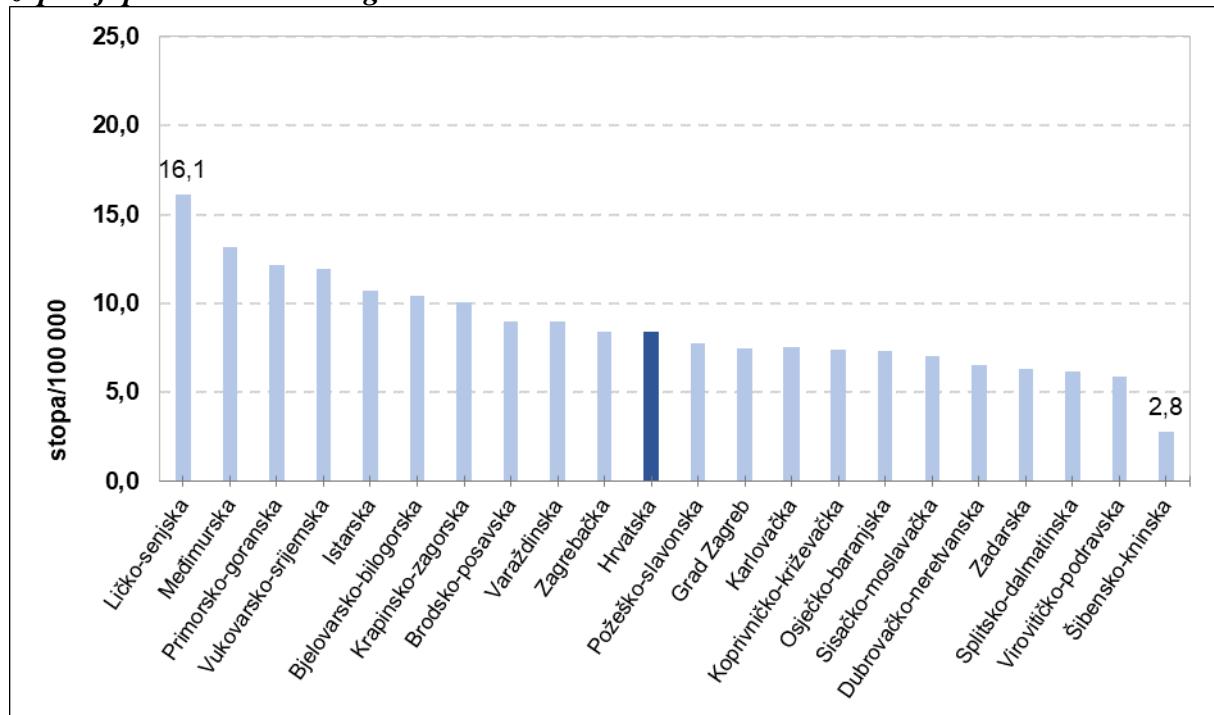
Slika 52

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi ukupno prema županiji prebivališta 2023. godine

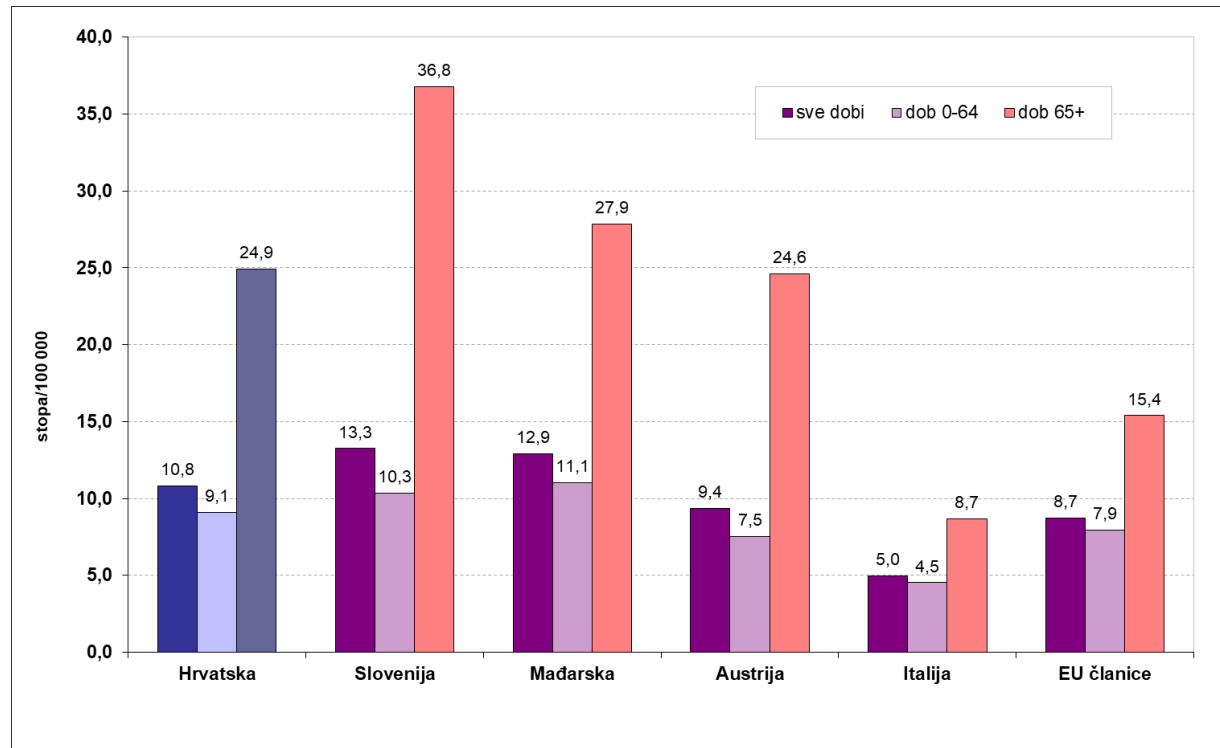
Slika 53

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za dob 0-64 godina prema županiji prebivališta 2023. godine

Slika 54

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi ukupno, dob 0-64 te dob 65 i više godina po pojedinim zemljama Europe, zadnja dostupna godina

www.hzjz.hr

www.hzjz.hr